marcũ ad ſe veniſſe. ⁊ ſe iuxta ei⁹ lectuʒ collo
caſſe. et ecce vox ad eum di. Quid ibi agis o
marce. Et ille. Ad morientē acceſſi iſtũ. q2 do
ei⁹ miniſteriũ eſt acceptũ. Et iterũ vox ad eũ.
Quare inter ceteros ſctõs ad eũ marie tu veiſti
Et ille. Quia i me ſpeālr ʒ dvotionē habuit.
et locũ vbi corp⁹ meũ q̄eſcit devotiõe ſedula
viſitauit. et idõ veni eũ in hora ſui exit⁹ viſita-
re. Et ecce q̄dā albati totā domũ ipleuerunt
Quib⁹ ait marc⁹. Quare huc veniſtis. Et
illi. Ut iſti⁹ aīaʒ in ꝯſpectu dñi pñtem⁹ Evi
gilās aũt p̄dict⁹ frat̄ p̄ pore dom⁹ a q̄ ego
iſta audiui. ꝯtinuo miſit ⁊ oīa q̄ vidrat ſibi
recitās. cũ m̄lto gaudio ī dño felicit̄ obdor-
miuit. LVIII. A

¶ De ſancto marcellino papa

Marcellinus annis
ix. et mēſib⁹. iiij. romanā eccl'iaʒ re-
xit. Hic iuſſu dyocleciani ⁊ maximiani capi
tur. et ad ſacrificādũ adducit̄. Cũ aũt nõ aſ-
ſentiret. et ex h̄ diuerſorũ tormentorũ genera
ſuſtinere deberet. metu paſſionis duo grana
incenſi in ſacrificio poſuit. Tũc magna ad-
eſt īfideliũ leticia. ſʒ fideles ingēſ triſtitia per
cuſſit. Verũtñ capite infirmato fortiora mē
bra reſurgũt et minas pncipũ puipendunt
Tũc fideles ad ſũmũ põtificē ꝯueniũt. ⁊ ipſʒ
plurimũ redarguũt. Qd ille cernēſ. in ꝯcilio
epõrũ ſe ſuppoſuit iudicādũ. Ad quē illi. Ab-
ſit vt ſũm⁹ pontifex ab aliq̄ iudicet̄. ſʒ tu in te
collige cāʒ tuā. et pp̄o ore te diiudica Jp̄e au
tē iaʒ penitēs plimũ īgemuit. et ſeipm̄ depo
ſuit. ſed tñ eũ oīs t̄ba iteruʒ reelegit. Qd ce-
ſares audiētes. iterũ eũ capi fecerũt. ⁊ dũ nul
laten⁹ ſacrificare vellet eũ decollari manda
uerũt. Et iterũ creuit furor hoſtil'. vt infra mē
ſeʒ. xvij. milia xp̄ianorũ pimerent̄. Marcelli
nus autē dũ decapitari dberet ſe xp̄iana ſe-
pultura īdignũ eē aſſeruit. ⁊ idõ oēs q̄ ſe ſepelire
p̄ſumerēt. excõicauit Quapp̄t corp⁹ ei⁹ inſe
pultũ. xxxv. dieb⁹ remāſit. Pſ⁹ h̄ btũs petr⁹
ap̄ls marcello ſucceſſori ei⁹ apparuit dicens
Frater marcelle quare non ſepelis me. Cui
ille. nonne dudum ſepultus es domine Cui
ap̄lus. Me inſepultum reputo q̄ʒdiu mar
cellinũ inſepultuʒ video. Cui ille. Nõne dñe
noſti q̄a ille oēſ q̄ eũ ſepeliret anathema tra
uit. Cui petr⁹. Nõne ſcp̄tũ eſt. q̄ ſe hũiliat ex
altabit̄. vñ h̄ attēdere dbuiſti. Vade igit̄ ⁊ ipſʒ
ad pedes meos ſepelias. Qui ſtatī iuit ⁊ iuſ
ſa laudabilit̄ cõpleuit.

LIX

¶ De ſancto vitali.

Vitalis quaſi viuens
alis. q̄a qualis viuebat exterius in
ope. talis erat int⁹ in corde. Vel vitalis a vi-
ta. vel vitalis viuēs alis. i. tuēs ſe alis v̄tutũ
Jpſe enī fuit tanq̄ʒ vnũ de aīalib⁹ dei q̄ vidit
ezechiel. hñs in ſe q̄ttuor alas. ſ. alaʒ ſpei qua
volabat in deũ. alā timoris q̄ volabat in ifer
nũ. alā cognitionis q̄ volabat in ſeipm̄. Eius
paſſio ī libello geruaſij et ꝓtaſij repta fuiſſe
putatur. A

Vitalis miles ꝯſularis. ex valeria vxo
re geruaſiuʒ et ꝓtaſiuʒ genuit. h̄ cuʒ
paulino iudice rauēnā ingreſſus.
cũ quēdam ibidē xp̄ianũ medicũ nomie vr-
ſicinũ. p⁹ multa tormētorũ genera iuſſuʒ de-
collari videret. ⁊ ille medic⁹ nimiũ expauiſſʒ
exclamauit ad eum ſctũs vitalis dicēs. No-
li frater vrſicine medice q̄ alios curare ꝯſue
uiſti teipum eterna morte occidere. et q̄ ad
palmā martirij p̄ multas paſſiones veniſti
noli coronā amittere tibi a dõ parataʒ. Qd
vrſicin⁹ audiēs ꝯfortat⁹ eſt. ⁊ de pauore ſuo
penitēs martiriũ libent̄ accepit. Sctũſ autē
vitalis eũ honorifice ſepelire fecit. et p⁹ h̄ ad
paulinũ dñʒ ſuũ vltra venire ꝯtēpſit. Jlle võ
nimiũ indignat⁹. tũ q̄a ad ſe venire noluit.
tũ q̄a vrſicinũ ſacrificare volentē retraxit. tũ
q̄a xp̄ianũ ſe eē oſtendit. iuſſit euʒ in eculeuʒ
leuari. Cui dixit vitalis. Stultiſſim⁹ es ſi me
putaſ decipe quia alios ſemper ſtudui libe
rare. Et ait paulin⁹ miniſtris. Ducite eũ ad
palmā. ⁊ ſi ſacrificare noluerit. foueā ꝓfũdiſ
ſimā donec puenerītis ad aq̄ʒ ibidē facite ⁊
ibi eũ viuũ ⁊ ſupinũ ſepelite Qd et fecerũt ⁊
btũʒ vitalē ibidē viuũ ſepelierũt ſub nerone
q̄ cepit circa ānũ dñi. lvij. Sacerdos autē q̄
h̄ ꝯſiliũ dederat. ſtatī a demone arreptus p̄
ſeptē dies inſaniēs. in illo loco exclamabat
dicens: Jncendis me ſancte vitaliſ. Die aũt

ſeptima in flumē a dmone p̄cipitat⁹ miſera
bilit̄ expirauit. Uxor aūt ſcti vitalis cum
mediolanū rediret. iuenit q̄ſdā idolis imo-
lātes. Qui cū eā hortarent̄ vt idol' immola
ta comederet. r̄ndit Chriſtiana ſū. non ƺ mi
hi de vr̄is ſacrificijs mādūcare. Qd illi audi
ētes. tā dire eā v̄berauerūt ꝙ hoīes ſui q̄ cū
ea erāt vſq; mediolanū eā ſemiuiuā ddux e
rūt. vbi īfra triduū felicit̄ migrauit ad dn̄m.

LX A

De virgine quadam antiochena.

Virgo quedam fuit antiochie c⁹ hiſtoriā. Amb. in. ij.
li. d v̄ginib⁹ recitat in h̄ v̄ba. Anti
ochie nup̄ v̄go q̄dā fuit fugitās publici viſ⁹
oſtētationē. Sƺ q̄ mag̃ viroꝝ vitabat oc'los
incēdebat affect⁹ eo ā pl'⁹ īpudicos. Pulcri
tudo eni audita nec viſa pl⁹ deſidrat̄ duob⁹
ſtimul' cupiditatū amoris et cogitionis duƺ
et nihil occurrit qd min⁹ placeat. ꝛ pl⁹ putat̄
eē qd placeat. qd n̄ idex ocul⁹ explorat. ſƺ ani
m⁹ amator exoptat. Itaq; ſctā v̄go ne diuti
us alere t̄ potiēde ſpes cupiditatis. integ̃tatē
pudoris p̄feſſa ſic reſtrīxit imp̄boꝝ facies.
vt iā nō amaret̄ ſƺ p̄deret̄. Ecce p̄ſecutio. Pu
ella fugere neſcia. etate pauida. ne incideret
in inſidiatores pudoris. aīm ad v̄tutē pauit
tā religioſa vt mortē nō timeret. tā pudica
vt mortē expectaret. Uenit eniƺ corone dies
maxia oīm expectatio. p̄ducit̄ puella dupl'r
p̄feſſa certamē et caſtitatis ꝛ religionis. Sƺ
vbi vidēūt ꝯſtātiā p̄feſſionis. metū pudoris
paratā ad cruciat⁹. erubeſcētē ad aſpect⁹ exco
gitare ceperūt queādmodū ſpe caſtitatis re
ligionē tollerēt. vt cū id abſtuliſſēt qd erat ā-
pli⁹ etiā id eripēt qd derelinq̄rēt. Aut ſacrifi
care v̄ginē. aut lupanari p̄ſtitui iubēt. Quo
modo colūt deos ſuos q̄ ſic vīdicāt. aut quē
admod ipi viuūt q̄ ita iudicant. Hec puella
nō q̄ de religione ambigeret. ſƺ q̄ de pudore
trepidaret ipa ſecū inq̄t. Quid agim⁹ hodie
aut martyr. aut v̄go. alēa nob inuidet̄ coro-
na. Sƺ nec v̄ginis nomē agnoſcit vbi v̄gini-
tatis autor negat̄. Nā queādmod v̄go ſi me
retricē colas. Queādmodū v̄go ſi adulteꝝ di
ligas. Queādmodū v̄go ſi amorem petas
Tolerabili⁹ eſt mētē v̄ginē q̄ƺ carnē habere.
Utrūq; bonū ſi liceat. et ſi nō liceat. ſaltē nō
hoī caſte ſed deo ſim⁹. Et raab meretrix fuit.
ſed poſtq̄ƺ dn̄o credidit ſalutē inuenit. Et iu
dith ſe vt adult̄o placeret ornauit. q̄ tn̄ q̄a h̄
religione nō amore faciebat. nemo eā adul-
terā iudicabat. Bn̄ ſucceſſit exēplū. Naƺ ſi il
la q̄ ſe cōmiſit religioni et pudoreƺ ſuauit. et
patriā fortaſſ et nos ſuādo religionē ſuabi
m⁹ et caſtitatē. Qƺ ſi iudith pudiciciā religi
oni p̄ferre voluiſſƺ. p̄dita patā etiā pudiciciā
p̄didiſſet. Itaq; talib⁹ informata exēpl' ſiml'
aīo tenēſ v̄ba dn̄i: qb⁹ ait. q̄cūq; p̄diderit ani
mā ſuā p̄pter me inueniet eā. Fleuit et tacuit
ne eā vel loquētē adult̄ audiret. nec pudoriſ
elegit iniuriā. ſed xp̄i recuſauit. Eſtimate v-
trū adult̄are potuerit corp̄e q̄ nec voce adul
terauit. Iā dudū verecūdebat̄ orō mea. ꝛ q̄ſi
adire geſtoꝝ ſeriē crioſaƺ atq; explanare. for
midat. Claudite aures v̄gines dei. ducit̄ pu
ella dei ad lupanar. Sƺ apite aures v̄gines
dei. v̄go p̄ſtitui pōt. adult̄ari nō poteſt. Ubi
cūq; di v̄go ē tēplū di eſt. nec lupanaria īfa-
māt caſtitatē ſƺ caſtitas et loci abolet īfamiā
Ingēs petulātiū ꝯcurſ⁹ fit ad fornicē. Diſci-
te martyꝝ miracula ſctē v̄gines. Diſcite bo-
rū vocabula. Claudit̄ int⁹ columba. ſtrepūt
accipitres foris. Certāt ſinguli q̄ p̄dā p̄mul
īuadat. B Atilla manib⁹ ad celū leua
tis. q̄ſi ad domū orōnis veniſſet. nō ad libidi
nis diuerſoriū. xp̄e inq̄t domuiſti v̄gini feroſ
leones. potes domare etiā hoīm feras men
tes. Chaldeis rorauit ignis. iudeis ſeſe vnda
ſuſpēdit. miſcdia tua nō natā ſua. Suſāna
ad ſupplicū genua flexit. et de adulteris triū
phauit. Aruit dextra q̄ tēpli tui dona viola
bat. Nunc templum ipſuƺ attrectatur tuū.
ne patiaris inceſtum ſacrilegij. qui non paſ-
ſus es furtum. Benedicatur et nunc nomē
tuum. vt q̄ ad adulterium virgo veni. virgo
diſcedam. Uix compleuerat orationem. et
ecce miles ſpecie terribilis irrupit. quemad-
modum virgo tremuit. cui populus tremēſ
ceſſit. Sed illa non immemor lectionis.
Et daniel inq̄t ſupplicū ſuſanne ſpectaturuſ
aduenerat. et quā p̄p̄ls dānauerat vnus ab

ſoluit. Poteſt et in h lupi habitu ouis late-
re. Habet et xp̄s milites ſuos q̄ etiā legiōes
hʒ. Aut fortaſſe ꝑcuſſor intrauit. ne verearis
aīa et tales ſolēt martyres facere. O v̄go fi-
des tua te ſaluā fecit. Cui miles. Queſo ne
paueas ſoror. huc veni ſaluare aīaʒ nō ꝑdere
Serua me vt ipa fueris. Quaſi adult' igreſ
ſus ſi vis martir egrediar. Veſtimēta mu-
temꝰ. Cōueniūt mea tibi. et tua mihi. ſʒ vtra
qʒ xp̄o. Tua veſtis me veꝛ militem faciet. et
mea te v̄ginē. Bñ tu veſtieris. ego meliꝰ ex-
uar. vt me ꝑſecutor agnoſcat. Sume habi-
tū q̄ abſcōdat feminā. trade q̄ conſecret mar-
tyrē. Indue clamidē q̄ occultet mēbra v̄gis.
et ſuet pudorē. ſume pileū q̄ tegat crineſ. ab
ſcōdat ora. ſolēt erubeſcere q̄ lupanar intra
uerūt. Sane cuʒ egreſſa fueris. ne reſpicias
retro. memor vxoris loth q̄ naturā ſuā. q2 im
pudicos licʒ caſtis oculis aſpexit. amiſit. nec
vereare ne q̄d ꝑeat ſacrificō Ego ꝓ te hoſtiā
deo me reddā. tu ꝓ me militem xp̄o hñs bo
nam militiā caſtitatis. q̄ ſtipendijs militat.
ſēpitnis. loricā iuſtitie que ſpūali munimīe
corpꝰ induat. ſcutū fidei q̄ vulnꝰ repellat. ga
leā ſalutis. Ibi enī ē ꝑſidiū noſtre ſalutis vbi
eſt xp̄s. q̄niā mulieris caput eſt vir. v̄ginuʒ
xp̄s. Et int' h' v̄ba clamidē exuit ſuſpectus tñ
adhuc habitꝰ et ꝑſecutoris et adulteri. Vir
go ceruicē. clamidē cepit miles offerre Que
pōpa illa. que g'ia. cū in lupanari de marty
rio certarēt. Addant' ꝑſone miles ⁊ v̄go He
diſſil'es int' ſe naīa. ſʒ dei miſeratōe ꝯſil'es. vt
cōpleat' oraculū. Tūc lupi ⁊ agni ſimꝉ paſcē
tur. Ecce agna et lupꝰ nō ſolū ſimꝉ paſcunt'.
ſed etiā imolant'. Quid pl'a. Mutato habi
tu euolat puella de laq̄o. iam non ſuis alis.
vtpote q̄ ſpūalibꝰ ferebat'. Et q̄d nulla vnq̄ʒ
viderūt ſecula. Egredit' de lupanari v̄go xp̄i
At illi qui videbāt oculis. et non videbant
corde. ceu raptores ad agnam lupi fremue
re ad predaʒ. vnus q̄ erat imodeſtior introi
uit. Sed vbi hauſit oculis rei textū. q̄d hoc i
quit eſt. puella ingreſſa eſt vir videtur. Ecce
nō fabuloſū illud cerua ꝓ v̄gine. ſed q̄d veꝛ
eſt miles ex v̄gine. At etiā audierā ⁊ nō cre
diderā ꝙ aq̄s xp̄s in vina ꝯuertit. iaʒ muta
re cepit ſexū. Recedamꝰ hinc duʒ adhuc q̄d
fuimꝰ ſumꝰ. Nū q̄d et ipe mutatꝰ ſū q̄ aliud
cerno q̄ʒ credo. Ad lupanar veni cerno va
dimoniū. et tñ dū mutatꝰ egrediar. pudicus
exibo q̄ adulter intraui. iudicio rei q̄a debe
bat' tāto corona victori. dānatꝰ ē ꝓ v̄gīe q̄ ꝓ
v̄gine cōp̄hēſꝰ eſt. ita de lupanari nō ſolū v̄
gines ſʒ etiā martyres exierūt. C ¶ Fert'
puella ad locum ſupplicij cucurriſſe. certaſſe
ambos de nece. Cuʒ ille diceret ego ſū iuſſꝰ
occidi. te abſoluit ſnīa q̄ñ me tenuit. At illa
clamauit. Nō ego te vadē mortis elegi. ſʒ ꝑ
ſidē pudoris optaui. Si pudor q̄rit' manet
ſexꝰ. Si ſāguis exponit' fideiuſſorē nō deſid
ro. Vñ diſſoluaʒ hēo. in me lata eſt ſnīa q̄ ꝓ
me lata eſt. Certe ſi pecunie te fideiuſſorē de
diſſem. et abſente me iudex tuuʒ cēſū fenera
tori adiudicaſſʒ eadē me ſnīa ꝯuinceres meo
p̄rimonio ſoluere tuos nexꝰ Si recuſarē. q̄s
me indignā morte cēſeret. Quāto maior ē
capitis hꝰ cēſura. Moriar innocēs ne mori
ar nocēs. Nihil mediū ē hodie. aut rea ero
ſanguinis tui. aut martyr mei Si cito redij
q̄s me audeat excludere. Si morā feci. quiſ
me audeat abſoluere Plꝰ legibꝰ debeo rea
nō ſolū fuge mee. ſʒ etiā cedis aliene Suffici
unt mēbra morti q̄ nō ſufficiebāt iniurie. eſt
ī v̄gīe vl'neri locꝰ q̄ ñ erat ꝯtumelie. Ego op
ꝓbriū declinaui nō martyriuʒ. Tibi ceſſi ve
ſtē nō ꝓfeſſionē mutaui. Qʒ ſi mihi ꝑripis
mortē nō redemiſti me. ſʒ circūueniſti. Caue
q̄ſo ne ꝯtēdas. caue ne ꝯdicere audeas. No
li eripe bñficiū q̄d dediſti. Dū mihi hāc ſētē
tiā negas illā reſtituis ſupiorē. Snīa enī ſē
tēnia ſupiore mutat'. Si poſterior me non te
net ſupior ſnīa tenet Poſſūꝰ vtriq̄ʒ ſatiſface
re ſnīe. ſi me ꝑus patiaris occidi. In te hñt
aliā quā exerceāt penā ī v̄gīe obnoxiꝰ pudo
rē. Itaq̄ʒ glorioſior eris ſi videaris d' adult'a
martyrē feciſſe q̄ʒ d' martyre adulterā reddi
diſſe. Quid expectatis. duo ꝯtēderūt ⁊ ābo
vicerūt. nec diuiſa eſt corona ſʒ addita. Ita
ſcti martyres īuicē ſibi bñficia ꝯferētes. alt'a
ꝑncipiū martyrio dedit alt' effectū ¶ B

At etiam ph'orum gimnaſia damonem et
ſinthiam pictagoreos incolas ferunt. Quo
rum vnus cum eēt morti adiudicatꝰ cōmē
dandorū ſuoꝝ tempꝰ popoſcit. Tyrānꝰ aūt

aſtutiſſim⁹ cuꝫ repiri ñ poſſe exiſtimaret pe
tiuit vt ſponſorē daret q̄ p ſe feriret ſi ipſe mo
rā faceret. Quid ꝺ duob⁹ pclari⁹ neſcio vtꝝ
qꝫ pclaꝝ. alē vadē mortis inueīt. alter ſe obtu
lit. Itaqꝫ cū reus morā ſupplicio faceret fide
iuſſor ſereno vultu mortē nō recuſauit. Cuꝫ
duceret. amic⁹ reuerſ⁹ ē. ceruicē ſbſtituit. col
la ſubiecit. Tūc amirat⁹ tirānus chariorem
pbis amiciciā qꝫ vitā fuiſſe. petiuit ut ipſe ab
ipis q̄s dānauerat ī amiciciā reciperet. Tātaꝫ
vtutis eē grām, vt tirannū inclinaret. digna
laude. ſed miora nrīs. Nā illi ambo viri. hic
vna vgo q̄ pmo etiā ſexū vincerꝫ. Illi amici
iſti īcogniti. Illi tirāno vni ſe obtulerūt. iſti
tirānis plurib⁹, ac etiā crudliorib⁹. q̄ ille pe
pcit iſti occiderūt. Inter illos in vno obnoxia
nccitas. ī his amboꝝ volūtas liba. Hoc q̄ꝫ
iſti prudētiores. qꝛ illis ſtudij ſui finis ami
cicie gr̄a. iſtis corona martirij. Illi enī certa
uerunt hoībus. iſto dño. hec Ambroſi⁹.

LXI.

De ſancto Petro nouo martire

Petrus interpretatur agnoſcēs vl' diſcalciās. Ul' ꝺ petr⁹ a petros q̄d ē firmū. Per h intelligūt tria puilegia q̄ fuerūt in btō petro Fuit ei pdicator egregi⁹. ꝛ inde ꝺ agnoſcēſ. quia ꝛ pfectā ſcripturaꝝ noticiā hūit ꝛ in pdicatōe q̄d cuiqꝫ ꝯueniret. agnouit. Scđo fuit vgo puriſſim⁹. et iñ ꝺ diſcalcians. qꝛ a pedib⁹ ſuaꝝ affectionū oēm amorē mortuū diſcalciauit et exuit. vt ñ ſolū corpe ſed etiaꝫ mēte vgo eēt. Tercio fuit martir dñi glioſ⁹ et iñ fuit firm⁹. qꝛ martiriū p defenſiōe fidei conſtanē ſuſtinuit.

Petrus nouus martir ꝺ ordine pdicatoꝝ. fidei pugil egregi⁹. de ciuitate veronēſi extitit oꝛiūd⁹. Hic tāqꝫ ſplendidū lumē de fumo. liliū candēs ꝺ ſentibus. rubēs roſa de ſpinis exoꝛif. dū de pentib⁹ p errorē excecatis. lucid⁹ pdicator exurgit. ꝛ de ſauciatis mēte. corpeqꝫ corruptis vginale decus pcedit. ac de ſpinis. i. etno incēdio deputatis. inclitus martir aſcēdit. Parētes nāqꝫ ſuos infideles ꝛ hereticos btūs Petr⁹ hūit. a q̄ꝝ tñ errore ſe penit⁹ mundū huauit. Cū aūt adhuc ſeptē eēt ānoꝝ. ꝛ a ſcol' rediret. a patruo ſuo q̄ hereſim ſapiebat. q̄d nā in ſcol' didicerit interrogaf. Qui rñdit ſe didiciſſe Credo in deū prēm oīpo. creatorē celi ꝛ t̄re ꝛc. Et ille. Noli dicere creatorē celi ꝛ t̄re. cū ipſe viſibiliū creator ñ fuerit. ſꝫ diabol⁹ oīa iſta q̄ vident creauerit. Ipſe vō puer ſe poti⁹ velle dicere ſic legerat affirmabat. ꝛ ſic ſcriptum erat ſe poti⁹ credere velle dicebat. Tūc ille p autoritates h ei pſuadere vt poterat nitebaf. Quas oēs puer ſpūſcō repletuſ ſic ꝯ eū conuertit. eūqꝫ ppo gladio interemit vt ille q̄ diuerteret ñ hrēt. Qui īdigne ferēs a puero ſe ꝯfuſum. patri totū q̄d īter ſe geſtū fuerat retulit. ꝛ vt petrinū a ſcol' remoueret modis oībus pſuaſit. Timeo ei ait. ne cū petrinus hñ fuerit erudit⁹ ad meretricē illā romanā eccl'iaꝫ ſe ꝯferat. ꝛ ſic fidē nrām ꝺſtruat ꝛ ꝯfundat. Qui neſciēs veꝝ dixit. dū petꝝ hereticoꝝ pſidiā deſtructuꝝ eē tanqꝫ alē cayphas pphauit. Sed qꝛ res a deo fiebat. patris monitis aſſenſum nō pbuit. ſperās q̄ p aliquē hereſiarchā ad ſuā ſectā eū trahi faceret. cū in grāmaticalib⁹ fieret erudit⁹.

Uidēs igif puer ſctūs nō eē tutū cuꝫ ſcorpiōib⁹ hitare. mūdū pentesqꝫ deſpiciēs. mūdus ipſe fratꝝ pdicatoꝝ ordinē introiuit In q̄ q̄dē ordīe qꝫ laudabilr vixerit Innocēti⁹ papa in ſua epl'a apit di. Cū eiꝫ btūs Petr⁹ a mundi fallacijs ī adoleſcētie annis puide declinaſſet. ad ordinē fratꝝ pdicatoꝝ ſe trāſtulit. In q̄ q̄dē ordine. xxx. fere ānoꝝ ſpacio fultus caterua vtutū. fide pābula. ſpe aſtante. comitāte charitate ſic pualuit ꝛ pfecit circa defenſionē ipſi⁹ fidei. p q̄ tot⁹ ardebat q̄ ꝯ illius diros hoſtes mēte itrepida. feruētiqꝫ ſpū ꝯtinuū certamē exercēs. ſuū tandē agonem diutinū victrici ſupāte martirio felicitē ꝯſūmauit. Et ſic petr⁹ firm⁹ ī petra fidei petra demū paſſiōis alliſus. ad petrā xp̄m digne laureand⁹ aſcēdit. Uirginitatē qꝫ mentis ꝛ corpis ſp illibatā huauit. nec alic⁹ mortalis crimīs vnqꝫ ſenſit ꝯtactū. ſic ſuoꝝ confeſſoꝝ fideli teſtimonio ē pbatū. Et qꝛ huus delicate nutrit⁹ pteruit in dñm. carnē ſuam aſſidua cibi ꝛ pot⁹ pcitate reſtrīxit. Ne vero p ocij deſidiā hoſtilibus pateret inſidijs. in

iuſtificatiōibus dn̄i exercebat̄ aſſidue. vt eo
circa licita totalr̄ occupato. locū in ipo illi-
cita nō hr̄ent. ⁊ a ſpūalibꝰ neqcijs tutus eēt.
Nocturna q̄ꝫ ē ſilentia hūane deputata qe
ti poſt dormitōem breuē ōcurrebat i ſtudijſ
lectōnū. ⁊ ſomni tp̄s vigilijs occupabat. Di
es aūt ipendebat ꝯmodis aiaꝝ. vl̄ ſedul' im
minēdo p̄dicatōibꝰ. vel ꝯfeſſionū audientie
inſiſtēdo. aut hereticoꝝ dogma peſtiferꝝ va
lidis rōnibꝰ cōfutando. In qbꝰ ſpēalis gr̄ie
dono noſcit̄ claruiſſe. Deuotōe inſup gr̄tus
hūilitate lenis. obedientia placidꝰ. benigni-
tate ſuauis. pietate ꝯpatiēs. patiā ꝯſtās. ca
ritate p̄ſtabil'. ⁊ i cūctiſ moꝝ maturitate ꝯpo
ſitus. alioſ pfuſis v̄tutū aromatibꝰ attrahe-
bat. Feruēs q̄ꝫ amator fidei. cultor p̄cipuus
ꝓpugnator ardens. Sic aīo ſuo fidē impſſe
rat. ſic ſe totū in illiꝰ mācipauerat obſequiū
ꝙ q̄qꝫ ipſiꝰ opa ⁊ v̄ba v̄tute fidei redolebāt.
Pro hac q̄ꝫ mortē ſubire cupiēs. h̄ p̄ncipa
lit̄ a dn̄o attētis ⁊ crebris poſtulatōibꝰ ſup
plicaſſe ꝓbat̄. ꝗ nō ſineret eū ex hac luce mig̃
re. niſi ſumpto ꝓ illo calice paſſiōis. Nec frau
datus eſt tandē a deſiderio ſuo. ¶ Mul
tis v̄o in vita ſua miracul' claruit. Nā cum
apd̄ mediolanū q̄ndā ep̄m hereticoꝝ a fide
libꝰ captū. btūs Petrꝰ examiaret. et mlt̄i epi
et religioſi ⁊ maxia ps ciuitatis illuc ꝯueniſ
ſet ⁊ dies tū p̄dicatōe. tum examiatione i lō
gū ꝓtracta fuiſſꝫ. ⁊ maximꝰ eſtꝰ cūctos affli
geret. dixit hereſiarcha corā oībus. O petre
ꝑuerſe. ſi tu es ita ſctūs ſic hic ſtultꝰ ꝓp̄ls te eē
affirmat. cur eū eſtu mori ꝑmittis. ⁊ n̄ rogaſ
dn̄m ut nubē aliq̄m inṫponat. vt n̄ moriat̄
hic ſtultus ꝓp̄ls tāto eſtu. Ad quē btūs Pe-
trꝰ r̄n̄dit. Si vis ꝑmittere te abnegaturꝝ he-
reſim tuā. ⁊ fidē catbolicā recepturꝝ. rogabo
dn̄m. ⁊ faciet quod dixiſti. Tūc fautores he
reticorum ꝯclamātes hereſiarche dixerūt.
Promitte ꝑmitte. Credebāt eni ꝙ fieri non
poſſꝫ. q̄d btūs ſe facturꝝ corā oībꝰ ſpopōdit. ⁊
maxie cū nll'a vl' mīma nubecula i aere appa
reret. Catholici āt ſup ꝑmiſſione btī Petri
triſtari ceperūt. timentes ne fides catholica
ex h̄ ꝯfuſioni pateret. Cū ergo hereticꝰ ſe ob
ligare nollꝫ. btūs Petrus cū mag̃ fiducia di
xit. Ad h̄ ꝙ verus deꝰ viſibiliū ⁊ iuiſibilium
creator mōſtret̄. ⁊ ad ꝯſolatōem fideliū. ⁊ ad
ꝯfuſiōeꝫ hereticoꝝ. rogo deū vt aliq̄ nubecu
la aſcēdat. ⁊ ſe int̄ ſolē ⁊ ꝓp̄lm inṫponat. Qd̄
mox ꝑmiſſo crucis ſignacl'o factū fuit ꝑ ma
gnā horā i modū papilionis ꝓp̄lm nubecl'a
ꝓtegente. ¶ Contractꝰ q̄dā noie Aſſerbus.
cū ꝑ. v. ānos māſiſſꝫ ꝯtractꝰ. ita vt ꝑ t̄rā i ſe-
xtario traheret̄. mediolanū ad btm̄ Petrū
ductꝰ fuit. Quē cū btūs Petrꝰ ſignaſſet ꝯ
tinuo ſanatꝰ ſurrexit. ¶ Quedā etiā mira
cula q̄ ꝑ eum dn̄s dū viueret fec̄. Innocen
tius in p̄dicta ep̄l'a recitat di. Cuiuſdā nobi
lis filiū p̄ nimio ⁊ horribili totꝰ gule tumo
re. nec loq̄ nec ſpirare valentē. leuatiſ ad do
minū maibus. ⁊ crucis in eo facto ſignacl'o
illoqꝫ accipiēte ipſius capam. ⁊ infirmo ſup
ponēte eū ilico ſanauit. Idē nobil' vehemē
ti poſtmodū corpis torſione g̃uatuſ. credēſ
et metuēs exinde ſibi mortis iminere diſcri-
mē. capam ipam quā ex tūc ꝯſuauerat reue
renter fec̄ afferri. q̄ ſuo appoſita pectori. mox
vermē q̄ndam duo hn̄tem capita. ⁊ piloruꝫ
denſitate villoſum. euomuit. plena liberatō
ne ſecuta. ¶ Cuidā iuueni muto imiſſo in
os eius digito ſueqꝫ lig̃ue ſoluto ligamine
bn̄ficiū loq̄le ꝯceſſit. Hec ⁊ alia pl'a dū viue
ret dignatus ē ꝑ eū dn̄s opari. ¶ Ve
rum cū peſtis heretica in lōbardie ꝓuintia
pullularet. ⁊ mlt̄as iā ciuitates ꝯtagiōe pe-
ſtifera infeciſſet. ſūmus pontifex ad peſtem
diabolicā abolendā diuerſos inq̄ſitores de
ordine p̄dicatoꝝ in diuerſ' lōbardie ꝑtibus
delegauit. Sꝫ cū apd̄ mediolanū heretici n̄
ſolū multi nūero. ſꝫ etiā magni ſecl'ari potē-
tia. acuti fraudulēta eloq̄ntia. ⁊ pleni diabo
lica ſcientia reſiderēt. ſūmus pontifex ſciēs
et intelligēs btm̄ Petrꝝ virꝝ eē magnanimū
qui ab hoſtiū multitudie nō paueret. anim
aduertēs q̄ꝫ eiuſ ꝯſtantē v̄tutē ꝑ quā aduer
ſarioꝝ potētie nec i modico cederꝫ. ꝯgnoſcēs
etiā eius facundiā ꝑ quā facile hereticoꝝ
fallacias detegeret. nō ignorās inſup ipm̄ i
diuia plene ſapiā eruditū. ꝑ quā friuola he
reticoꝝ argumēta rōnabilit̄ ꝯfutaret. ipſuꝫ
tam ſtrenuū fidei ꝓ pugilē. ⁊ tā indefeſſuꝫ dn̄i
bellatorē in mediolano ⁊ eius comitatu in-
ſtituit. ⁊ inq̄ſitorē ſuum autoritate conceſſa

De ſctō Petro nouo martire.

plenaria ordinauit. Ipſe igit̄ inuictū officiū
diligent̄ exercens. hereticos vbiqꝫ ꝑq̄rebat.
nullā eis reqē3 tribuēs ſ3 mirabilr̄ oēs ꝯfun
denſ. potent̄ expellēs. ſapient̄ ꝯuincēs. ita vt
non poſſent reſiſtere ſapie ⁊ ſpūi q̄ ꝑ eū loq̄
bat̄. Qđ videtes heretici ⁊ dolētes. đ ipius
morte cū ſuis fautorib⁹ tractare ceperūt. ar
bitrātes ſe poſſe pacifice viuere. ſi eoꝝ tā va
lid⁹ ꝑſecutor đ medio tolleret̄. Cū igit̄ p̄dica
tor itrepid⁹ mox martir futur⁹ đ cumis me
diolanū p inquirēdis hereticis ꝑgeret. ĩ ipo
itinere palmā martirij aſſecut⁹ ē. ſic innocē
ti⁹ explicat ĩ hec v̄ba. Cū de ciuitate cuma
na vbi fratꝝ ſui ordĩs ibi morantiū p̄erat.
mediolanū ꝑgeret p exeq̄nda inq̄ſitōe ꝯ he
reticos ſibi ab ap̄lica ſede ꝯceſſa. ſic in publi
ca p̄dicatōe p̄dixerat. q̄dā đ ipoꝝ hereticoꝝ
credentib⁹ p̄ce illoꝝ induct⁹ ⁊ p̄cio. ĩ eū ſalu
taris ꝓpoſiti iter ꝑſeq̄ntē funeſtus inſilijt. in
agnū vtiqꝫ lup⁹. ferus ĩ mitē. ipius in piū.
furibūdus ĩ māſuetū. ĩ modeſtū effrenis. ꝓ
phan⁹ ĩ ſctm̄ ꝑſumit inſultū. exercet conatū
mortē intētat. ſacꝝ aūt caput illi⁹ crudelr̄ ĩ
petēſ. ⁊ diris in ip̄m impſſis vulnerib⁹. ⁊ ſa
tiato ſanguie iuſti enſe. venerandū illū n̄ di
uertentē ab hoſte. ſ3 exhibētē ſe ptin⁹ hoſtiā
et ceſoris ſuſtinētē in patia truces ict⁹ dimi
ſit. ſpū ſupna petēte. in ipo loco paſſiōis oc
ciſum. Ipo q̄3 ſacrilego ꝑcuſſuras in xp̄i mi
niſtꝝ gemĩas inculcāte. ille n̄ q̄rula voce ge
mēs vl̄ murmurās ſ3 ſufferēs om̄ia patient̄
ſuū dn̄o ꝯmēdabat ſpūm dĩ. In man⁹ tuaſ
do. ꝯ. ſpi. meū. Symbolū etiā cepit dicere fi
dei. c⁹ nec ĩ h̄ articulo deſijt eſſe p̄co. put ipe
nephād⁹ q̄ a fidelib⁹ captus fuit. ⁊ q̄dā frat̄
dn̄icus q̄ comes illi⁹ erat. ⁊ ab ipo lictore ꝑ
cuſſus diebuſ aliq̄bus ſupuixit. poſtea retu
lerūt. Sz cū adhuc martir dn̄i palpitarꝫ. cul
tellū crudel̄ lictor arripuit. ⁊ ꝑ latera ei⁹ trāſ
fixit. ¶ In ipa aūt die ſui martirij confeſſor
martir ꝓpħa et doctor q̄dāmō eſſe ꝑmeruit
Cōfeſſor in eo q̄ꝑ fidē xp̄i int̄ tormēta ꝯſtan
tiſſime ꝯfeſſus fuit. ⁊ ĩ eo q̄ꝑ ipa die ꝯfeſſione
more ſolito fctā. obtulit đo ſacrificiū laudiſ.
Martir in eo q̄ꝑ ꝓ defenſiōe fidei ſanguinē
ſuū fudit. Prophā ĩ eo q̄ꝑ cū ipe tūc q̄rtanā
pateret̄. ⁊ ſocij dicerēt q̄ꝑ n̄ poſſent mediola
num applicare. Ille r̄n̄dit. Si nō poterim⁹
ad domū fratꝝ ꝑuenire. apđ ſctm Simpli
cianū poterim⁹ hoſpitari. Qđ ⁊ factū ē. Nā
cū ſacꝝ ei⁹ corpus deferret̄. frēs ꝓpt̄ nimiā3
ꝓplī freq̄ntiā n̄ potuerūt illđ eadē die ad do
mū đducere. ſed apđ ſctm ſimplicianu3 de
poſuerūt. ⁊ ibidē ea nocte ꝑmāſit. Doctor ĩ
eo q̄ꝑ etiā cū pateret̄ fidē verā edocuit. dum
ſimbolū fidei clara voce cecinit. ¶ Ei⁹
q̄3 paſſio venerāda dn̄ice paſſiōi ſil̄is m̄l̄tū
fuiſſe videt̄. Xp̄us enĩ paſſus ē ꝓ v̄itate quā
p̄dicabat. Petrus ꝓ v̄itate fidei quā defen
debat. Xp̄s paſſus ē ab infideli ꝓp̄lo iudeoꝝ
Petrus ab infideli turba hereticoꝝ. Xp̄us
ĩ paſcali tp̄e crucifigit̄. Petr⁹ eodē tp̄e mar
tiriū pati. Chriſtus cū pateret̄. in man⁹ tuaſ
dn̄e co. ſpūm meū dicebat. Petrus cū occi
deret̄ v̄ba eadē clamitabat. Chriſt⁹ ꝓ. xxx. de
narijs tradit⁹ fuit vt crucifigeret̄. Petr⁹ ꝓ
xl. libris papienſiū fuit venditus vt interficeret̄.
Chriſtus ꝑ paſſionē ſuā ad fidē multos ad
duxit. petr⁹ ꝑ martiriū hereticos m̄l̄tos cō
uertit. ¶ Quāuis ei egregi⁹ doctor ⁊ fidei
pugil. hereticorū dogma peſtiferꝝ ĩ vita ſua
ꝑlimū eradicauerit. poſt mortē tn̄ ſuā eius
meritis ⁊ choruſcātibus miracul̄ fuit adeo
extirpatū. vt q̄3 ꝑlimi errorē ſuū relinq̄rent.
⁊ ad gremiū ſctē eccl̄ie ꝯuolarēt. ita vt ciui
taſ mediolanū ⁊ comitat⁹ eiuſdē. vbi tot he
reticoꝝ ꝯuenticula reſidebāt. adđ purgata
eſt. vt alijs expulſis ⁊ alijs ad fide3 cōuerſis
null⁹ ibidē auderet aliq̄lit̄ ꝯpere. Plures
etiā de eis maximi ⁊ famoſi. p̄dicatoꝝ ordi
nē ſunt ingreſſi. q̄ vſqꝫ nūc cūctos hereticoſ
⁊ fautores feruore mirabili ꝑſequūtur. Sic
noſter ſāpſon plures philiſteos interfec mo
riens q̄3 occideret viuēs. Sic g̃nū frumēti
cadēs in terrā. ⁊ infideliū maibuſ ꝯpſſum ⁊
mortuū. vberē ꝯſurgit in ſpicā. Sic botrus
in torculari calcat⁹. liq̄ris redūdat in copiā
Sic aromata pilo ꝯtuſa. odorē pleni⁹ circū
fundūt. Sic g̃nū ſinapis ꝯtritū v̄tutē ſuam
multiplr̄ demōſtrauit. ¶ Poſt ſancti
viri gl̄ioſum triūphū multis eū dn̄s mira
cul̄ illuſtrauit. q̄ꝝ q̄dam ſūm⁹ p̄tifex refert
dicēs. Poſt mortē ipius lāpades ad ſepul
crū ei⁹ đpendētes pluries ꝑ ſeipas abſqꝫ oĩ

humano ſtudio ⁊ miſterio diuitus ſunt ac
cenſe. q̄ꝛ ꝓueniens nimis erat vt q̄ igne ⁊ lu
mine fidei excellent̄ claruerat. ſinglāre d ipo
ignis ac lumis miraclm appareret. Qui
dam aūt cū veſceret cū alijs et ei⁹ ſanctitatē
et miracula depꝛauaret. ſūpto q̄dā ſub atte
ſtatōe moꝛſello ꝙ eū nō poſſet ſi circa h olin
q̄ret tráſglutire. ſenſit mox ipm ſic gutturi i
herentē vt illū inducere vel educere nō vale
ret. Quare ilico penitēs. ⁊ iā vult⁹ mutato
coloꝛe. q̄ſi ſentiēs vicinū moꝛtis euētū. ſctō
intra ſe voto ꝙ linguā de cetō ad talia nō la
xaret. fuit ptin⁹ illo euomito liberat⁹. Hy
dropica q̄dā ad locū paſſiōis e⁹ auxilio viri
ſui vix ꝓueniens. fuſa ibi oꝛōne ſanitatē inte
grā mox recepit. Obſeſſas a demonibus
martir ipe deiectis illis cū mlto ſāguis vo
mitu d coꝛpib⁹ liberauit. febꝛes expulit. lāguo
reſq3 curauit plimos ⁊ diuerſos. Cuidā
ſiniſtre man⁹ digitū ex moꝛbo fiſtule plimo
rū foꝛaminū ꝯcauitate defoſſū mira ꝯſoli
datōe ſanauit. Quidā inſup puer ex caſu
grauiſſimo ſic oppreſſus. vt motu ⁊ ſenſu peni
tus deſtitut⁹ tanq3 moꝛtu⁹ defleret. mox ap
poſita d terra ſuo pectoꝛi ſacro ei⁹ martiris
cruoꝛe ꝯtacta icolumis reſurrexit. Quedā
etiā mlr cui⁹ carnē cancer edax ſedula coꝛ
roſione voꝛabat. linitis hmōi tra vlneribus
eſt curata. Alij etiā diuerſis infirītatib⁹ oc
cupati. q̄ ſepulcꝛ eius in vehiclis ⁊ alijs ſu
ſtental' adierūt. exinde poſtmodū plena in
columitate recepta ſine aliq̄b⁹ ſubſidijs re
diere. Cū aūt ſūm⁹ pontifex Inno
centi⁹ q̄rt⁹ btm petꝝ martirē ſctoꝝ cathalo
go aſcripſiſſet. frēs apd mediolanū ad capi
tulū ꝯuenerūt. Volētes āt ei⁹ coꝛpus ad al
tioꝛē locū tráſferre. cū plus q3 ānū ſub tra
iacuiſſet. ita ſanū ⁊ integꝝ atq3 ſine alic⁹ exa
latōe fetoꝛis reptum ē. ac ſi eadē die fuiſſet
ſepultū. Frēs igit̄ ſup magnū pulpitū iuxta
plateā coꝛpus ei⁹ cū mag reuerētia deduxe
runt. ⁊ ibidē ſic ſanū ⁊ integꝝ coꝛā oī ꝑplo ē
oſtēſū. et ab eo ſupplicit̄ inuocatū. Pret
miracla ſupdicta i litteris ſūmi pōtificis po
ſita pla alia ſūt ꝯpta. Nā ſup locū paſſiōis
eius ſepe lumiaria de celo deſcendētia ples
religioſi alijq3 q3 ples viſibilr conſpexerūt.
Inē que luminaria duos frēs in hitu p̄dic
toꝝ ſe vidiſſe teſtati ſunt. Quidā iuuēis
noīe Guifred⁹ alias gūfred⁹ de ciuitate cu
mana. dū de panno tunice ſācti Petri hrēt
et q̄dam heretic⁹ eidē deridendo diceret. vt
ſi ſctū3 eū crederet in ignē pannū ipm ꝓijce
ret. ⁊ ſi ꝯburi nō ꝯtingeret. abſq3 dubio ſcūs
eēt. ⁊ ipe ſue fidei adhererz. Moxq3 ſup car
bones accēſos pānū ſcti petri ꝓiecit. ſ3 ab ip
ſo igne alti⁹ reſilijt. deinde p ſe ſup ipos car
bones reſiliēs. ipos ardentes penit⁹ extīxit.
Tūc incredul⁹ ille dixit. Sic p oīa pann⁹ tu
nice mee faciet. Poſit⁹ ē igit̄ ſup alios car
bones ex vna pte pān⁹ heretici. ⁊ ex alia pte
pān⁹ ſancti petri. Pann⁹ aūt heretici mox
vt ignis caloꝛe3 ſenſit penit⁹ ē ꝯbuſtus. pan
nus vo ſcti petri in igne ꝓualuit. ⁊ ignē ipm
extinxit. ita ꝙ nec pilus aliq̄s ꝯbuſtus fuit.
Qd videns heretic⁹ ad viam v̄itatis redijt et
miraclm oībus publicauit. Apud floꝛē
tiam iuuenis q̄dā heretica prauitate coꝛru
ptus. cū in ecclia fratꝝ de floꝛentia cū q̄buſ
dā alijs iuuenib⁹ añ q̄ndā tabulā vbi ē dpi
ctū martiriū ſcti Petri ſtaret. vidēs lictoꝛē
eū ꝑcutientē euagiato gladio. ipe dixit. Uti
nā ego ibi fuiſſe3. q̄ꝛ validi⁹ ꝑcuſſiſſe3. Quo
dicto ſtati mut⁹ effectus ē. Cūq3 ſocij req̄re
rent q̄d hrēt. ⁊ ipe nichil r̄ndere poſſet. eum
domū reduxerūt. S3 cū3 in via eccliam q̄n
dā ſcti Michaelis vidiſſet. elapſus de maib⁹
ſocioꝝ eccliā3 īrauit. ⁊ flectēs genua. coꝛde
ſcīm Petrū rogauit vt ſibi pceret. voto ſic
potuit ſe obligās. q̄ ſi liberaret pctā ſua ꝯfi
teret. ⁊ oēm hereſim abnegaret. Tūc ſubito
loq̄lā recupauit. ⁊ veniēſ ad domū fratꝝ ab
iurata hereſi pctā ſua ꝯfeſſus ē. data licētia
ꝯfeſſoꝛi ꝙ h i ꝑplo p̄dicaret. Ipe q̄3 i publica
fratꝝ p̄dicatōne ſurgēs coꝛā oī mltitudie h
ꝯfeſſ⁹ eſt. Nauis q̄dā dū in medio maris
pene naufragiū pateret ſeua fluctuū inūda
tiōe q̄ſſata. oēſq3 caligīoſe noctis tenebꝛas te
neret. diuerſoꝝ ſcoꝝ ſuffragia poſtulabāt.
ſ3 cū nullū ſue liberatōis videret indicium
ſeq3 piclitari plimū foꝛmidaret. q̄dā de eis
natōe ianueſis facto ſiletio ſic eos alloquitur
Viri frēs. nunq̄d ñ audiſtis q̄lit̄ q̄dam frat̄
de oꝛdine p̄dicatoꝝ noīe frat̄ Petrus nup

ob defenſionē fidei catholice ſit ab hereticis
interfectus. multaqꝫ per eū dn̄s ſigꝰ oñdat. Nūc
igit̄ deuote eius patrociniū iploremꝰ. qꝛ ſpe
ro ꝙ a nrā neqq̄ꝫ poſtulatōe fraudabimur
Aſſentiūt vniuerſi. btm̄ petꝝ i ſui auxiliū de
uotis pcibꝰ iuocātes. Illis ſic orātibꝰ mox
antēna nauis in q̄ velum appēdit̄. cereis ac
cēſis tota plēa ꝯſpicit̄. ita ꝙ oīs obſcuritas
ipoꝝ cereoꝝ mirabli fulgore fugat̄. noxqꝫ il
la tā caliginoſa ī diē clariſſimū ꝯmutat̄. Re
ſpiciētes viderūt q̄ndā cū hītu fratꝝ p̄dicato
rū ſup velū ſtantē. de q̄ nulli dubiū fuit qui
btūs petrꝰ extiterit. Cū ergo p̄dicti naute ia
nuā incolumes aduenīſſet. ad domū fratrū
p̄dicatoꝝ venerūt. et deo ꝛ btō petro grās
referētes. eiſdē fr̄ibꝰ totius miracli ſeriē nar
rauerūt. ¶ Mulier q̄dā in flādria cū iam
tres filios mortuos peperiſſet. ꝛ ex hoc a viro
odio hr̄etur. rogauit ſcm̄ petꝝ vt ſibi i auxi
liū fieret. Cū ergo q̄rtū filiū pepiſſꝫ. ſilr̄ mor
tuus ē ereptus. Quē mat̄ accipiēs ad rogā
dū ſcm̄ petꝝ totū ſe ꝯtulit. eū vt filiū ſuū re
uiuiſcere faceret. pcibꝰ deuotis exorās. Vix
orōem ꝯpleuerat. et ecce q̄ erat mortuꝰ appa
ruit viuꝰ. Cū igit̄ ad baptiſmū portatꝰ fuiſſꝫ
et vt iohēs vocaret̄ diffinitū eēt. ſacerdos cū
eius nomē dicere debuit. neſciēs dixit. petrꝰ.
Vñ iſtud nomē poſtmodū ex deuotōe ſcī
petri ſp retinuit ¶ In p̄uītia theutonie apd̄
traiectū. mulieres q̄dā vidētes ad eccl̄iam
fratꝝ p̄dicatoꝝ i bonore ſcī Petri martiris
magnū ꝯcurſum fieri ſploꝝ duꝫ ipe in pla
tea ꝯſiſteret ꝛ filarēt a ſtātibꝰ ſic dicebāt. Ec
ce iſti p̄dicatores oēm modū lucrādi noue
rūt. nā vt magnā poſſint pecuniaꝫ cumula
re. ꝛ lata edificare palacia. vnū nouū marti
rē inuenerūt. Dū hec ꝛ ſilia diceret. ecce ſub
ito filū totuꝫ ſanguie cruētat̄. ꝛ digiti quibꝰ
filū torq̄bāt. ſanguie mox ꝛeplēt̄. Qd̄ ille vi
dētes ꝛ admirātes digitos diligent̄ extergūt
ne forte in eis accidiſſꝫ aliq̄ inciſſura. Sꝫ cū
digitos omino ſanos cōſpicerent. ꝛ filū ſic
ſanguinolētū viderēt. tremētes ac penitētes
dicere ceperūt. Vere qꝛ p̄cioſi martiris ſan
guini detraximꝰ. nob̄ hoc ſanguis miracl̄m
tā ſtupendū euenit. Currētes igit̄ ad domū
fratꝝ p̄ori oīa expoſuerūt. ac filū ſāguie cruē
tatū eidē p̄ntauerūt. Prior āt ad mlt̄oꝝ in
ſtantiā ſolēnē p̄dicatoꝫ ꝯuocauit. ꝛ q̄dq̄ p̄
dictis mulieribꝰ acciderat corā oībꝰ retulit.
filū ipm̄ ſic cruētatū oībꝰ oñdit. Vez q̄daꝫ
magiſter artis grāmatice i eadē p̄dicatōne
ꝯſiſtēs. factū ipꝫ cepit plīmū deridere ꝛ aſtā
tibus dicere. Videte mō q̄lit̄ iſti frēs ſimpli
ciū corda decipiūt. Nā cū aliq̄bꝰ muliercul̄
de ſuis familiaribꝰ ꝯduxerūt ut filū ipꝫ aliq̄
ſanguie tingerent. ꝛ ſic miraculoſe accidiſſe
narrarēt. Dū hec ille diceret ꝓtinꝰ vltōis di
uie plagā accepit. ꝛ ipꝫ validiſſimarū febriū
eſtus multis aſpiciētibꝰ ſic vexauit. vt a p̄di
catōe ipa int̄ manus amicoꝝ i ꝓpriā domū
deferret̄. Sꝫ cū vehemēter febris excreſceret
et ille mortē vicinā timeret. p̄dictuꝫ p̄orē acci
ſiri fec̄. ꝛ reatū ſuū ꝯfitēs dō ꝛ btō Petro
corā dicto p̄ore votū vouit. ꝙ ſi eius meritis
ſanitatē recipet. eū ſp in ſpēali deuotōe hrēt
et de cetō liguā ad talia n̄ laxaret. Mira res
mox vt p̄dictū votū ꝓtulit. ſanitatē integrā
recepit. ¶ Quadā vice cū ſuppor p̄dicti loci
q̄ſdā lapides pulcerrimos ꝛ magnos i q̄dā
naui p ꝯſtructōe p̄dicte eccl̄ie ducereꝫ. nauis
ipa ex iprouiſo cuidā litori ſic inheſit. vt nul
latenꝰ poſſet moueri. Deſcēdētes v̄o naute
oēs vnanimit̄ ipaꝫ ipellebāt. ſꝫ nl̄latenꝰ mo
uere poterāt. Cū ergo nauē ſe amiſiſſe puta
rēt. p̄dictus ſupprior oībꝰ alijs licētiatis ma
nū ad nauē appoſuit. ꝛ leuit̄ ipꝫ ipellēs dixit.
In noīe ſcī Petri martiris in cꝰ honorē la
pides iſtos d̄ferimꝰ vade. Statimqꝫ nauis
velociſſime ſe mouit. ꝛ de litore ſana receſſit
Sup quā naute aſcēdentes. oēs ſani ꝛ hila
res ad ꝓpria remearūt. I ¶ In p̄uīntia
frācie ciuitate ſenonis. puella q̄dā cū i aq̄m
raptim trāſeuntē cecidiſſet. ꝛ p magnū ſpa
ciū tp̄is ſtetiſſꝫ. tandē de flumie mortua ē ex
tracta. Mortis cuiꝰ erāt q̄ttuor argumēta.
ſcꝫ magnū ſpaciū tp̄is. ꝛ rigiditas corpis. et
frigiditas ꝛ nigredo. Delata ē ergo a q̄buſ
dā ad eccl̄iam fratꝝ. q̄ cū eā ſctō petro vouiſ
ſent. ꝯtinue vite ē reddita ꝛ ſaluti ¶ Frat̄ Io
hānes polonꝰ cū apd̄ bononiā q̄rtana labo
raret. ꝛ i iſto feſto ſcī petri martiris ſmōeꝫ
ad cleꝝ facere deberꝫ. acceſſiōeꝫ ead̄ nocte iu
xta curſū naturalem expectās timere valde

cepit ne ī inuicto ſibi ſmōe deficerꝫ. Ad ſcti
igit̄ petri ꝯuerſꝰ ſuffragia. ad altare ipiꝰ cuꝫ
deuotōe acceſſit. orās vt eiꝰ meritis iuuaret̄
cꝰ debebat gl̄iam p̄dicare. Sicqꝫ factuꝫ ē ꝙ
illa nocte febris penitꝰ ceſſauit. ⁊ poſtea nū-
q̄ꝫ eū inuaſit. ¶ Matrōa q̄dā noīe girolda
vxor iacobi de valle ſana. cū p. xiiij. ānos ab
īmūdis ſpiritibꝰ fuiſſꝫ obſeſſa. veit ad q̄ndā
ſacerdotē dī. Ego ſū demoniaca. ⁊ ſp̄ūs ma
lignus vexat me. Mox ſacerdos territꝰ fu-
giēs ſacriſtiā intrauit. ⁊ librꝝ q̄ndā in q̄ erāt
ꝯiuratōes demonū. ⁊ ſtolā latent̄ ſb capa d̄
ferēs cū bōa ſocietate ad mlierē rediȷt Quē
mox vt vidit ait. Latro peſſime quo iuiſti.
Quid ē qđ ſub capa occulte portaſti. Cū āt
ſacerdos adiuratōnes ſuas faceret. ⁊ nil cu
ratōnis afferret. venit illa ad btm Petrꝝ dū
adhuc viueret ab eo poſtulans adiuuari.
Cui illa ꝓphetica voce r̄ndit. Cōfide filia ne
deſpes. q᷑ ⁊ ſi qđ poſtulas ad p̄ns ꝑficere n̄
valeo. tp̄s tn̄ veniet ꝙ id qđ a me petis plēa
rie obtineb̄. Qđ ⁊ factū eſt. Nā poſt paſſio
nē eiꝰ cuꝫ ad ſepulcꝝ eiꝰ p̄dicta mlr acceſſiſſꝫ
ab illa infeſtatōe demonū fuit penitꝰ libera
ta ¶ Mulier q̄dā noīe Eufemia d̄ loco cor
riongo mediolanē̄ dioceſ. vij. annis ē a de
monibꝰ vexata. Sꝫ cū ad ſepulcrū ſcti petri
ducta fuiſſꝫ. ceperūt demōes eā amplꝰ agi
tare ⁊ ꝑ os eius cūctis audientibꝰ clamare.
Mariola mariola. petrine petrine. Tūc de
mōes exeūtes. eā q̄ſi mortuā dimiſerūt. Sꝫ
modicū pꝰ plene ſanata ſurrexit. Aſſerebat
aūt ꝙ diebꝰ dn̄icis ⁊ feſtiuis ⁊ maxīe q̄ndo
miſſa celebrabat̄. eā dmōes āpliuſ moleſta
bant. ¶ Quedā mlr noīe Verbona de be-
regno ꝑ. vi. ānos a demōibus agitata. cum
ad ſepulcꝝ ſancti Petri fuiſſet adducta. vix
a multis viris detineri poterat. Int̄ q̄s erat
quidā credēs hereticoꝝ noīe Cōradus de
ladriano q̄ illuc aduenerat vt ſancti Petri
miracula deriderꝫ. Qui cū p̄dictam mulie
rem cū ceteris detineret. demones eidem ꝑ
mulierē dixerūt. Cur tenes nos. Nōne no-
ſter es. Nōne te ad talē locū portauimus.
⁊ ibi tl̄e hōicidiū ꝑpetraſti. Nōne te ad talē
⁊ talē locū duximuſ. ⁊ ibi tl̄e ⁊ tl̄e flagiciū cō
miſiſti. Cūqꝫ mlta pctā ſibi diceret. q̄ nullꝰ
aliuſ niſi ip̄e ſolus ſciebat. vehemēt̄ expauit
Mox aūt dmōes collū ⁊ pectus mlieris ex
coriātes ⁊ īn̄ exeūteſ. ſemiuiuā eā dimiſerūt
ſꝫ pꝰ modicū penitus ſanata ſurrexit. Pre-
dictus aūt Conradus hereticus h̄ vidēs et
ſtupēs ad fidē catholicā ē ꝯuerſus. ¶ Vir
q̄dā noīe Opiſo. credēs hereticoꝝ. cū occaſi
one cuiuſdā heretice ꝯſanguinee ſue. ad ec-
cleſiā fratꝝ veniſſꝫ. ⁊ ad tūbā ſcti petri ꝑgēs
duos ibi d̄narios ꝯſpexiſſet. ipos denarioſ
accipiēs dixit. Bonum ē vt bibamꝰ iſtos
Statimqꝫ totus cepit tremere. nec de loco
eodē aliq̄tenꝰ potuit ſe mouere. Qui tritus
p̄dictos d̄narios ī loco ſuo mox reſtituit. et
ſic īn̄ abſceſſit. Vidēs aūt btī petri v̄tutē he-
reſim deſeruit. ⁊ ad fidē catholicā ſe ꝯuertit
¶ Sāctimonial' q̄dā erat ī alemania et in
clauſtro oetembach ordinis ſcī Sixti ꝯſtā
tienſ dioceſ. q̄ ꝑ annū ⁊ āplius ḡuē guttaꝫ ī
genu ꝑpeſſa ē. ita ꝙ nl̄lo remedio poterat li
berari. Hec q᷑ ſepulcꝝ ſancti Petri corꝑalr̄
viſitare n̄ poſſat. vtpote q̄ erat ſub obediētia
cōſtituta. ⁊ q̄ infirmitate ḡuiſſima vrgebat̄
cogitauit ſaltē p̄dictū ſepulcꝝ mētali greſſu
adire. ac deuotione ſedula viſitare. Diſcēs
v̄o ꝙ in. xiij. dietiſ d̄ loco illo mediolanū poſ
ſet adiri. q̄tidie ꝑ q̄libet dieta. c. pat̄ noſter
ad honorē ſcti pet̄ dicere cepit Mirū in mo
dū. cum iſtas mētales dietas tal̄r cepit face
re ſucceſſiue ſꝑ ⁊ paulatī cepit ſe meliꝰ hr̄e.
At vbi vltimā dietā ꝑfecit. ⁊ ad tumbā mē-
tali greſſu ꝑuenit. flexis genibus ac ſi p̄n̄tia
liter corā tumba aſtaret pſalteriū cū deuo
tione maxīa totū legit. Quo expleto ab illa
infirmitate adeo liberatā ſe ſenſit. vt iā inde
modicū q̄d ſentiret. Rediēs v̄o eo mō quo
iuerat. anteq̄ꝫ oēs dietas expleuiſſet penitꝰ
eſt ſanata ¶ Vir q̄dā de canapicio d̄ villa
mazati. noīe Rufinus. ḡuē valde infirītatē
incurrit. Nā vena fracta in inferioribuſ ꝑti
bus anteriꝰ ſine ceſſatōe ſāguinē emittebat
ita ꝙ a nullo medico aliq̄d ſibi remediū po
terat adhiberi. Cū ergo ſāguis ꝑ ſex dies et
noctes ꝯtinue effluxiſſꝫ. ille btm petꝝ d̄uote
ī ſui auxiliū īuocauit Qui tā ſubito ſanatꝰ
eſt vt int̄ effuſā orōeꝫ ⁊ receptā libatōeꝫ nul
lum pene fuerit interuallū. Cū autē ſe ſopor

dediſſet. vidit q̄ndā frēm in hītu ordīs fratꝝ
ꝑdicatoꝝ groſſuȝ facie atȝ brunū. quē ſociū
ſcti Petri martiris exiſtimabat. ſicͣ vere et
tal'forme extiterat. Qui cū expāſiōe palmaſ
plenas ſanguīe cū q̄dā ſuaui vnguēto eidē
offerebat dicēs. Sāguis adhuc recēs ē. Ve
ni igiť ad recentē ſāguinē ſācti Petri. Qui
euigilās ſepulcꝝ ſcī petri ſtatuit viſitare.

¶ Quedā comitiſſe de caſtro maſſino ypo
ȝenſis dioceſ. cū in btūm Petꝝ ſpeālē deuo
tionē hrēnt. ⁊ eius vigiliā ieiunarēt. cū ad ſu
am eccliaȝ vt audirēt veſpas acceſſiſſēt. vna
eaꝝ candelā q̄ndā in honorē btī Petri mar
tiris ante q̄dā altare btī Petri aplī poſuit
ꝯburendam. Que cū domū rediſſent. ſacer
dos auaricia duct⁹ in ipaȝ candelā ſufflās
eam extīxit. ſed mox lumē rediīt ⁊ denuo ip-
ſam accendit. Scd̄o ⁊ tercio eaȝ extinguere
voluit. ſȝ lumē vt ꝑus rediīt. Vn̄ tedio affe
ctus choꝝ intrauit ⁊ an̄ mai⁹ altare aliā cā-
delā inueīt. quā cleric⁹ in honorē ſcti Petri
poſuerat. q̄ ei⁹ vigiliā ſilr ieiunabat. Quā
ſacerdos bis extinguere voluit ſȝ nequiuit.
Qd̄ videns clericus iratuſ dixit. Diabole. ap
tum miracl'm nō videtis. ⁊ ꝙ ſctūs petr⁹ nō
vult vt ſuā extīguatis candelā. Territi igiť
et ſtupētes ſacerdos ⁊ cleric⁹ caſtꝝ aſcende
rūt. ⁊ ꝑdictū miracl'm omibus narrauerūt.

¶ Vir q̄dā noīe Roba de meda. cuȝ vſqȝ ad
veſtes in ludo oīa ꝑdidiſſet. domū in ſero re
diens cū lucerna accēſa lectū ſuū adiīt et vi
dēs ſe tā viles pān̄os hrē. ⁊ ſe tantū amiſiſſe
ꝯſiderās. ꝑ nimia deſꝑatōe cepit demones
inuocare. ac ſe eiſdē ore nephario ꝯmēdare
Statimqȝ tres demōes affuerūt. q̄ lucernā
accenſam in ſolariū ꝓiīcietēſ. eū ꝑ collū arri
puerūt. tā fortiť ipm̄ ſtringētēſ vt nullaten⁹
loq̄ poſſet. Quē cū plīmū agitarēt. q̄ erant ī
domo inferiori ad euȝ aſcēdentes dixerunt.
Quid eſt q̄d agis o roba Quib⁹ demones
rn̄derūt. Ite in pace veſtra. ⁊ lectos veſtros
intrate. Illi aūt vocē eſſe credētes ꝑdicti viri
ꝓtinus redierūt. Illis credētib⁹ cepit multo
fortius a demōib⁹ agitari. Qd̄ illi cognoſcē
tes. ſacerdotē ꝓtin⁹ aduocauerūt. Qui cuȝ
ꝑ beatū petꝝ demōes adiuraſſet duo ꝓtin⁹
exierūt Seq̄nti aūt die ad ſepulcꝝ ſancti pe
tri adduct⁹ ē. Ad quē frať Guilhelm⁹ v̄cel
leñ. accedēs. cepit demonē icrepare. Qui eū
quē nunq̄ȝ viderat ex noīe vocans ait. Frať
guilhelme ꝑ te nunq̄ȝ exibo. q̄ꝛ h̄ noſter eſt
et nrā opa fecit. Quē cuȝ introgaſſet q̄ noīe
vocareť ait Vocor halceſas. Verūtn̄ cum ꝑ
btūm Petꝝ adiurat⁹ fuiſſet. ipm̄ in ťra ꝓiī-
ciēs mox exiuit. Ipe aūt ꝑfecte ſanus remā
ſit. ⁊ pn̄iam ſalutarē accepit.

¶ Cū qui
dā heretic⁹ acerrim⁹ diſputator ⁊ eloq̄ntie
ſingularis. cū btō petro cū adhuc viueret di
ſputaret. ⁊ errores ſuos ſubtiliť ⁊ acute ꝓpo
ſuiſſet in mediū. ac btm̄ petꝝ vt rn̄derȝ ad ꝓ
poſita īportun⁹ vrgeret. ille deliberatōem
petēs oratoriū q̄ddaȝ q̄d ꝓpe erat. intrauit.
cū lacris orās deū. vt cām fidei ſue defēderȝ
et loq̄cem tumidū. aut ad fidei v̄itatē redu
ceret. aut līgue ꝑuatōe puniret. ne ꝑ eā de ce
tero ꝯ fidei v̄itateȝ tumeret. Rediēſqȝ ad he
reticū corā oīb⁹ palā dixit. vt ſuas iteꝝ ꝓpo
neret rōes. Qui ita penit⁹ fact⁹ ē mutus. vt
nec vnū ſolū v̄buȝ aliq̄tenus ꝓferre valeret.
Vn̄ heretici ꝯfuſi receſſerūt. ⁊ catholici deo
grās retulerūt.

¶ Cū in ramis palmaꝝ dū
adhuc viuerȝ mediolani ꝑdicaret. ⁊ ibi vtri-
uſqȝ ſex⁹ eēt maxia multitudo. dixit publice
alta voce. Scio ꝑ certo. ꝙ heretici tractant
mortē meā. ita ꝙ ꝓ morte mea iā pecūia da
ta ē. Sȝ faciāt q̄dq̄d poſſūt. q̄ꝛ magiſ ꝑſeq̄r eos
mortuus q̄ȝ viuus. Qd̄ veꝝ fuiſſe māifeſtū
eſt.

¶ Apd̄ florentiā in mōaſterio de ripul'
ſctimonialis q̄dā ī orōe poſita. ea die q̄ btūs
petrus mortē ſuſtinuit. vidit btām v̄ginē in
excelſo throno ī gloria reſidere. et duos frēs
de ordīe ꝑdicatoꝝ ī celū aſcēdere. ⁊ hinc ind̄
iuxta eā collocatos eē. Et cū inq̄reret q̄ nam
eēnt. audiuit vocē dicentē ſibi. Hic ē frať pe
trus q̄ in ꝯſpectu dn̄i tāq̄ȝ fumuſ aromatū
glorioſus aſcēdit. Reptūqȝ ē ꝑ certo ꝙ ead̄
die mortē ſubiīt. q̄ dicta ſctimonialis viſio-
nē vidit. Vn̄ cū lōga ⁊ gui infirītate labora
ret. ad rogādū btm̄ petꝝ tota deuotōe ſe cō
tulit. ⁊ ſanitatē integrā mox recepit.

¶ Sco
laris q̄dā cū d̄ magalona ad mōtē peſſula
nū redirȝ. ex q̄dā ſaltu adeo ē rupt⁹ ī inguīe
vt dolore nimio vexareť. ⁊ incedere n̄ valerȝ
Hic aliq̄n̄ audiēs ꝑdicare ꝙ q̄dam mulier

terrā ſanguīe btī Petri reſpſam ſup cancri corroſionē ponēſ fuerat liberata dixit. Dñe deꝰ de terra illa nō habeo. ſed q̄ illi terre me ritis btī petri tantā dediſti vtutē. poteſ ꝛ iſti dare. Accipiēs igiẗ de terra. cū ſigno cruciſ et inuocatōne martiris loco ſupꝛa poſuit. ꝛ ſtatim curatꝰ fuit. ❡ Anno dñi. M. cclix. in ciuitate compoſtellis. fuit q̄daꝫ vir noīe Benedictuſ. qui tibias inflatas hēbat ī mo dū vtrū. ventrē tumētē inſtar pgnantis. fa ciē p nimio tumore horribilē. totū q̄ꝫ corpꝰ inflatū. ita vt mōſtꝝ aliq̄d videreẗ. Hic cū a q̄dam matrōa vix ſup baculū ſe ſuſtētans elemoſinā peteret. illa rñdit. Magis foſſa q̄ꝫ aliq̄ cibo indigeres. ſꝫ meo ꝯſilio acq̄eſce et ad domū fratꝝ pdicatoꝝ pgēs ꝛ pctā ꝯfi tēs btī petri patrocinia inuocato. Ille autē cum mane ad domū fratrum pdicatorū ve niſſet ꝛ oſtiū ecctie clauſum eēt. ſecus portā ſe poſuit ꝛ dormiuit. Et ecce q̄dam reueren dꝰ ī hītu pdicatoꝝ eid apparuit. et capa ipꝫ coopiens eū in eccliam introduxit. Ille aūt euigilās. ꝛ in eccia ſe repit. ꝛ pfecte ſe ſanatū inuenit. Qd̄ multis admiratiōem intulit ꝛ ſtuporē. cum videret hoīem pene mortuūꝫ tam ſbito a ḡui infirmitate fuiſſe liberatuꝫ.

LXII

De ſancto philippo aplo.

PHilippuſ dicitur os lāpadis. vel os manuū. vl' dr a philos q̄d ē amor. ꝛ yper q̄d ē ſup quaſi amatoꝛ ſupnoꝝ. Diciẗ igiẗ os lampa dis ꝑpẗ ſuā luculentā predicationeꝫ. os ma nuū ꝑpter aſſiduā opatōem. amatoꝛ ſuper noꝝ ꝑpter celeſtē ꝯtemplationem. A

PHilipus aplꝰ cū. xx. ānis ꝑ ſithiā pdicaſſet a paganis teneẗ. ꝛ ad im molādū ſtatue martis ab eiſdē cō pellitur. Tūc ſubito draco q̄dā ingēs de ſub baſe exiuit. q̄ filiū pōtificis q̄ ignē miſtrabat in ſacrificio īteſecit. duoſq̄ꝫ tribunos q̄ꝝ mi niſtri philippū in vincul' detinebāt extinxit. ceteroſq̄ꝫ adeo ſui flatꝰ fetore infeẗ. vt omēſ morbidi redderenẗ. Dixitq̄ꝫ philippus. Cre dite mihi ꝛ ſtatuā iſtā ꝯfringite. ꝛ in loco eꝰ crucē dñi adorate. vt infirmi veſtri ſanen. ꝛ mortui ſuſciteẗ. At hi q̄ cruciabāẗ clamabāt Tantū fac vt ſanemur. ꝛ hūc martē ꝓtinus ꝯfringemꝰ. Tūc philippꝰ draconi p̄cepit vt ī locū deſtū diſcederet. ita vt nulli oīno noce ret. Qui ſtatī receſſit ꝛ vlteriꝰ n̄ ꝯpuit. Tunc philippꝰ oēs ſanauit. ꝛ ill' tribꝰ mortuis vite bñficiū īpetrauit. Sicq̄ꝫ vniuerſ credētibꝰ ꝑ ānū vnū eiſ adhuc p̄dicauit. ꝛ ī eis pſbite ros ꝛ diaconos ordinās ī aſiā ciuitatē iera polim veīt. ibiq̄ꝫ hereſim hebeonitaꝝ. q̄ xp̄ꝫ carnē fantaſticā aſſūpſiſſe dogmatizabāt ex tinxit. Erāt aūt illi due ſacratiſſime vgīes fi lie eiꝰ. ꝑ q̄s dñs mltos ad fidē ꝯuertit. Phi lippus āt ān. vij. dies obitꝰ ſui epōs ꝛ pſbite roſ ꝯuocauit. eiſq̄ꝫ dixit. Hos ſeptē dieſ ꝑpẗ āmonitōeꝫ vrām mihi dñs ꝯceſſit. Erat aūt ānoꝝ. lxxxvij. Poꝰ h̄ infideles ipꝫ tenuerūt. ꝛ cruci ad inſtar magiſtri ſui quē pdicabat af fixerūt. ꝛ ſic ad dñm migrauit. ꝛ feliciẗ vitā cō pleuit. Juxta āt eū due filie eiꝰ. vna a dextriſ et alia a ſiniſtris ſūt ſeplte. De iſto philippo ſic dicẗ Jſid. ī libro d̄ vita ꝛ ortu ꝛ obitu ſcoꝝ. Philippus gallis pdicabat xp̄m. barbaras gētes vicinaſq̄ꝫ tenebras ꝛ tumēti oceano ꝯiūctas. ad ſcīe lumē fideiq̄ꝫ portū deduxit. Demū in ierapoli frigie ꝓuintie vrbe cruci fixꝰ lapidatꝰ q̄ꝫ obijt. ſimulq̄ꝫ cū filiabꝰ ſuis ibi reqeſcit. Hec yſid. ❡ De philippo aūt q̄ fuit vnꝰ de ſeptē diaconibꝰ dicẗ Hiero. ī mar tirilogio. q. viij. ydus iulij ſignis ꝛ pdigijs ī clitus apd̄ ceſareā reqeuit. iuxta quē tres fi lie eiuſ tumulate ſūt. nā q̄rta apd̄ ephesum requieſcit. Pꝛimꝰ ergo philippꝰ ab iſto diſ fert. q2 ille fuit aplꝰ. iſte diaconꝰ. Ille q̄eſcit apd̄ ierapoli. iſte apud ceſareā. Ille hūit du as filias ꝓphetiſſas. iſte q̄tuoꝛ. Licꝫ hiſtoria eccliaſtica videatur dicere q2 fuit philippus aplus q̄ hūit q̄ttuoꝛ filias ꝓphetiſſas. ſꝫ in h̄ magis Hieronimo eſt credendū.

LXIII. A

De ſancto Jacobo aplo minori.

IAcobus dicitur ſupplātatoꝛ vl' ſupplātans feſtinā tem. vl' ꝑparans. Vel dr iacobꝰ a ia q̄d eſt deus. ꝛ cobar q̄d ē onꝰ vl' pōdꝰ. Vl' ia

De ſancto Jacobo apoſtolo minoꝛi.

cobꝰ q̄ſi iacopꝰ. a iaculo ⁊ cope q̄d ē ceſio. q̄i
ceſus iaculis. Dicit̄ ergo ſupplātatoꝛ mōdi ꝑ
ꝯtemptū. ſupplantās feſtinātē diabolū. ꝓpa
rās ad oē bonū corpꝰ ſuū. Male enī paſſio
nes nob̄ inſunt ex tribus. ſic̄ dicit Greg. niſe
nus. ex mala educatōe ſiue conuerſatiōe. ex
corpis mala habitudīe. ex vicio ignorantie
Curāt̄ āt vt dic̄ bona ꝯſuetudīe. bona exer
citatiōe. ſtudio doctrine. Sic btūs Jacobꝰ
ſe curauit. ⁊ iō corpꝰ ad oē bonū ꝑatuꝫ hūit.
Dicit̄ etiā pondus diuinū ꝑ grauitateꝫ morū
iaculis ceſus ꝑ martirium. B

IAcobus iſte apl'us vocatꝰ ē Jaco
bus alphei. ſ. filius. Jacobꝰ frater
dn̄i. Jacobꝰ mioꝛ ⁊ iacobus iuſtꝰ
Jacobꝰ alphei dr̄ nō tātū ſc̄m carnē. ſꝫ et ſc̄m
nōis interꝑtatōꝫ. Alpheꝰ eī intꝑretat̄ doctꝰ
vl' documētū. vl' fugitiuꝰ. l' milleſimꝰ. Dicit̄
ergo Jacobꝰ alphei. q2 fuit doctꝰ ꝑ ſciē inſpi
ratōeꝫ. documētū ꝑ alioꝝ erudītōꝫ. fugitiuꝰ
de mūdo ꝑ deſpectōem. ⁊ milleſimꝰ ꝑ hūili
tatis reputatōꝫ. Frat̄ q̄dē dn̄i dr̄ ex eo ꝙ ſimi
limꝰ ſibi fuiſſe ꝑhibet̄. adeo vt pleriq3 i eoꝝ
ſpecie fallerētur. Vn̄ cū iudei ad capiēdum
xp̄m ꝑgerēt. ne forte iacobū in ꝑſona xp̄i ca
ꝑent. a iuda q̄ xp̄ꝫ a iacobo tanq3 eoꝝ fami
liaris optime diſcernebat ſignū oſcl'i accepe
runt. Hoc etiā teſtat̄ Ignatius in epl'a ad io
hānē euāgeliſtā ſic dicēs. Si licitū ē michi
apd̄ te ad hieroſolime ꝑtes volo aſcendere
vt videā illū venerabilē iacobū q̄ cognoiat̄
iuſtꝰ. quē referūt xp̄o ih̄u ſimillimū facie. vi
ta ⁊ mō ꝯuerſatōis. ac ſi eiuſdē vteri frat̄ eſſet
gemellꝰ. Quē dicūt ſi video. video ⁊ ip̄ꝫ ihe
ſū ſc̄m oīa corpis eꝰ lineamēta. Vel dr̄ frater
dn̄i. q̄niā xp̄s ⁊ iacobꝰ ſic a duabꝰ ſororibus
deſcēderāt. ſic a duobꝰ fr̄ibus. ſ. ioſeph ⁊ cle
opha deſcēdere putabāt. Nō enī dr̄ frat̄ dn̄i
q2 fuerit filiꝰ Joſeph ſpōſi Marie de vxore
alia. ſic̄ aliq̄ voluerūt dicere. ſꝫ q2 erat filius
Marie filie cleophe. q̄ q̄deꝫ Cleophas fuit
frat̄ ipiꝰ Joſeph ſpōſi marie. licꝫ Magiſter
Johēs beleth dicat. q2 alpheꝰ pat̄ ipiꝰ iacobi
fuit frat̄ ioſeph ſpōſi marie. qd̄ veꝝ n̄ credit̄.
Judei ergo frēs vocabāt. qui ſe ex vtraq3 ꝑ
te ſanguis ꝯtingebāt. C Vel dr̄ frat̄ dn̄i
ꝑpter ꝓrogatiuā ⁊ excellentiaꝫ ſc̄titatis. ob
quā ꝑ ceteris apl'is hieroſolimis ē ep̄s ordina
tus. Dicit̄ et iacobꝰ mioꝛ ad drn̄tiaꝫ iacobi
filij zebedei. Licꝫ eī iacobo zebedi natꝰ ſit poꝛ
fuit tn̄ vocatōe poſterioꝛ. Vn̄ etiā h̄ ꝯſuetu
do in pleriſq3 regionibꝰ obſuat̄. vt ille q̄ pri
oꝛ ingreditur maioꝛ vocet̄. ⁊ ille q̄ poſterioꝛ
minoꝛ. licꝫ ſit prioꝛ aut etate maioꝛ aut ſc̄ti
tate dignioꝛ. Dicit̄ et iacobꝰ iuſtus ꝓpt̄ me
ritū excellētiſſime ſc̄titatis. Nā ſcd̄ꝫ Hiero.
tante reuerētie ⁊ ſc̄titatis i ꝑpl'o extitit. vt fim
briam veſtimēti eius certatim cuperēt tan
gere. Vn̄ ⁊ de eiꝰ ſanctitate ſic ſcripſit Egi
ſippus apl'oꝝ vicinꝰ ſic̄ in eccleſiaſticis hiſto
rijs legit̄. Suſcepit inq̄t eccl'iaꝫ frat̄ dn̄i iaco
bus q̄ ab oībꝰ nomiatus ē iuſtꝰ. ab ip̄is xp̄i
bus dn̄i ꝑdurans vſq3 ad nos. Hic ex vtero
matris ſue ſc̄tūs fuit. vinū ⁊ ſicerā nō bibit
carnes nūq3 mādu caūit. ferꝝ in caput eiuſ
nō aſcēdit. oleo nō eſt vnctꝰ. balneis nō eſt
vſus. ſindone. id eſt veſte linea ſemꝑ indutꝰ
Totiens in orōe genua flexerat. vt callos ī
genibus ſic̄ in calcaneis videretur hr̄e. Pro
hac inceſſabili ⁊ ſumma iuſticia appellatꝰ ē
iuſtus et abba. quod eſt interꝑtatum muni
mentū populi ⁊ iuſticia. Hic ſolus int̄ apo
ſtolos ꝓpter nimiā ſanctitatē ſuam ꝑmitte
batur intrare in ſancta ſc̄tōꝝ. Hec egiſippus
Dicitur etiā ꝙ ꝑmus int̄ apoſtolos miſſaꝫ
celebrauit. Nā ꝓpt̄ ſue excellētiā ſanctitatis
hūc ſibi honorē apoſtoli fecerūt. vt pꝰ aſcē
ſionē dn̄i ꝑmus int̄ eos miſſā hieroſolimis
celebrarꝫ. et anteq3 eēt ep̄s ordiatꝰ. cū añeiꝰ
ordinatōem ī actibus dicat̄. ꝙ diſcipuli erāt
ꝑſeuerātes ī doctrina apoſtoloꝝ ⁊ cōicatōe
fractōis panis. qd̄ de miſſe celebratiōe acci
pitur. Vel forte iō primꝰ celebraſſe dicit̄. q2
ꝑmus in pōtificalibus eā dixiſſe ꝑhibet̄. ſic̄
⁊ petrꝰ poſtmodū ꝑmꝰ ī āthiochia miſſā ce
lebrauit. ⁊ marcꝰ ī alexādria. Hic ꝑpetue v
ginitatis extitit. ſic̄ teſtat̄ hiero. ī li. ꝯ iouinianū
¶ In paſceue āt mortuo dn̄o ſic̄ dic̄ ioſephꝰ
et Hiero. ī li. d̄ viris illuſtribus. Jacobus vo
tū vouit ſe n̄ comeſtuꝝ donec viderꝫ dn̄m a
mortuis ſurrexiſſe. In ip̄a autem die reſur
rectōis. cum vſq3 ad diē illam Jacobus nō
guſtaſſet cibū. eidē dn̄s apparuit. ac eis qui
cum eo erāt ⁊ dixit. Ponite menſaꝫ ⁊ panē

Deinde panē accipiēs bñdixit ⁊ dedit iaco
bo iuſto d. Surge frat̄ mi comede. qꝛ filius
hoīs a mortuis reſurrexit. Septīo igit̄ āno
ep̄atus eiꝰ cū ad diē paſce apl̄i hierl̄imis cō
uenissent. īrrogāte eos iacobo q̄nta ꝑ eos
feciſſet dñs corā ꝑpl̄o referebāt. cū ergo. vij.
diebꝰ Jacobꝰ cū alijs apl̄is in tēplo ꝑdicaſ
ſet corā caypha ⁊ aliq̄bꝰ iudeis. ⁊ iā ꝓpe eēt
vt baptizari vellēt. repēte q̄dā tēplū ingredi
ens clamare incepit. O viri iſraelite q̄d faci
tis. Cur ab iſtis vos mag̃ decipi ꝑmittitis.
Intātū āt ꝑplm ꝯcitauit. vt apl̄os lapidare
vellēt. Aſcendit āt hō ille ſup gdū vbi iaco
bus ꝑdicabat ⁊ ipm̄ ꝑcipitauit deorſuꝫ. ⁊ ex
tūc ꝑlimū claudicauit. Hec āt. vij. āno poſt
aſcēſionē dñi btūs iacobꝰ paſſus ē. B ¶ In
anno aūt ep̄atꝰ ſui. xxx. vidētes iudei ꝙ pau
lū nō poſſent occidere eo ꝙ ceſarē appellaſſꝫ
et romā miſſus fuiſſꝫ. ꝑſecutōis ſue tyrāni
dē in iacobū ꝯuerterūt. ꝯeū occaſionē q̄ren
tes. ⁊ ſic ꝑdictus Egiſippꝰ aploꝝ ꝯtēporaneꝰ
refert. ſm̄ q̄d ī Eccl̄iaſtica hiſt. iuenit̄. iudei
ad eū ꝯuenerūt dicentes. Oramꝰ te vt reuo
ces ꝑplm. qꝛ ipē errat in Jh̄u putās ꝙ ipē ſit
xp̄s. ꝓcamur ergo vt diſſuadeas omibus cō
uenientibꝰ ī die paſce de ih̄u. tibi eī obtēpera
bimꝰ oēs. ⁊ de te tā nos q̄ꝫ ꝑplus teſtimoniū
ferimꝰ. qꝛ iuſtus es ⁊ ꝑſonā nullius accipis
Statuerūt igit̄ illuꝫ ſup pinnā tēpli. ⁊ voce
mag̃ clamātes dixerūt Viroꝝ iuſtiſſime cui
nos oēs obtꝑare dēmꝰ. q̄niā ꝑpl̄s errat pꝰ
ih̄m q̄ crucifixus ē. enūcia nob̄ q̄d tibi videt̄
Tūc iacobꝰ cū ingēti voce reſpondit. Quid
me īrrogatis de filio hoīs. Ecce ipē ſedet ī
cel̄ a dextris ſūme v̄tutis vēturus iudicare
viuos ⁊ mortuoſ. Hͤ audiētes xp̄iani vald̄
gauiſi ſūt. ⁊ libent̄ eū audierūt. Phariſei āt
et ſcribe dixerūt. Male fecimꝰ tale teſtimo-
nium ꝓſtare ih̄ū Sꝫ aſcēdāꝰ ⁊ ꝑcipitemꝰ eū
deorſū vt ceteri t̄reant ⁊ ei credere n̄ ꝑſumāt
⁊ ſil̄ mag̃ voce exclamauerūt dicētes. O et
iuſtus errauit. Aſcēderūt ergo ⁊ ꝑcipitaue
rūt eū. Cū ergo ꝑcipitaſſet lapidibꝰ eū obru
ebāt dicētes. Lapidemꝰ iacobū iuſtū. Qui d̄
iectus nō ſolū mori n̄ potuit. ſꝫ ꝯuerſꝰ ⁊ ſup
genua ꝓcūbens dicebat. Rogo dñe. dimitte
eis. qꝛ neſciūt q̄d faciūt. Tūc vnꝰ ex ſacerdo
tibus ex filijs recbab exclamauit. Parcite
q̄ſo q̄d facitis. ꝓ vob̄ orat hic iuſtꝰ quē lapi
datis. Tūc vnꝰ ex ipīs ꝑticam fullonis arri
piēs valido ictu caput eius impetijt. ⁊ cere
bꝝ excuſſit. Hͤ egiſippꝰ. Taliqꝫ martirio mi
g̃uit ad dñm ſub Nerone q̄ cepit anno dñi
lvij. ſepultꝰ ibidē ꝓpe tēplū. Cū aūt ꝑpl̄s vellꝫ
eius mortē vīdicare ⁊ malefactores cape et
punire. ꝓtinꝰ aufugerūt. ¶ Refert ioſephꝰ
ꝙ ꝓpt̄ pctūm mortis iacobi iuſti factum eſt
excidiū in hierl̄m et diſꝑſio iudeoꝝ. ſꝫ n̄ ſolū
ob mortē iacobi. ſꝫ etiā ob mortē dñi ꝑcipue
deſtructio facta eſt ſm̄ q̄d dñs dicit. Nō re
linq̄nt ī te lapidē ſup lapidē eo ꝙ nō cogno
ueris tp̄s viſitatiōis tue. Sꝫ q̄niā n̄ vlt dñs
mortē pctōris. ⁊ vt ipi excuſatiōem n̄ hrēnt.
ꝑ. xl. ānos eoꝝ pn̄iam expectauit. et ꝑ apl̄os
maxīe ꝑ iacobū frēm dñi int̄ eos ꝯtinue ꝑdi
cantē eos ad pn̄iam reuocabat. Sꝫ cum ꝑ
ammonitōeꝫ eos nō poſſet reuocare. volu
it eos ſaltē ꝓdigijs exterrere. Naꝫ in hijs. xl.
annis ſibi ad pn̄iam datis. m̄lta mōſtra ⁊ ꝓ
digia. ſic refert ioſephꝰ. euenerūt. Nā ſtella
ꝓfulgens gladio ꝑ oīa ſilis viſa ē ciuitati de
ſup iminere. ac ꝑ totū ānū exitialibꝰ flāmis
ardere. In q̄dā feſto azimoꝝ hora noctis no
na tātus fulgor arā tēplūqꝫ circumdedit. vt
oēs diē clariſſimū factū putarēt. In eadē fe
ſtiuitate vitula ad imolanduꝫ adducta int̄
miſtroꝝ manus agnā ſubito ē enixa ¶ Pꝰ
aliq̄t dies ꝓpe ſol̄ occaſū viſi ſūt currus et
q̄drige in oī regiōe ꝑ aerē ferri. ⁊ armatorū
cohortes miſceri nubibꝰ ⁊ vrbes circūdare
agminibꝰ īprouiſis. ¶ In alio die feſto q̄ pē
thecoſten appellat̄ noctu ſacerdotes tēplū ī
greſſi ad miſteria ex more ꝯplēda. motꝰ q̄ſi
dam ſtrepituſqꝫ ſenſerūt ac voces ſubitas
audierunt dicētes. Tranſeamus ab his ſedi
bus. ¶ Ante q̄rtū etiā ānū belli. quidā vir
noīe Jeſus Ananie filꝰ in feſto tab̄nacloꝝ
repēte clamare cepit. Vox ab oriēte. vox ab
occidente. vox a q̄ttuor vētis. vox ſup hiero
ſolimā ⁊ ſup tēplū. vox ſup ſponſos et ſpon-
ſas. vox ſup ꝑplm vniuerſū. Predictꝰ igitur
vir capit̄. cedit̄. verberat̄. Sꝫ ille aliud dicere
neq̄ens q̄nto plus v̄berat̄ tanto fortius cla
mabat. Ad iudicem igit̄ adducit̄. tormētis

diris afficit̃. vſq̃ʒ ad patefactõʒ oſſiũ laniat̃.
Sed ille nec p̃ces nec lacrimas effũdebat
ſʒ cũ q̄dã vlulatu p̲ ſingula pene vbera eað
pferebat. addẽs etiã h̃. Ve ve hieroſolimis.
Hec ioſephꝰ. E ¶ Cũ aũt iudei nec ãmoni
tionibꝰ ꝯuerterẽt̃. nec tãtis p̲digijs terrerẽt̃.
poſt q̄dragelimũ annũ dñs Veſpaſianũ ⁊
Tytũ hierl̃ʒ addurit. q̄ ip̃aʒ ciuitatẽ fũditꝰ
deſtruxerũt. Hec aũt fuit cã aduẽtus ipoꝝ i
hierl̃m ſic in q̄dã hiſtoria iuenit̃. licʒ apocri
fa. Videẽs pilatꝰ q̄ꝛ ihm̄ innocentẽ ꝯdẽnaue
rat timẽs offenſaʒ Tiberij ceſaris p̲ ſe excu
ſando nũciũ noĩe Albanũ ad ceſarẽ deſtia
uit. Eo aũt tp̃e veſpaſianꝰ monarchiã in ga
lacia a tiberio ceſare tenebat. Nũciꝰ igit̃ pi
lati a vẽtis ꝯ̃rijs i galaciã pellit̃. ⁊ ad veſpa
ſianũ adducit̃. Talis aũt ibi ſuabat̃ ꝯſuetu
do vt q̄cũq̃ʒ ibidẽ naufragiũ pateret̃. rebꝰ et
ſuituti p̲ncipis ſubderet̃. Quẽ veſpaſianus
q̄s eẽt aut vñ veniret ſeu q̊ tenderet req̄ſiuit
Cui ille. Hieroſolimitanꝰ ſũ. ð ptibꝰ ill' veni.
romã vſq̃ʒ tẽdebã. Cui Veſpaſianꝰ. De tra
ſapiẽtiũ venis. artẽ noſti medicamĩs. medi
cus es. curare me debes. Veſpaſianꝰ eñi q̄ð
dã genꝰ v̓miũʒ naribꝰ inſitũ ab infãtia gere
bat. Vñ et a veſpis veſpaſianꝰ dicebat̃. Cui
vir ille rñdit. Artẽ medicamĩs dñe neſcio. ⁊
ido curare te ñ valeo. Cui veſpaſianꝰ. Niſi
me curaueris morte morieris. Cui ille ait.
Ille q̄ cecos illũinauit. demones effugauit.
mortuos ſuſcitauit. ille nouit q̄ꝛ artẽ medẽ
di ignoro. Cui veſpaſianꝰ. Quis ẽ ille ð q̊ tã
ta p̲ſaris. Et ille. Ihs nazarenꝰ quẽ iudei p̲
inuidiã occiderũt. in quẽ ſi credideris. ſani
tatis grãʒ ꝯſeq̄ris. Et veſpaſianꝰ ait. Credo
q̄ꝛ q̄ mortuos ſuſcitauit. me etiã ð infirĩtate
hac liberare poterit. Et h̃ dicẽdo. veſpe ð na
ribꝰ eiuſ ceciderũt. ⁊ ꝯtinuo ſanitatẽ recepit
Tũc veſpaſianꝰ ingẽti gaudio repletus ait
Certꝰ ſuʒ q̄ꝛ filiꝰ dei fuit q̄ me curare potuit
Petita igit̃ a ceſare licẽtia hierl̃imã cũ ma
nu armata p̲gaʒ. ⁊ oẽs p̲ditores hꝰ ⁊ occiſo
res fũditꝰ euertã. Dixitq̃ʒ albano nũcio py
lati. Rebꝰ ⁊ vita ſanꝰ ⁊ icolumis domũ tuã
mei licẽtia reuertaris. Veſpaſianꝰ igitur ro
mã adijt. ⁊ deſtruendi iudeã ⁊ hierl̃m a tibe
rio ceſare licẽtiã impetrauit. Per ãnos igit̃

pl'es exercitũ ꝯgregauit. tp̃e ſcʒ Neronis im
p̲atoris cũ iudei impio rebellaſſẽt. Vñ ſcd̃ʒ
crõicas ñ fecit h̃ zelo xp̃i. ſʒ q̄ꝛ a dñio receſſe
rãt romanoꝝ. Hierl̃m igit̃ cuʒ copioſo exer
citu Veſpaſianꝰ aduenit. et in die paſce hie
ruſalẽ p̲ circuitũ potent̃ obſedit. ibiq̃ʒ infini
tã m̃ltitudinẽ q̄ ad diẽ feſtuʒ ꝯuenerat ꝯclu
ſit. F ¶ Per aliq̄ð aũt tp̃s anteq̃ʒ veſpaſia
nus hierl̃m adueiret. fideles q̄ ibi erãt a ſpi
ritu ſctõ admonẽtur vt inde recedãt. ⁊ in q̊
dã opido trãſ iordanẽ q̄ð Pellan vocatur
ſecedant. vt ablatis ab vrbe ſctis viris celeſti
vindicte fieret locꝰ. tã de vrbe ſacrilega. q̃ʒ ð
p̲plo ſcelerato. Quãdã ãt ciuitatẽ iudee no
mĩe Jonapatam. in q̄ Joſephꝰ ⁊ dux ⁊ prin
ceps erat. p̲mo oĩm ẽ aggreſſꝰ. Sʒ ioſephꝰ
cũ ſuis viril' r reſiſtebat Tãdẽ vidẽs ioſephꝰ
imminere excidiũ ciuitatis. aſſũptis vndecim
iudis ſubterraneã domũ intrauit. vbi q̄dri
duana fame afflicti iudei ñ conſentiẽte ioſe
pho malebãt ibidẽ mori q̃ʒ veſpaſiani ſe ſb
ijcere ſuituti. Volebãtq̃ʒ ſe mutuo intficere
et ſanguinẽ ſuũ in ſacrificiũ ðo offerre. Et q̊
niã ioſephꝰ int̃ eoſ dignior erat. volebãt eũ
p̲mitꝰ occidere. vt eiꝰ effuſiõe ſanguĩs deus
citius placaret̃. vl' vt in q̄dã cronica ð̃r. iõ ſe
mutuo intficere volebãt. ne darẽt̃ in maībꝰ
romanoꝝ. At ioſephꝰ vir prudẽſ ⁊ mori no
lẽs. iudicẽ mortis ⁊ ſacrificij ſe ꝯſtituit. ⁊ q̊s
p̲or alio occidendꝰ eẽt int̃ binos ⁊ binos ſor
tem mittere iuſſit. Miſſis igit̃ ſortibꝰ. ſors
nũc vnũ. nũc aliũ morti tradidit. donec vẽ
tũ eſt ad vltimũ cũ q̊ ioſephꝰ ſortẽ miſſuruſ
fuit. Tũc ioſephꝰ hõ ſtrenuꝰ ⁊ agil' gladiũ il
li abſtulit. ⁊ q̄ð mag̃ eligeret vitã. ſ. aut mor
tẽ req̄ſiuit. ⁊ vt ſiñ dilatõne eligeret precepit.
Et ille timẽs rñdit. Viuere nõ recuſo. ſi grã
tui vitã conſuare valeo. Tũc ioſephus vni
familiari Veſpaſiani ⁊ ſibi etiã familiari la
tenter locutuſ ẽ. ⁊ vt ſibi vita donaret̃ petijt.
Et q̄ð petijt impetrauit. Cũ aũt añ veſpaſi
anũ Joſephꝰ eẽt adductus. Dixit ei veſpa
ſianus. Mortẽ meruiſſes ſi hꝰ petitionibꝰ
liberatus ñ eſſes. Et ioſephꝰ. Si q̄ð p̲peraʒ
actũ eſt in meliꝰ ꝯmutari pt̃. Et veſpaſianꝰ.
Qui victus ẽ q̄ð facere pt̃. Et ioſephꝰ. Ali
q̄ð facere potero ſi dictis meis aures tuas

demulſero. Et veſpaſianꝰ. Concedat̃ vt vꝫ tuis inhereas. ⁊ q̄dq̄d boni dicturꝰ es pacifice audiat̃. Et ioſephꝰ Imꝑator romanus interijt. ⁊ ſenatꝰ īꝑatorē te fec̃. Et veſpaſianꝰ Si ꝓpħa es. q̄re n̄ es vaticiatꝰ huic ciuitati ꝙ mee ſit ſubijciēda dicioni. Et Ioſephus. Per. xl. dies hec ei predixi. Interea legati romanoꝝ veniūt. veſpaſianū in īperiū ſublimatū aſſerūt. eūqꝫ romā deducūt. Hoc qꝫ euſebius ī crōica teſtat̃ ꝙ. ſ. ioſephꝰ veſpaſiano p̄dixit. tā de imꝑatoris morte qꝫ de ſua ſublimatiōe. Reliq̄t āt veſpaſianꝰ tytū filiū ſuū ī obſidione hierl'm. Tytus āt vt in ead̾ hiſtoria apocrifa legit̃. audiēs p̄rēm ſuū in impium ſublimatū. tāto gaudio ⁊ exultatōe replet̃. ꝙ neruoꝝ ꝯtrōne ex frigiditate corripit̃. ⁊ alto crure debilitatꝰ paliſi torq̄tur. Ioſephus āt audiēs tytū paliſi laborare. cām morbi ⁊ tēpus morbi diligent̃ inq̄rit. Cauſa neſcitur. morbꝰ ignorat̃. de tpe aūt q̄n iā audita p̄ris electōe hec ſibi acciderit apit̃. Ioſephꝰ āt vir p̄uidus ⁊ ſapiēs ex paucis m̄lta ꝯiecit. ⁊ ex tēpore morbū ⁊ cām īuenit. ſciēs q2 gaudio ⁊ leticia ſuꝑabūdanti debilitatꝰ fuerit. Animaduertēs itaqꝫ q2 ꝯ̄ria ꝯ̄rijs curātur. ſciens etiā q2 q̄d amore ꝯq̄rit̃ dolore freq̄nt̃ amittitur. q̄rere cepit an aliq̄s eēt q̄ p̄ncipis inimicicijs obnoxiꝰ teneret̃. Et erat ibi ſeruus adeo cito moleſtꝰ vt ſin̄ vehemēti ꝯturbatōe nl'latenus in eū poſſꝫ reſpicere. nec etiā nomē eius audire. Dixit itaqꝫ tyto. Si curari deſideras oēs q̄ in meo comitatu venerint ſaluos facias. Cui tytus. Quicunqꝫ in tuo comitatu venerit ſecurꝰ hēat̃ ⁊ ſaluus. Tunc Ioſephꝰ cito p̄rādiū fieri p̄cepit. ⁊ mēſā ſuā mēſe tyti oppoſitā locauit. ⁊ ſeruū a dextris ſuis ſedere fec̃. Quē tytus reſpiciēs moleſtia ꝯturbatꝰ īfremuit. ⁊ q̄ p̄us gaudio īfrigidatus fuerat. acceſſiōe furoris incaluit. neruoſqꝫ diſtendēs curatꝰ fuit. Poſt hec titus ⁊ ſeruū in ſui grāꝫ ⁊ ioſephū in ſui amiciciā recepit. Vtꝝ aūt hec hiſtoria apocrifa narranda ſit. lectoris iudicio relinquat̃.

G ¶ Biēnio igit̃ a tito hierl'm obſeſſa. int̃ cetera mala q̄ obſeſſos g̃uit̃ purgebant tanta fames oēs tenuit ꝙ p̄ntes filijs. ⁊ filij p̄ntibꝰ. viri vxoribus. et vxores viris cibos n̄ tantū e manibus. ſꝫ etiā ex ip̄is dentibꝰ rapiebāt. Iuuenes etiā etate fortiores velut ſimlacra p̄ vias oberrādo p̄ fame exanimes cadebant. Qui mortuos ſepeliebāt ſepe ſup ip̄os mortuos mortui cadebāt. Fetorē itaqꝫ cadauerꝝ n̄ ferētes ex publico ſūptu ip̄a ſepeliebāt. Sꝫ deficiēte ſūptu. vincēte cadauerꝝ m̄ltitudiē de muro cadauera p̄cipitabāt. At tytꝰ circuiēs cū vidiſſet valles repletas cadaueribꝰ. ⁊ totā patriam ex eoꝝ fetore corruptā. manꝰ ſuas cuꝫ lacris ad celū leuauit dicens. Deus tu vides. q2 ego hec n̄ facio. Tanta eī ibi fames erat ꝙ calciamēta ſua ⁊ corrigias comedebāt.

¶ Matrona q̄daꝫ īſup genere ⁊ diuitijs nobil'. ſic ī hiſto. eccl'iaſtica legit̃. cū p̄dones ī eiꝰ domū irruentes. eam oībꝰ expoliaſſēt nec ſibi vltra q̄d comederet remāſiſſꝫ. puulū lactētē tenēs in manibus ait. Infelicis matris infelicior fili ī bello. ī fame. ī direptōe cui te reſuabo. Veni ergo nūc o mi nate eſto matri cibꝰ. p̄donibus furor. ſecul' fabula. Et his dictis filiū iugulauit ⁊ coxit. ⁊ dimidiū comedēs ꝑtē alterā occl'tauit. Et ecce ꝯfeſtiꝫ p̄dones odorē carnis cocte ſentiētes ī domū irruūt. ⁊ niſi carnē p̄dat mortē minant̃. Tunc illa detegēs infantis mēbra. ecce inq̄t vobis ꝑtē optimam reſuaui. At illos tantꝰ horror inuaſit ꝙ nec loq̄ potuerūt. Et illa. Meꝰ ē inq̄t filius hic. meū eſt p̄ctūm. Securi edite. quia prior ego comedi quē genui. Nolite fieri aut matre religioſiores aut femīs molliores. Qꝫ ſi vincit vos pietas ⁊ horretis. ego totū comedā q̄ dimidiū iā comedi. Illi v̾o trementes et ēriti diſceſſerūt

¶ Tandē ſecūdo āno imperij veſpaſiani titꝰ hierl'm cepit. ⁊ captā ſubuertit tēplūqꝫ funditꝰ deſtruxit. Et ſicut iudei xp̄m xxx. denarijs emerant. ſic ⁊ ip̄e vno denario xxx. iudeos vēdidit. Sic aūt narrat ioſephꝰ nonagintaſeptē milia iudeoꝝ vendita ſunt et vndecies cētena milia fame ⁊ gladio pierūt.

h ¶ Legit̃ qꝫ ꝙ titus intrās hierl'm q̄ndā muꝝ deſiſſimū vidit. ip̄mqꝫ pforari p̄cepit. Factoqꝫ foramie q̄ndā int̃ ſenē aſpectu ⁊ canicie venerabilē īuenerūt. Qui req̄ſitus q̄s eēt. r̄ndit ſe eē ioſeph ab arimathia ciuitate iudee. ſeqꝫ a iudeis ibideꝫ clauſum et muratum fuiſſe. eo ꝙ chriſtum ſepeliſſet.

Addiditq̃ꝫ ꝙ ab illo tēpe vſqꝫ nūc celeſti ſit cibo paſtus. ⁊ diuino lumīe ꝯfortatꝰ. In euāgelio tñ Nicodemi dr̄ ꝙ cū iudei ipm̄ recluſiſſent. xp̄us reſurgēs eū inde eripuit. ⁊ in arymathiā duxit. Pōt dici ꝙ cū eductꝰ a p̄dicatiōe xp̄i non ceſſarꝫ. a iudeis iterꝫ ē recluſus. Mortuo q̃ꝫ Veſpaſiano ip̄atore Tytus filius eiꝰ eidē in iperio ſucceſſit. Qui fuit vir clemētiſſimꝰ ⁊ ml'te liberalitatis. Tanteq̃ꝫ bonitatis fuit ſicut ait euſebiꝰ ceſarieñ. ī crōica. ⁊ teſtat̃ Hiero. ꝙ dū q̄dā ſero recordatꝰ fuiſſꝫ ꝙ illo die nil hōi egiſſet. aut nihil dediſſꝫ ait O amici hūc diē ꝑdidi. Pꝰ lōga tp̄a q̄dam iudei hier'lm reedificare volētes. exeūtes primo mane plīmas cruces de rore īuenerūt. Quas trīti fugiētes. ⁊ ſcd'o mane redeūtes vnuſquiſq̃ꝫ vt ait Miletus in cronica ſua cruces ſanguineas veſtibus ſuis inſitas inuenit. Qui vehement̃ territi in fugam iterꝫ verſi ſunt. Sed tercio die reuerſi. vapore ignis de terra ꝓdeuntis penitus ſūt exuſti.

LXIIII.

De inuentione ſancte crucis.

Inuentio ſancte crucis dicit̃. quia tali die crux īuenta fuiſſe refert̃. Nā ⁊ antea fuit inuēta a Seth filio Adā in treſtri paradiſo. ſic infra narrat̃. a ſalomōe ī libano. a regina ſaba in ſalomōis tēplo. a iudeis in aq̄ piſcine. hodie ab helena ī mōte caluarie. ¶

Inuentio ſc̄te crucis pꝰ ānos. cc. et amplꝰ a reſurrectōe dn̄i fc̄ta eſt. Legit̃ eī in euāgelio Nicodemi ꝙ cum Adam īfirmaret̃. Seth filiꝰ eiꝰ portas ꝑadiſi adijt. ⁊ oleū ligni miſc'die q̄ corpꝰ patris pungeret ⁊ ſanitatē recip̄et poſtulauit. Cui apparēs Michael archāgelꝰ ait. Noli laborare neq̃ꝫ flere ꝓ oleo ligni miſc'die obtinēdo. q2 nll'atenꝰ illd' aſſeq̄ poteris. niſi q̄n ꝯpleti fuerīt. v. milia q̄ngēti ānī. licꝫ ab adaꝫ vſqꝫ ad paſſionē xp̄i āni tantū. v. milia cētū nonagīta noue fluxiſſe credāt̃. Legit̃ q̃ꝫ alibi ꝙ angelꝰ eidē ramuſculū q̄ndā obtulit. ⁊ iuſſit ꝙ in mōte libāi plātaret. In q̄dam vō hyſtoria grecoꝝ. licet apocrifa legit̃ ꝙ āgelꝰ de ligno in q̄ peccauit adā. eidē tradidit dicēſ. ꝙ q̄n faceret fructū pat̃ ſanaret̃. Qui rediēs et p̄rēm mortuū inueniēs. ipm̄ ramū ſuper tumulū p̄ris plātauit. Qui plātatꝰ ī arborē magnā creuit. ⁊ vſqꝫ ad ſalomōis tp̄a ꝑdurauit. Vtrū āt h̄ vera ſint. lectoris iudicio relinq̄t. cū ī nll'a crōica l' hiſtoria autētica h̄ legāt̃ Salomō āt arborē tā pulcrā ꝯſiderās ip̄aꝫ p̄cepit incidi ⁊ in domo ſaltꝰ locari. Nuſq̃ꝫ tñ vt ait Johēs beleth locari poterat. nec alicui loco apta repiri valebat. ſꝫ mō aut excedebat lōgitudie. aut deficiebat nimia breuitate. Si q̄n vō ꝑm loci exigentiā ipam rōnabilit̃ decurtaſſent. adeo breuis videbat̃ ꝙ oīno incōgrua hēbat̃. Ob h̄ indignāti artifices ipam reprobauerūt. ⁊ ſup q̄ndā lacū vt eſſet pons trāſeūtibꝰ p̄ieceruīt. Regia āt ſaba cū veniſſꝫ audire ſapiam ſalomōis. ⁊ p̄dictū lacū trāſire vellꝫ. vidit ī ſpū ꝙ ſaluator mūdi ī ligno ſuſpēdendꝰ fuerat. ⁊ ideo ſup illud lignū trāſire noluit. ſꝫ ipm̄ ptinꝰ adorauit. In hiſtoria tñ ſcolaſtica legit̃ ꝙ p̄dictū lignū regina ſaba in domo ſaltꝰ vidit. Cumq̃ꝫ ad domū ſuā rediſſet. intimauit ſalomōi ꝙ in illo ligno q̄dā ſuſpēdendꝰ eēt. ꝑ cꝰ mortē iudeoꝝ regnū deleri deberet. Salomō igit̃ ꝑdictuꝫ lignū inde ſuſtulit. ⁊ in ꝓfundiſſimis t̃re viſceribꝰ illd' dimergi fec̄. Poſtea ꝓbatica piſcina ibidē facta ē. vbi nathinei hoſtias abluebāt. ⁊ ñ ſolū ex deſcēſu angeli. ſꝫ etiā ex virtute ipſius ligni tradit̃ ibi fieri. ⁊ aq̄ ꝯmotōꝫ et infirmoꝝ curatōem. Appropinq̄nte vero paſſione xp̄i p̄dictū lignū ſupnataſſe ꝑhibet̃ Cū aūt illd' iudei vidiſſent ip̄m acceperunt et crucem dn̄o pauerunt. ¶ Ipa autē crux chriſti ex quattuor generibꝰ lignoruꝫ fuiſſe perhibet̃. ſcꝫ palme. cypreſſe. oliue et cedri. Vñ verſus. Ligna crucis palma cedrus cypreſſus oliua. In cruce eī fuit hec q̄druplex drn̄tia lignorum. ſ. lignū erectuꝫ. lignū trāſuerſum. tabula ſuppoſita. ⁊ truncꝰ cui crux erat infixa. Vel ſcd'm Gregoriū turonēſem Tabula trāſuerſa que fuit ſub pedibꝰ chriſti. Unde quodlibet hoꝝ potuit eē alicuius p̄dictoꝝ lignorum. Hanc drn̄tiam lignorū videt̃ ap'lus innuere cuꝫ dicit. vt poſſitis cōp̄hendere cum omnibus ſanctis q̄ ſit longitudo. latitudo. ſublimitas. et profundum.

Que v̄ba Aug. ibidē doctor egregius ſic ex
ponit. Crucē inqt dn̄i. cuius latitudo ē in trāſ
uerſo ligno q̄ extēdūt̄ man⁹. lōgitudo a ter
ra vſq3 ad ip̄am latitudinē. q̄ a manib⁹ in
fra totū corpus affigit̄. altitudo a latitudīe
vſq3 ſurſum cui adheret caput. pfundū vo
qd terre infixū abſcōdit̄. Quo ſigno crucis
oīs actō hūana xp̄iana deſcribit̄. bn̄ opari
in xp̄o ⁊ ei perſeuerant̄ inherere. ſpirare cele
ſtia. ſacramēta n̄ pphanare. B ¶ Iſtud
lignū crucis pciosum p ānos. cc. ⁊ vltra ſub
tra latuit. ſ3 ab Helena matre Conſtātini i
peratoris h mō reptum fuit. In tēpe illo cō
gregata ē iuxta danubiū fluuiū multitudo
innūerabil' barbaroꝝ volēs fluuiū trāſire ⁊
oēs regiōes vſq3 ad occidentē ſuo dn̄io ſbiu
gare. Qd vbi ꝯſtātin⁹ ipator ꝯperit caſtra
mouit. ⁊ ꝑ danubiū ſe cu3 ſuo exercitu col
locauit. At barbaroꝝ creſcente m'titudine
et iam fluuiū tranſeūte. Conſtātin⁹ nimio
terrore ꝯcutit̄ vidēs q' eēnt die craſtio cū eo
p̄liu3 ꝯmiſſuri. Seqnti igit̄ nocte ab āgelo
excitat̄. ⁊ vt ſurſū reſpiciat admonet̄. Qui ī
celū aſpiciēs vidit ſignū crucis ex clariſſimo
lumine factū. litteris aureis hūc titulū hn̄s
ſcriptū. In hoc ſigno vinces. Qui celeſti vi
ſione ꝯfortat⁹ ſilitudinē crucis fecit. ⁊ ip̄am
añ ſuū exercitū ferri iuſſit. Irruēſq3 ī hoſtes
ipos in fugam vtit. ⁊ multitudinē maximā
interfecit. Tūc ꝯſtantin⁹ oēs tēploꝝ pōtifices
ꝯuocauit. ⁊ cui⁹ dei h ſignū eēt diligenti⁹ in
quiſiuit. Quib⁹ ſe neſcire dicētib⁹. qdā chri
ſtiani aduenerūt. ⁊ ei ſctē crucis miſteriū. ⁊
fidē trinitatis pleni⁹ narrauerūt. Qui ī xp̄3
pfecte tūc credidit. ⁊ ab Euſebio pp̄ vel ſm
qſdam libros a ceſarieſi ep̄o ſacꝝ baptiſma
ſuſcepit. S3 in hac hiſtoria multa ponūtur
q̄bus ꝯdicit hiſtoria triptita ⁊ eccl'iaſtica. et
vita ſcti Silueſtri. ⁊ geſta pontificū roma
noꝝ. Scdm qſdā nō fuit iſte Conſtātinus
impator qui a btō Silueſtro papa fuit ba
ptizatus ⁊ ad fide3 ꝯuerſus. ſicut aliq̄ hiſto
rie vident̄ innuere. ſ3 fuit ꝯſtantin⁹ pat ipi⁹
ꝯſtātini. ſic in aliq̄b⁹ hiſtorijs īuenit̄. Ille ei
conſtātin⁹ alio mō ad fidē venit. ſicut in hy
ſtoria ſcti Silueſtri legit̄. nec ab Euſebio. ſ3
a ſilueſtro baptizat⁹ fuiſſe narrat̄ Mortuo
tamē ip̄o Conſtātino. Cōſtātin⁹ memor vi
ctorie p̄ris quā v̄tute ſācte crucis habuerat
Helenā mrēm ſuam hieroſolimā pro ipſa
cruce inuenienda tranſmiſit. ſicut inferi⁹ eſt
notatu3. C ¶ Hiſtoria tamē Eccleſiaſti
ca hanc victoriā aliter factam narrat Ait ei
ꝙ cum Maxenti⁹ romanū impium inua
ſiſſet. ꝯſtātin⁹ ipator iuxta pontē albinū cū
Maxentio conflictur⁹ aduenit. Cū igitur
anxi⁹ multū eēt. et pro ſibi mittēdo auxilio
ad celu3 oculos crebro leuaret. vidit ꝑ ſopo
rem ad orientis ptem ī celo ſignū crucis ful
gore igneo rutilare. angeloſq3 aſtare. et ſibi
dicere. Conſtantine. in hoc vinces. Et vt di
citur in hiſtoria Tripartita. dum Cōſtanti
nus quid h eēt miraret̄. chriſt⁹ nocte ſupue
niente eidē apparuit cu3 ſigno qd vidit in ce
lo. iuſſitq3 vt fieret ei⁹ ſigni figuratio. que fo
ret auxiliū in congreſſib⁹ plioꝝ. Tūc cōſtan
tinus letus redditus ⁊ de victoria iam ſecu
rus ſignum crucis qd in celo vidrat. in ſua
fronte deſignat. vexilla militaria in ſignacu
lum crucis trāſformat. et ī manu dextra au
reā cruce3 portat. Poſt hoc dominū exora
uit ne dexterā ſuā qua3 ſigno crucis munie
rat ſalutari. cruore romani ſanguis mac'la
ri pmitteret. ſ3 ſine ſanguis effuſione victo
riam ſibi de tirāno pſtaret. Maxenti⁹ autē
iuſſit nauib⁹ ad decipulā ꝯpoſitis fluuiu3
ſterni. et ſuppoſitis pōtib⁹ exeq̄ri. Cū aute3
ꝯſtantin⁹ iam ad fluuiū appropinq̄ret. ma
xentius in occurſum cū paucis veloci⁹ ei ꝑ
git. iubēs vt ceteri ſe ſeq̄nt̄. ſuiq3 opis pōte3
cū paucis ꝯſcēdit. ⁊ dcipula q̄ Conſtātinū
dcipe voluit eſt deceptus. ⁊ in fluuij pfūdū
demerſus. Conſtantin⁹ vō ab omibus vna
nimiter eſt ſuſceptus. Et ſic legit̄ in quada3
cronica ſatis autētica. Cōſtantinus tūc pfe
cte ñ credidit. n' tūc ſacꝝ baptiſma ſuſcepit
ſ3 aliq̄nto tp̄is interiecto. viſionē illā Petri
et pauli vidit. ⁊ ſacro baptiſmate p ſilueſtrū
papā renat⁹ ⁊ a lepra mūdat⁹ ī xp̄3 deinceps
pfecte credidit. Et ſic mrēm ſuā helenā hie
roſolimā miſit. vt crucē dn̄i requireret. Am
broſi⁹ tamē in ep'la d obitu Theodoſij ⁊ hi
ſtoria Triptita dicūt ꝙ in vltimis ꝯſtitut⁹
baptiſma ſuſcepit. baptiſmum differens. vt

posset in iordãis flumĩe baptizari. Hoc idẽ dicit Hiero. in cronica. Certũ est autẽ q̃ sub Siluestro papa xp̃ian⁹ effectus ẽ. Utrũ aũt baptismũ distulit in dubiũ vñit. Un̄ de illa legenda scti Siluestri q̃ ad pl'a sitr dubitat̃ Hec igit̃ historia de inuẽtiõe scẽ crucis q̃ i eccliasticis historijs ĩuenit̃ cui etiã cõsonãt cronice. videt̃ eẽ magis autentica q̃ꝫ illa q̃ p ecclias recitat̃. Cõstat eiꝫ m'lta ibidẽ eẽ q̃ nõ ꝯsonãt vitati. nisi forte q̃s vellet dicere vt superi⁹ dictũ est. q̃ ñ fuit ꝯstãtin⁹ ille. sꝫ cõstantin⁹ paẽ eius. q̃d tñ multũ autenticum non videtur. licet in quibusdam vltramarinis historijs sic legat̃. B Cũꝫ aũt Helena ih'lm aduenissꝫ. oẽs iudeoꝝ sapiẽtes q̃ p totã regionẽ repti sunt ad se ꝯgregari p̃cepit. Hec autẽ helena p̃us stabularia fuerat. sꝫ p̃pt ei⁹ pulcritudinẽ ꝯstantin⁹ sibi eã ꝯiũxit s̃m q̃d dic̃ Ambro. in h̃ v̾ba. Stabulariam hãc fuisse asserũt. Sꝫ ꝯiũcta ẽ ꝯstãtino seniori. qui postea regnũ adept⁹ ẽ Bona stabularia q̃ tam diligẽt̃ p̃sepe dñi req̃siuit. Bona stab'aria q̃ illũ stabulariũ nõ ignorauit qui vulnera curauit a latronib⁹ vulnerati. Bõa stabularia q̃ maluit oĩa estimare stercora. vt xp̃m lucrifaceret. Jdo illã xp̃s d' stercore leuauit ad regnũ. hec Ambro. C Alij vo asserũt ⁊ in q̃dam cronica satis autẽtica legit̃. q̃ ipsa Helena fuit filia Choelis regis britonũ. Quã ꝯstantin⁹ in britãniã veniẽs cũ eẽt vnica patri suo duxit vxorẽ. Un̄ insula p⁹ mortẽ Choelis sibi deuenit. Hoc ⁊ ipsi britones attestant̃. Licet alibi legat̃ q̃ fuerit treuerens. Judei igit̃ nimiuꝫ formidãtes dicebant ad inuicẽ. Quare putatis q̃ regina nos ad se faciat ꝯgregari. Un⁹ ãt ex eis noĩe iudas dixit. Scio eniꝫ q̃ vult a nob discere vbi nã sit lignũ crucis in q̃ xp̃s crucifix⁹ fuit Uidete ergo ne aliq̃s sibi confiteri p̃sumat. Sin aũt certissime sciatis q̃ lex nr̃a euacuabit. ⁊ paẽne traditõnes fundit⁹ destruẽtur. Zache⁹ eni au⁹ meus p̃nũciauit patri meo symoni. ⁊ paẽ me⁹ morẽs dixit michi. Uide fili q̃ñ inq̃ret̃ crux xp̃i. illam manifesta ante q̃ꝫ aliq̃ patiaris tormẽta. Nusq̃ꝫ eni extũc gẽs iudeoꝝ regnabit. sed illi q̃ crucifixũ adorant. q̃r ip̃e xp̃us fili⁹ dei erat. Cui ego dixi.

Pater mi. si vere patres nr̃i ip̃m eẽ dei filium ꝯgnouerũt. cur ip̃m crucis patibulo affixerũt. Et r̃ndit. Nouit dñs. q̃r nunq̃ꝫ in cõsilio eoꝝ extiti. sꝫ eis sepius ꝯdixi. Q̃r vo ip̃e phariseoꝝ vicia exprobrabat. ip̃m crucifigi fecerunt Jp̃e vo die tercia resurrexit. ⁊ celos discipul' videntib⁹ penetrauit. Jn quẽ Stephan⁹ fraẽ meus credidit. quẽ iudeoꝝ vesania lapidauit. Uide ergo fili ne ip̃m vl' discipulos ei⁹ audeas blasphemare. Non videt̃ aũt m'ltũ p̃babile q̃ paẽ isti⁹ Jude tp̃e passionis xp̃i eẽ potuerit. cũ a passione xp̃i vsq̃ꝫ ad helenã sub q̃ Judas fuit. fluxerunt plusq̃m ducẽti septuagĩta ãni. nisi forte diceret̃ q̃ tũc homĩes pl⁹ q̃ꝫ modo viuebãt. Dixerũt ergo iudei ad iudã. Nos talia nunq̃ꝫ audiuim⁹ Uerumtñ si de h̃ regina q̃sierit. vide ne hoc sibi aliq̃ten⁹ ꝯfitearis Cũ ergo illi añ reginã stetissent. ⁊ illa eos interrogasset de loco vbi fuerat dñs crucifix⁹. ⁊ ip̃i locũ nl'laten⁹ indicare vellẽt. iussit eos oẽs igne cremari At illi oẽs timẽtes tradiderũt iudã dicẽtes. Hic domina iusti ⁊ p̃ph̃e fili⁹ optime nouit legẽ. et tibi oĩa que q̃sieris ab eo indicabit. Tũc illa omnes dimittẽs tenuit Judã solũ. cui dixit. Mors ⁊ vita tibi p̃posita sũt. q̃d malueris elige. Ondẽ igit̃ michi locũ q̃ golgatha dicit̃ vbi fuit dñs crucifix⁹. vt crucẽ ei⁹ inuenire possim. Rñdit iudas. Quõ locũ scire valeã cũ ducẽti ãni iã ⁊ ãpli⁹ fluxerint. ⁊ neq̃q̃ꝫ illo tp̃e nat⁹ essꝫ. Cui regina. Per crucifixũ fame te p̃imã nisi michi dixeris vitatẽ. Jpsuꝫ igitur in puteũ siccũ iussit p̃jci ⁊ ibidem famis molestia cruciari. Cũ ergo ibidẽ sex diebus siñ cibo mãsissꝫ. die sep̃tio extrahi petijt ⁊ crucẽ se indicaturũ p̃misit Cũ ergo extract⁹ ad locũ venisset. ⁊ ibidẽ orassꝫ. loc⁹ subito cõmouet̃. ⁊ fum⁹ aromatũ mire odoris sentit̃ ita vt miratus Judas ambab⁹ maib⁹ plauderet ⁊ diceret. Jn vitate Xp̃e tu es saluator mũdi. Erat ãt in loco illo sic̃ in eccl'iasticis historijs legit̃. templũ veneris q̃d Adrian⁹ imp̃ator ibidẽ ꝯstruxerat. vt si q̃s xp̃ianoꝝ in loco illo adorare voluissꝫ. videret̃ venereꝫ adorare. ⁊ ob hoc infreq̃ns ⁊ pene obliuioi datus fuerat locus. Regina autem templũ funditus fecit destrui et locum inarari.

De inuentõe ſancte crucis.

Poſt hoc iudas pcingẽs ſe viril'r fodere ce
pit.⁊.xx.paſſus fodiens tres cruces abſcon
ditas reppit.q̄s ad reginā ptin⁹ deportauit.
Cū aūt crucē xp̄i ab alijs latronū neſcirent
diſcernere.eas ī medio ciuitatis poſuerunt
ibidē glīa3 dn̄i pſtolātes.Et ecce cū circa ho
ram nonā quidā iuuenis mortu⁹ deferreť.
iudas feretꝝ tenuit.⁊ pmā ⁊ ſecūdā crucē ſu
p corp⁹ defuncti appoſuit.ſ3 nequaq3 ille ſur
rexit.Apponēs āt terciā crucē ptinus redijt
defūct⁹ ad vitā. In hiſtorijs āt eccla
ſticis legiť q cū qdam mlr' pmaria ciuitatis
ſemiuiua iaceret.Machari⁹ eps hieroſoly
mitan⁹ pmā ⁊ ſcdam crucē adhibuit.ſ3 nihil
pfecit.terciā vō appoſuit.⁊ mlr' aptis oculis
ptin⁹ ſanata ſurrexit .Ambroſi⁹ vō dicit q
diſcreuit ipam crucē dn̄i p titulū quē poſue
rat pilatus.quē titulū ibidem īuenit ⁊ legit.
Dyabol⁹ aūt in aere vociferabat dicēs.
O iuda qd h feciſti.iude meo ɔ̄tria opat⁹ es.
Nā ille me ſuadēte fecit pditōem ⁊ tu me re
nuēte iheſu īueniſti crucē Per illū mltoꝝ lu
crat⁹ ſu3 aīas.p te pdere videor iā lucratas.
p illū regnabā ī ppl'o.p te iā expellar a regno
Verūtū tibi vice repēdā.⁊ ɔ̄ te regē aliū ſuſci
tabo.q fidē deſerēs crucifixi. cū tormētis te
negare faciet crucifixū.Qd qdē de Juliano
apoſtata dictū videť.q iudā epm hieroſoly
mis factū mltis tormētis affecit.⁊ martirē
xp̄i fec.Audiēs iudas vociferantē diabolū
nihil extimuit.ſed ɔſtanť diabolo maledixit
dicēs.Xp̄us te dānet in abiſſum ignis etni.
Poſt h iudas baptiſať.Quiriac⁹ appellať
et hieroſolimoꝝ defuncto epo ibid in epm
ordinať. Vex cū btā Helena clauos dn̄i
nō hr̄et. rogauit epm quiriacū vt ad locū p
geret ⁊ clauos dn̄i qreret.Qui cū veniſſ3 et
ad dn̄m pces fudiſſet.ptinuo velut aurum
claui fulgētes in tra appuerūt.Quos ille ac
cipiēs regine btulit.Jlla aūt genua figēs in
terra ⁊ caput inclinās.eos cū mlta reueren
tia adorauit.Crucis ergo ptē Helena detu
lit filio.ptē vō thecis argēteis cōditā reliqt
in loco.clauos vō qb⁹ dn̄icū corpus fuerat
affixū portat ad filiū .ex quib⁹ vt Euſebi⁹ ce
ſariēſis refert frena qbus vtereť ad bellū cō
poſuit.⁊ ex alijs galeā ſuā armauit. Non
nulli āt aſſerūt vt Gregori⁹ turonēs clauos
qttuor in dn̄ico corpe fuiſſe.ex qb⁹ Helena
duos in freno ipatoris poſuit.terciū in ima
gine Conſtātini q rome ſup emiet vrbi loca
uit.⁊ qrtū ī mare adriaticū.qd vſq3 tūc fue
rat nauigātium vorago piecit. pcipiēs h fe
ſtū de inuētione ſctē crucis ſingul' ānis ſolē
niter celebrari. Ambroſi⁹ vō ſic ait.Queſi
uit Helena clauos dn̄i ⁊ inuenit. Et d vno
frena fieri pcepit.⁊ de alio dyadema intexu
it.Recte clau⁹ in capite.corona in vtice.⁊ in
manu habena. vt ſenſus pmineat.fides lu
ceat.ptās regat. Sanctū aūt Quiriacū
epm Julian⁹ apoſtata poſtmodū interfecit.
ex eo q ſctām crucē inuenit.cū vbiq3 ſignum
crucis deſtruere niteret. Cū eni ɔ̄ perſas p
geret.cepit quiriacū īuitare ad ſacrificia y
doloꝝ.Qd cū ille renuer3. dexterā ſibi abſci
di fecit dicēs.Hac māu mltas epl'as ſcpſit.
qb⁹ mltos a deoꝝ ſacrificijs reuocauit.Cui
dixit qriacus.Maliū michi canis inſenſate
pfuiſti.q2 pus q3 in xp̄m credere. ſepius ad
ſynagogas iudeoꝝ ſcribeba3 epl'as vt null⁹
in xp̄m crederet.Et ecce nūc ſcādalū mei cor
pis abſcidiſti.Tūc iulian⁹ plumbū fecit liq
ri.⁊ in os eius infundi. Deinde lectū ferreū
iuſſit afferri ⁊ in eo quiriacū extēdi.et deſup
carbōes ſalē ⁊ adipē ſpargi.S3 cū quiriac⁹
immobil' pmaneret dixit ei iulian⁹.Si non
vis ſacrificare dijs.ſaltē dic te xp̄ianū nō eē
Qui cū execrans recuſaret. iuſſit altam fo
ueam fieri.⁊ ſpentes venenatos ibid poni.
et qriacū in eandē iactari.ſ3 tn̄ ſpentes cōti
nuo mortui ſunt.Juſſitq3 iulian⁹ quiriacū
in caldariā oleo feruentiſſimo plenā mitti.
Qui dū ſe ſignās ſpōte intrare vellet rogať
dn̄m vt eū itex ī martirij lauacro baptizar3
irat⁹ Julian⁹ iuſſit pect⁹ ei⁹ gladio pforari.
Et ſic in dn̄o ɔſūmari pmeruit. Quā
ta aūt ſit vt⁹ ſcte crucis in illo fideli notario
pt3.quē quida3 mag⁹ decepit.⁊ ad qndā lo
cū in quē demōes aduocauerat duxit.pro
mittēs ei q mltis diuitijs abūdaret.Et ecce
vidit qndā magnū ethiopem ſup excelſum
thronū ſedentē.⁊ in circuitu ei⁹ alios ethio
pes circa eū cū lāceis ⁊ fuſtib⁹ ſtātes.Tūc
ille magū pdictū interrogauit dicens. Quis

eſt iſte puer. Et ille. Dñe ſuus noſter ē. Cui
demon. Si vis me adorare ⁊ ſuꝰ meꝰ eē et
xp̄z tuū negare faciā te ſedere ī dextra mea.
Ille aūt ſignū crucis mox edidit. ⁊ ſe xp̄i ſal
uatoris ſuuz libere eē exclamauit. Statiqȝ
vt edidit ſignū crucis oīs illa demonū mul
titudo euanuit. Poſt h̄ cū q̄dā vice tēpluz
ſctē ſophie p̄dictus notarius cū dño ſuo in
traſſz. ⁊ an̄ ſaluatoris imaginē ambo ſtarēt
vidit dñs ſuus ꝙ p̄dicta imago ſup notariū
oculos fixos h̄rēt. ⁊ ip̄m attente reſpiceret.
Qđ vidēs dictus dñs ⁊ admirās iuuenem
ex ꝑte dextra ſtare fec̄. Viditqȝ ꝙ ymago in
illā iterū ꝑtē oc̄los voluiſſet ⁊ ſup notariuz
fixos h̄rēt. Rurſūqȝ fec̄ ip̄z ire ex ꝑte ſiniſtra
et ecce iterꝝ imago oc̄los voluit ⁊ notariū vt
ꝓus reſpicere cepit. Tūc adiuratꝰ a dño vt
ſibi diceret q̄d apđ deū meruiſſet. ꝓpt̄ qđ ſic
eū imago reſpicerz. dixit ſe nulliꝰ boni ꝯſciū
eē niſi ꝙ eū corā diabolo negare noluiſſz.

LXV. A

De ſancto Johanne apoſtolo ante portam latinam.

Johannes apoſto
lus ⁊ euāgeliſta dū epheſi p̄dicaret
a proconſule capit̄. ⁊ vt diis immo
let inuitat̄. Qui dū renueret in carcerē mit
tit̄ ⁊ ad Domicianū imꝑatorē ep̄la mittit̄. i
q̄ magnꝰ ſacrilegꝰ ⁊ deoꝝ ꝯtēptor. ⁊ crucifi
xi cultor noīat̄. Juſſu igit̄ domiciani romaȝ
deducit̄. ⁊ deducto oēs capilli ꝑ deriſione a
capite p̄cidunt̄. ac an̄ portā vrbis q̄ latina dr̄
in doliū feruētis olei igne de ſubt̄ candente
mitti iubet̄. Nullū tn̄ ibidē dolorē ſenſit ſed
penitꝰ illeſus exiuit. In illo igit̄ loco eccl̄ia a
xp̄ianis fabricat̄. ⁊ dies illa tāqȝ dies ſui mar
tirij ſolēnizat̄. Cū ergo nᶜ ſic a p̄dicatōe xp̄i
ceſſarz. iuſſu domiciani in pathmos inſulā
relegatus ē. Nec tn̄ imꝑatores romāi ap̄los
ꝑſeq̄bant̄. q2 xp̄m p̄dicabāt. cū ipi nullū deū
reſpuerēt. ſȝ q2 ip̄z ſiń ſenatꝰ autoritate deifi
catum aiebāt. q̄d ipi de nemīe fieri ꝓhibue
rāt. Vn̄ legit̄ in hiſto. eccl̄iaſtica. ꝙ cū pilatꝰ
q̄dā vice ad tyberiū ep̄l̄as de xp̄o miſiſſet. et
ip̄e tyberius eiꝰ fidē a romāis recipi aſſenti
ret. ſenatus oīno reſpuit. ex eo ꝙ nō ſui auto
ritate deus vocatus fuit. Alia cā eſt q̄ legi
tur in q̄dā cronica. ex eo ꝙ romāis ꝓus nō
apparuerat. Alia cauſa ē. ex eo ꝙ oīm deoꝝ
cultū cui romani inſeruiebant euacuabat.
Alia cā eſt. ex eo ꝙ mūdi deſpectū p̄dicabat
et romani auari ⁊ ambicioſi erāt. Chriſtꝰ et
h̄ fieri nō ꝑmiſit. ne hoc hūane potētie aſcri
beret̄. Alia cā ſm̄ magiſtꝝ Johēm beleth q̄
re imꝑatores ⁊ ſenatus xp̄z ⁊ ap̄los ꝑſeq̄bā
tur erat. quia videbat̄ eis deꝰ nimis ſupbꝰ
et inuidꝰ. eo ꝙ ꝯſortē h̄rē nō dignaret̄. Alia
cauſa ē quā Oroſiꝰ refert. q2 ſenatꝰ indigne
tulit ꝙ pilatꝰ ad tiberiū ⁊ nō ad ſenatum de
xp̄i miracul̄ l̄rās deſtinauit. ⁊ iđ eius conſe
cratiōez int̄ deos fieri noluit. Vn̄ iratꝰ tibe
rius m̄l̄tos de ſenatoribꝰ occidit. ⁊ q̄ſdaz exi
lio dānauit. ¶ Mater aūt ipſius iohīs au
diens filiuz rome detineri. materna ꝯpaſſio
ne ꝓmota. romā ad eum viſitandū acceſſit
Sed dū veniſſet ⁊ ip̄m in exiliū relegatū au
diſſet. indeqȝ rediret. in cāpania ciuitate ve
tulana migrauit ad xp̄m. Cuius corpꝰ in q̄dā
ſpecu ſepultuz multo tempe iacuit. ſed poſt
modum a filio ſuo Jacobo reuelatum fuit
Qđ quidē multo odore redolēs ac miracu
lis multis refulgens. ad p̄dictā ciuitatē cuȝ
multo honore tranſlatum eſt.

LXVI. A

¶ De letanijs.

Letanie in anno
bis fiunt. ſ. in feſto ſcī Marci q̄
dr̄ letania maior. ⁊ tribꝰ diebus
an̄ aſcenſionē dñi q̄ dr̄ minor. Et interp̄tat̄
letania ſupplicatō l̄ rogatō. Pria igit̄ letaīa
tripl̄r vocat̄. Prio letania maior. ſc̄da dr̄ ꝓ
ceſſio ſeptiformis. tercō dicit̄ cruces nigre.
¶ Dicit̄ aūt letania maior ꝓpt̄ tres cās. ſcȝ
rōne illius a quo inſtituta ē. ſ. a magno Gre
gorio papa. Rōne loci in q̄ inſtituta ē. q2 ro
ma q̄ eſt dña ⁊ caput mđi. ex eo ꝙ ibi eſt cor
pus ꝓncipis ap̄loꝝ ⁊ ap̄lica ſedes. Rōe cau
ſe ꝑ qua inſtituta eſt. q2 pro magno ⁊ ḡuiſſi
mo morbo. Romāi eīz cū in q̄dragesima ꝯ
tinenter vixiſſent. ⁊ in paſcha corpꝰ dñi reci
perēt. poſtmodū comeſatōibꝰ ludis ⁊ luxu
rie frena laxabant. Ideoqȝ deus ꝓuocatus

pestem maximā in eos misit. quā inguina-
riam vocant. i. apostema siue inflaturam in
inguine. Tam seua aūt illa pestis fuit. vt ho
mines in via. in mēsa. in ludis. ī colloquijs
subito morerent̄. ita φ cū aliqs vt dr̄ sternu-
tabat sepe cū ipā sternutatōe spūꝫ exalabat.
Vñ cū aliqs aliquē sternutantē audiebat.
statī accurrens. dꝰ te adiuuet acclamabat. Et
abinde vt dicunt adhuc hec ꝯsuetudo huat
vt cum aliquē sternutātem audimus. deus
te adiuuet. acclamamꝰ. Rursus vt fert. cuꝫ
aliqs oscitabat freqnt̄ ꝯtinuo ⁊ subito spūꝫ
emittebat. Vñ cū aliqs se velle oscitare sen-
tiebat. ꝯtinuo signū crucis sibi imprimere fe-
stinabat. Et hec ꝯsuetudo silr̄ vsqꝫ mō huat
Hec āt pestis qlit ortuꝫ habuerit in vita scti
Gregorij repitur. ¶ Scdo dr̄ pcessio septi-
formis. ex eo φ btūs Grego. pcessiōes quas
tūc faciebat p. vij. ordines disponebat. Naꝫ
in pmo ordine erat oīs clerus. in scdo omēs
monachi et religiosi. In tercio scīmoniales.
In qrto oēs infātes. In qnto oēs laici. in se
xto oēs vidue ⁊ ꝯtinētes. In septimo omēs
ꝯiugati. Sꝫ qꝛ mō nō possumꝰ in nūero p
sonarū. supplemus ī nūero letaniarꝫ. qꝛ septi
es dici dēnt añqꝫ insignia deponātur. ¶ Ter
cio dicitur cruces nigre. qm̄ in signū mero
ris ex tanta strage hoim. ⁊ ī signū penitētie
hoīes nigris vestibus induebant. Et forte p
pter eādeꝫ cām cruces ⁊ altaria saccis cilici
nis velabāt. Hoīes etiā fideles vestes peni
tentiales dēnt assumere. ℞ ¶ Alia auteꝫ
dicit̄ letania minor q̄ fit tribus diebꝰ añ ascē
sionē. quā btūs Mamertꝰ eps̄ vienenß tpe
Leonis iperatoris qui cepit āno dñi. cccclviij.
añ institutiōeꝫ pme instituit. Que dr̄ letāīa
minor. rogatōes ⁊ pcessio. Dicit̄ āt letania
minor ad drīam pme. qꝛ scꝫ instituta est a
minori epo in minori loco. ⁊ p minori morbo
Cā aūt institutōis hꝰ hec fuit. Tūc enīꝫ apd̄
viennā freqntes ⁊ maximi tremotus fiebāt
q̄ domos ⁊ eccl̄ias plimas subuertebant. et
nocturni sonitꝰ ⁊ clamores sepe audiebāt.
Tūc etiā aliud terribile accidit. qꝛ in die pa
sche ignis de celo cecidit. ⁊ regis palatiū cō
cremauit. Aliud insup mirabilꝰ fiebat. Sic
enī demōes porcos dei pmissione olim itra
uerunt. sic pmissione dñi ppter pctā hoim
lupos ⁊ alias feras intrabāt. ⁊ nllos veren-
tes. nō solū p vias. sed p ciuitateꝫ publice di
scurrebant. ⁊ passim pueros ⁊ senes viros ⁊
femīas deuorabāt. Cū igit̄ taꝫ dolorosi casꝰ
qtidie fierēt. Predictus eps̄ triduanū ieiu-
niū indixit. letanias instituit. Et sic pdicta
tribulatio qeuit. Deinde statutū est ab ec
clesia ⁊ firmatū vt hec letania vniuersalr̄ ob
huet. ¶ Dicit̄ etiā rogatōes. qꝛ tūc oīm scto
rum suffragia iploramꝰ Et merito talis ob
huantia his tribꝰ diebus huāda ē. ⁊ rogatōi
bus sctoꝝ ⁊ ieiunijs his diebꝰ isistendū mlti
tiplici rōne. Pmo vt deus bella pacificet. q
in vere freqntius ꝯcitant̄. Scdo vt teneros
adhuc fructꝰ ꝯhuādo mltiplicet. Tercio vt
motus carnales q̄ hͦ tēpe magis feruēt in se
quisqꝫ magis mortificet In vere eīꝫ sāguis
magis feruet. ⁊ illiciti motꝰ magis pullulāt
Quarto vt ad receptiōem sctispūs se qsqꝫ
magis habilitet. Naꝫ p ieiuniuꝫ hō magis
habilitat̄. ⁊ p rogatiōes dignior reddit̄. Du
as alias rōnes assignat magister Guilhel-
mus altisiodorēß. Prima vt. s. xpo ascēden
te ⁊ dicente. Petite ⁊ accipietis. ꝯfidētiꝰ pe
tat eccl̄ia. Scdo qꝛ eccl̄ia ieiunat ⁊ orat vt pa
rum habeat de carne p ipīꝰ carnis macera
tionem. ⁊ acqrat sibi alas p orōem. qꝛ oratō
est ala aīe. q̄ volat in celū. vt sic xpm ascen
dentē libere possit asseq. q̄ ascēdit pādēs añ
nos iter. ⁊ volauit sup pēnas ventoꝝ. Auis
enī q̄ multū abūdat in carne ⁊ parꝫ ī plumis
bn̄ volare nō pt̄. sicut pꝫ in strucione. ¶ ¶
Dicitur etiā pcessio. qꝛ tūc eccl̄ia generalē
facit pcessionē. In hac aūt pcessione crux de
fert. cāpane pulsant̄. vexilluꝫ portat̄. draco q̄
dam cū ingēti cauda in qbusdā eccl̄ijs baiu
latur. ⁊ oim sctoꝝ singularit̄ patrocinia im
plorant̄. Jō aūt ibidē crucē deferimꝰ ⁊ cam
panas pullamꝰ. ut demōes territi fugiāt. Nā
sicut rex in suo exercitu hꝫ insignia regalia.
scꝫ tubas ⁊ vexilla. sic xp̄s rex eternus in sua ec
clesia militāti hꝫ cāpanas p tubis. ⁊ cruces
p vexillis. Et sic aliqs tirānus valdē timerꝫ q̄
alicuiꝰ regis potētis ⁊ sibi inimici tubas in
sua terra audiret. ⁊ vexilla videret. sic demo
nes q̄ sunt in isto aere caliginoso vehement

metuunt. qñ tubas xpi. i. campanas pulſari ſentiūt. ⁊ vexilla. i. cruces conſpiciūt. Et iſta dicitur eē ratio. q̄re eccl'ia cāpanas ꝯſueuit pulſare. qñ tempeſtates cōcitari videt. vt ſcȝ dmones q̄ hoc faciūt. tubas eterni regis audiant. ⁊ ſic territi fugiāt. ⁊ a tēpeſtatis ꝯcitatione q̇eſcant. Licet alia rō ſit. q2 cāpane tūc fideles admonēt ⁊ ꝓuocāt. vt ꝑ inſtāti piculo orōni inſiſtant. Aliud etiā vexillū eťni regis ē ipa crux. ſc̄m illud. Uexilla regis ꝓdeūt ⁊c. Qd̄ quidē vexillū demōes valde timent ſc̄m q̄d dicit Criſ. Ubicunqȝ inq̄t demones ſignū dñicū viderint fugiūt. timētes baculū q̄ plagā acceperūt. Et h̄ ē rō. q̄re in q̄buſdaȝ eccl'iis tpe tēpeſtatis crux de eccl'ia extrahiť et tempeſtati opponiť. vt ſcȝ demōes vexillū ſūmi regis videāt ⁊ ťriti fugiāt. Jdeo igitur crux in ꝓceſſione deferť ⁊ campane pulſanť. vt demōes in ipo aere exñtes territi fugiāt. et a noſtra infeſtatōe deſiſtāt. Uexillū autē ibidē deferť ꝑpter repñtandā victoriā reſurrectōis ⁊ victoriā aſcenſionis xpi. q̄ cū mag̃ preda celos aſcēdit. Uñ ꝑ aera vexillū incedēs eſt xpc in celū aſcēdens. Et ſic̄ vexillum q̄d in ꝓceſſione deferť m'ltitudo fideliū ſeq̄ť ſic xp̄m aſcēdentē mag̃ ſctōꝝ collectio comitatur. Cantꝰ āt qui ibi fiūt ſignificāt cantꝰ ⁊ laudes angeloꝝ q̄ xpo aſcēdenti obuiauerūt. ⁊ ipm̄ cū ſua ſocietate vſqȝ in celū cū m'ltis laudibꝰ ꝑduxerūt. ¶ In q̄buſdā aūt eccleſiis ⁊ maxīe in eccl'iis gallicanis cōſuetudo hētur q2 draco q̄dā cū lōga cauda et inflata plena ſcȝ palea vel aliq̄ tali. duobꝰ diebꝰ primis añ crucē. ⁊ tercio cū cauda vacua poſt crucē deferť. ꝑ q̄d ſignificať q2 in pmo die añ legem. ⁊ in ſc̄do ſub lege diabolus in h̄ mundo reg̃uit. in tercio aūt die ſcȝ grē ꝑ paſſionē xpi d ſuo regno expulſus fuit. Rurſꝰ in ipa ꝓceſſione omniū ſctōꝝ pit̄er patrocinia poſtulamus. B ¶ Quare aūt tūc ſctōs rogamꝰ plures cauſe ſūt ſupiꝰ aſſignate Sūt autē ⁊ alie cauſe generales ꝑpť q̄s deꝰ ordinauit. vt ſāctos orēmꝰ. ſ. ꝑpter nrāȝ inopiā ſctōꝝ gliam. ⁊ dei reuerētiā. Sācti eni vota ſupplicantiū ſcire pñt. quia in illo eterno ſpeculo intelligunt q̄ntū vel illis ptinet ad gaudiuȝ. vel nobis ad auxiliū. ¶ Prima ergo ratio eſt ꝑpter nrāȝ inopiam. ⁊ h̄ vel ꝑpter inopiā quā hēmus in merendo. vt vbi noſtra non ſuppetūt merita patrocinenť aliēa. Uel ꝑpter inopiā quā hēmus in ꝯtēplādo vt qui nō poſſumꝰ ſūmā lucē reſpicere in ſe ſalteȝ in ſanctis aſpicere valeamꝰ. Uel ꝑpť inopiam quā hēmus in amādo. q2 plerūqȝ imꝑfectꝰ hō magis ſentit ſe affici circa vnū ſanctū q̄ȝ etiam circa deum. ¶ Sc̄da ratio eſt ꝑpter ſctōꝝ gliam. Uult eni deus vt ſanctos inuocemꝰ. vt dū ꝑ eoꝝ ſuffragia q̄d petimꝰ impetramꝰ. ipos magnificemꝰ. ⁊ glorificando collaudemꝰ. ¶ Tercia rō eſt ꝑpť dei reuerentiā. vt peccator q̄ deū offendit q̄i non audeat ipum in ꝓpria ꝑſona adire. ſed amicoꝝ poſſit patrocinia implorare. Jn huiuſmodi aūt letaniis eēt illud angelicuȝ canticū freq̄ntandū. Sācte deus. ſancte fortis. ſancte ⁊ immortalis miſere nob. Refert eiȝ Johēs damaſc. lib. iij. q2 cū apud ꝯſtantinopolim ꝑpter q̄ndaȝ tribulatiōem letanie fierent. quidā puer de medio populi in celum eſt raptus. ⁊ iſtud canticū ibidē edoctꝰ. Deinde ad ppl'm rediēs illd̄ angelicū canticū in ꝯſpectu ppl'i decātauit. ⁊ mox oīs tribulatio ceſſauit. Jn calcedonēſi q̄ȝ ſinodo fuit iſtud canticū approbatū. Et ꝯcludit ita damaſce. Nos aūt dicimꝰ q2 ꝑ iſtud cāticū demōes recedāt. Huiꝰ ergo cantici laus ⁊ autoritas ex q̄ttuor colligiť. Primo ex eo q2 angelꝰ illud edocuit. Sc̄do ex eo q2 ad eius ꝑlatiōnē illa tribulatio conq̇euit. Tercio ex eo q2 calcedonenſ ſinodus illud approbauit. Quarto ex eo q2 demones illud timent.

LXVII A

¶ De aſcenſione domini.

Aſcenſio domini q̄dragesima die a reſurrectōe facta eſt. Circa quā aſcenſionē ſeptem ꝑ ordinē ꝯſiderāda ſunt. Primo vnde aſcēdit. ſc̄do q̄re nō ſtati poſt reſurrectōȝ aſcendit. ſed tot dies expectauit. tercio q̄liter aſcēdit. q̄rto cum q̄bus aſcēdit. quinto quo merito aſcendit. ſexto quo aſcēdit. ſeptimo q̄re aſcēdit. ¶ Circa pmū notandū q̄ñā de monte oliueti verſus bethaniam celos aſcendit

Qui mons ſm aliā trāſlatōem dr̄ mōs triū
luminū. Nā de nocte ex pte occidētis illūi
nabat̄ igne templi. qꝛ erat ignis iugis in al
tari. Mane ex pte orientis. pmo excipiebat
radios ſolis anteq̄ȝ illūinaret ciuitatē. Ha
bebat inſup in ſe copiā olei. qđ eſt fomentū
lumīs. Et iō dicit̄ mōs triū luminū. In hūc
igit̄ montē xp̄s diſcipulos ire p̄cepit. Nā in
ipa die aſcēſiōis bis apparuit. ſcꝫ. xi. aplis co
medentib⁹ in cenac̄lo. Oēs q̄dem tam apli
q̄ȝ alij diſcipuli. necnō ⁊ mulieres hītabant
in illa pte hierl̄m q̄ dicebat̄ mello. ſ. in mōte
ſyon. vbi Dauid ꝯſtruxerat ſibi palatiū. Et
erat ibi illud cenaculū grande ſtratū in quo
dn̄s p̄cepit ſibi parari paſcha. ⁊ in illo cena
culo tūc vndecī apli hītabant. Ceteri aūt di
ſcipuli ⁊ mulieres hītabant circūquaqȝ per
diuerſa hoſpitia. Dum igit̄ in illo cenaculo
comederēt. dn̄s eis apparuit. ⁊ incredulitatē
eoꝝ exprobrauit. Et cū comediſſȝ cum eis et
p̄cepiſſet vt in monte oliueti v̄ſus bethaniā
irent. ibidē eis iteꝝ appuit ac indiſcrete que
rentib⁹ rn̄dit. Et eleuatis māib⁹ eis bn̄dixit
et inde corā eis in celū aſcendit. De loco āt
aſcenſiōis dic̄ Sulpicius ep̄s hieroſolimi
tanus. ⁊ hētur in glo. Qꝛ cū ibi poſtea edifi
cata eēt ecc̄lia. loc⁹ ille in q̄ ſteterūt veſtigia
xp̄i aſcendētis. nunq̄ȝ potuit ſterni pauimē
to. imo reſiliebant marmora in ora collocā
tiū. Calcati etiā pulueris a dn̄o hoc dicit eē
documētū. q̄ veſtigia impſſa cernunt̄. ⁊ ean
deȝ adhuc ſpēm velut pſſis veſtigijs tra cu
ſtodit. B ¶ Circa ſcd̄m q̄re ſcȝ non ſtatī
aſcendit vt reſurrexit. ſed p. xl. dies exſpecta
re voluit. Notandū q̄ h̄ fecit ppt̄ tres rōes
Primo ppter reſurrectōis certificatōnem
Difficilius enī erat pbare v̄itatē reſurrectōiſ
q̄ȝ paſſionis. qꝛ a p̄ma die vſqȝ ad terciā v̄e
poterat pbari paſſio. ſȝ ad verā reſurrectiōȝ
pbandā pl̄es dies req̄rebant̄. Et ideo mai⁹
tp̄s req̄rebat̄ inter reſurrectiōeȝ ⁊ aſcēſioneȝ
q̄ȝ int̄ paſſionē ⁊ reſurrectōem. De h̄ ſic dic̄
Leo papa in ſer. de aſcēſione. Quadragena
rius hodie dierū repletus eſt nūerus. ſacra
tiſſima ordinatōe diſpoſitus. ⁊ ad vtilitateȝ
noſtre eruditōiſ impēſus. vt dū a dn̄o ī hoc
ſpacio mora p̄ñtie corpal' extendit̄. fides re
ſurrectōis documētis neceſſarijs muniret̄.
Grās agim⁹ diuīe diſpēſatōi. ⁊ ſctōꝝ patꝝ
neceſſarie tarditati. Dubitatū eſt ab illiſ. ne
dubitaret̄ a nobis. Scd̄o ppter aplo͛ꝝ cōſo
latōem. qꝛ enī ꝯſolatōes diuīe ſupabūdant
tribulatōibus. ⁊ tp̄s paſſionis fuit tp̄⁹ tribu
latōis aplo͛ꝝ. iō plures debuerūt eē dies iſti
q̄ȝ illi. Tercio ppter miſticā ſignificatōnē. vt
p h̄ daret̄ intelligi q̄ ꝯſolatōes diuīe ꝯpant̄
ad tribulatōes ſic ann⁹ ad diē. dies ad horā
hora ad momētū. Qꝛ eīi ꝯparent̄ ſic annus
ad diē. ptȝ p illud qđ legit̄ Eſa. lxi. Predica
rem ānum placabilē dn̄o ⁊ diē vltōnis deo
noſtro. Ecce p die tribulatōis reddit annū
ꝯſolatōis. Qꝛ āt ꝯpent̄ ſicut dies ad horam
ptȝ p h̄ q̄ dn̄s. xl. horis mortu⁹ iacuit. qđ fuit
tribulatōis. ⁊ p. xl. dies ſurgēs diſcipul' appa
ruit. q̄d fuit ꝯſolatiōis. Vn̄ glo. Quadragi
ta horis mortu⁹ fuerat. ppter h̄. xl. dieb⁹ ſe
viuere ꝯfirmabat Qꝛ v̄o ꝯparētur ſic hora
ad momentū inſinuat̄. Eſa. liij. In momēto
indignatiōis mee abſcondi faciē meam ⁊c.
C ¶ Circa terciū notandū q̄ aſcendit p̄mo
potent̄. qꝛ ꝓprijs virib⁹ Eſaie. lxiij. Quis eſt
iſte qui venit de edō ⁊c. gradiēs in m̄titudi
ne v̄tutis ſue. Item Jo h̄ eſ. Nemo aſcendit
in celū ſcȝ ꝓpria v̄tute. niſi q̄ deſcēdit de celo
fili⁹ hoīs q̄ eſt ī celo. Licȝ enī q̄ſi in q̄dā glo
bo nubis aſcenderit. hoc tm̄ nō fec̄ q̄ nubis
miſterio indigerȝ. ſȝ vt p h̄ oñderet̄ q̄ omīſ
creatura pata ē obſequi creatori ſuo. Ipē eīi
potētia diuīitatis ſue aſcendit. Et in h̄ notat̄
drn̄tia ſm q̄d dr̄ in hiſtoria Scolaſt. xp̄i ad
Enoch ⁊ Heliā. Nā enoch trāſlatus ē. He
lias ſubuect⁹ eſt ſed Jhs ꝓpria v̄tute aſcen
dit Prim⁹ ſm Gre. p coitum generatus ⁊
generās Scd̄s generat⁹ ſȝ nō generās. Ter
cius nec generat⁹ nᶜ generās. Scd̄o aſcēdit
patent̄. qꝛ vidētib⁹ diſcipul'. Vn̄ dr̄. Videnti
bus ill' eleuat⁹ ē. Itē Jo h̄. xvi. Vado ad eū q̄
miſit me ⁊ nēo ex vobis inēro. me q̄ vadis.
Gloſa. Ita palā. vt nemo inēroget qđ viſu
corpali fieri cernat. Ideo enī illis videntib⁹
aſcendere voluit. vt ipi teſtes aſcenſiōis ex
iſterent. ⁊ naturā humanā in celū ferri gau
derent. ⁊ ipum ſequi deſiderarent. Tertio le
tanter. qꝛ iubilantibus angel'. Vnde Pſal.

Aſcendit deus in iubilatõe. Aug. Aſcendē
te xp̄o pauet omne celū. aſtra mirant̄. plau
dent agmīa. tube ſonant. ⁊ letis ſe admiſcēt
blanda modulamīa chorꝰ. Quarto velo-
citer. pſ. Exultauit vt gigas ad currēdā viā
Valde enī velocit̄ aſcēdit qn̄ tantū ſpaciuꝫ
q̄ſi in momēto ꝑcurrit. Refert enī rabi moy
ſes maximꝰ ph̄s. ꝙ q̄libet circulꝰ ſiue q̄dlibꝫ
celū cuiuſlibet planete h̄ꝫ in ſpiſſitudīe viaꝫ
q̄ngentoꝝ ānoꝝ. i. ſpaciū tantū q̄ntū poſſet
aliquis ire via plana in q̄ngentis annis. Et
diſtantia inter celū ⁊ celum eſt ſimilr̄ vt dic̄
via quingētoꝝ annoꝝ. Et ideo cū ſint ſepteꝫ
celi. erit ſc̄dm ip̄m a centro terre vſqꝫ ad cō-
cauuꝫ celi ſaturni. quod eſt celum ſeptimū
via ſeptē miliū annoꝝ ⁊ ſeptingentoꝝ āno
rum. id ē tantū ſpaciū q̄ntū de via plana ali
quis iret in. vij. milibꝰ. dcc. ānis ſi tātū viue
ret. ita ꝙ q̄libet ānꝰ ꝯponat̄ ex. ccclxv. diebꝰ
⁊ iter cuiuſlibꝫ diei ſit. xl. miliariū. et q̄dlibet
miliare ſit duoꝝ miliū paſſuū ſiue cubitoꝝ
Hec rabi moiſes. Utꝝ aūt hoc veꝝ ſit deus
ſcit. Hanc enī mēſuratōem ille nouit. q̄ oīa
fecit in nūero pondere ⁊ mēſura. Iſte igitur
fuit magnꝰ ſaltus quē fecit xp̄s de terra ſcꝫ ī
celū. Et d̄ hoc ſaltu ⁊ q̄buſdā alijs ſaltibus
xp̄i ſic dicit Amb. Saltu q̄daꝫ xp̄s venit in
hunc mundū. apud prēm erat. et in virginē
venit. ⁊ ex virgine in preſepe tranſilijt. deſcē
dit in iordanē. aſcendit in crucē. deſcendit in
tumulū. ſurrexit e tumulo. ⁊ ſedꝫ ad dexterā
patris. B ¶ Circa q̄rtum cū quibus ſcꝫ
aſcēdit notandū. ꝙ aſcendit cuꝫ mag̃ preda
hominū ⁊ magna m̄ltitudine angeloꝝ. Q̄,
enim cū preda hoīm aſcenderit. ptꝫ ꝑ illud
q̄d d̄r in Pſal. Aſcendiſti in altū cepiſti ca
ptiuitatē ⁊c. Q̄, autē aſcenderit cū m̄ltitudi
ne angeloꝝ. ptꝫ ꝑ illas īterogatōnes q̄s xp̄o
aſcendēte minores angeli fecerūt maioribꝰ
vt habet̄ Eſaie. lxiij. Quis eſt iſte q̄ venit de
edom tin. ve. de boſra. Ubi dicit glo. ꝙ q̄dā
angeli non plene cognoſcentes miſteriū in
carnatiōis. paſſiōis ⁊ reſurrectōis. vidētes
aſcendere ad celos dn̄m cū multitudine an
geloꝝ ⁊ ſctōꝝ hoīm ꝓpria virtute. ip̄m in
carnatōis ⁊ paſſionis miſteriū admirātur
et angelis comitantibꝰ dn̄m dicūt. Quis ē
iſte qui venit ⁊c. Et in pſal. Quis eſt iſte rex
glie. Dyoniſiꝰ āt in lib. angelice hierarchie
caplo. vij. inſinuare videt̄ ꝙ dū xp̄us aſcēde
ret tres q̄ſtiones ab angelis facte ſunt. Pri
mā fecerūt maiores angeli ad inuicē ſibi ip-
ſis. Secundā fecerūt ipi maiores xp̄o aſcen
denti. Terciā fecerunt minores maioribus.
Querūt igit̄ inter ſe maiores dicētes. Quis
eſt iſte q̄ venit de edom tin. ve. ⁊c. Edom ſan
guinea interp̄tat̄. boſra munita. q̄ſi dicant.
Quiſ eſt iſte q̄ venit de mūdo ſanguineo ꝑ
pctūm. ⁊ munito ꝑ maliciā ꝯ deum vel qui
venit de mūdo ſanguineo ⁊ inferno muni-
to. Rn̄dit dn̄s. Ego q̄ loq̄r iuſticiā ⁊c. Dyo-
niſius ponit talē l̄rām. Ego enī dic̄ diſputo
iuſticiā ⁊ iudiciū ſalutaris. In redemptiōe
hūani generis fuit iuſticia inq̄ntū ſcꝫ factor
creaturā ſuā a dn̄o aliēo reduxit ⁊ fuit iudi
ciuꝫ inq̄ntū diabolū īuaſorē alieni iuris ab
eo quē poſſidebat hoīem potent̄ eiecit. Sꝫ
ſm̄ h̄ facit Dyoniſiꝰ q̄ſtionē h̄. Cū ipi ſupi
ores angeli ſint deo primi ⁊ imediate a dn̄o
illūinent̄. q̄re ab inuicē querūt. q̄ ab inuicē
diſcere cupientes. Sꝫ ſic ipe ſoluit ⁊ cōmen
tator exponit. in eo ꝙ introgāt ſignificāt ſe
ſciam appetere. in eo āt ꝙ p̄mo int̄ ſe ꝯferūt.
demonſtrāt ꝙ diuinā in ſe ꝓceſſionē nō au-
dent ꝑuenire. Apud ſe ergo p̄mo introgare
deliberāt. ne forte illūinatōem q̄ ipſis a deo
fit nimis feſtina interrogatōne preueniant
Hec igit̄ queſtio ñ eſt doctrine inq̄ſitio. ſed
ignorantie ꝓfeſſio. Sc̄da q̄ſtio eſt quā fece
runt ipi ſup̄mi āgeli ad xp̄m dicētes. Qua-
re ergo rubꝝ eſt indumētuꝫ tuū. ⁊ veſtimen
tum tuū ſicut calcantiū in torcl̄ari. Dn̄s di
citur habuiſſe indumētū. i. corpꝰ ſuū rubꝝū
id ē ſanguīe cruentatū ex eo ꝙ dū aſcēderet
in corpe ſuo cicatrices hēbat. Uoluit enī cy
catrices ī corpe ſuo ſuare. ſm̄ q̄d dic̄ Beda
q̄nqꝫ de cauſ. Ait enī ſic. Cicatrices dn̄s ſer-
uauit. ⁊ in iudicio ſuaturꝰ ē. vt fidē reſurre
ctōis aſtruat. vt ꝓ hoībꝰ ſupplicādo eas pa
tri rep̄ñtet. vt boni q̄ꝫ miſericordit̄ ſint redē
pti videāt. vt reprobi q̄ꝫ iuſte ſint dānati re
cognoſcāt. vt ꝑpetue victorie ſue certū triū
phuꝫ deferat. Huic ergo q̄ſtioni dn̄s ſic rn̄-
det. Torcular calcaui ſolus. ⁊ de gentibꝰ nō

vir mecū. Et p̄t vocari torcular crux. in q̄ tā
q̄ȝ in p̄lo ſic p̄ſſ⁹ ē. vt et ſanguis effunderet.
vel torcular vocat diabolū. q̄ hūanū genus
ſic funib⁹ pctōꝝ inuoluit ⁊ ſtrīxit. vt q̄dq̄d ī
eis ſpūale erat exprimeret. ⁊ ſolū vinacia re-
manerēt. Sȝ noſter bellator torcular calca
uit. vincula pctōꝝ dirupit. ⁊ in celū aſcēdēs
p⁹modū tabernā celi ap̄uit ⁊ vinū ſcti ſpūs
effudit. Tercia q̄ſtio eſt quā fecerūt miores
angeli maiorib⁹ dicētes. Quis ē iſte rex glīe
Quib⁹ illi r̄n̄derūt. Dn̄s v̄tutū ip̄e ē rex glīe
De hac angeloꝝ q̄ſtione ⁊ alioꝝ ꝯuenientū
r̄n̄ſione ſic dic̄. Aug. Sā̄ctificat diuio comi
tatu immēſus aer. et oīs illa volitās p aera
demonū turba xp̄o aſcēdente trāſfugit. Cui
accurrētes angeli q̄s eēt ſciſcitant̄ dicentes.
Quis ē iſte rex glīe. Quib⁹ alij r̄n̄dentes di
xerunt. Hic ē ille valde cādidus ⁊ roſe⁹. hic
eſt ille q̄ nō h̄uit ſpēm neq̄ȝ decorē. Infirm⁹
in ligno. fortis in ſpolio. Uilis in corpuſclo.
armat⁹ in p̄lio. Fed⁹ ī morte. pulcer ī reſur
rectōe. Cādidus ex v̄gine. rubicūd⁹ ī cruce.
fuſcus in opprobrio. clar⁹ ī celo. ¶ Circa q̄n
tum q̄ ſcȝ merito aſcēdit. notandū ꝙ triplici
merito aſcēdit. d̄ q̄ ſic dicit Hiero. Propter
v̄itatē. q̄ illa q̄ p pphas p̄miſeras adimple
ſti. ⁊ mā̄ſuetudinē. q̄ ſic̄ ouis p vita ip̄ſi im
molaris. ⁊ iuſticiā. q̄ nō p̄tāte ſȝ iuſticia eri-
puiſti hoīem. ⁊ deducet te mirabilr̄ dextera
tua. potēcia ſiue v̄tus deducȝ te. h̄ ē in celū.
E ¶ Circa ſextū q̄ ſcȝ aſcēdit notādū ꝙ ſup
oēs celos aſcēdit. ſm̄ q̄d d̄r Eph. iiij. Qui de
ſcendit ip̄e ē ⁊ q̄ aſcēdit ſup oēs celos vt adi-
pleret oīa. Sup oēs celos dic̄. q̄ plēs ſūt ce
li ſup q̄s ip̄e aſcēdit. Eſt eni celū materiale.
rōnale. intellectuale. ⁊ ſupſubſtātiale. Celū
materiale mlt̄iplex ē. ſ. celū aereū. ethereum
olimpiū. igneū. ſiderū. criſtallinū ⁊ empire
um. Celū aūt rōnale ē hō iuſt⁹. q̄ d̄r celuȝ ra
tione inhitationis diuie. q̄ ſic̄ celū eſt ſedes
et h̄itatio dei ſm̄ q̄d d̄r Eſa. lxvj. Celū michi
ſedes ē. Sic aīa iuſti. ſm̄ q̄d d̄r in li. Sapie.
Aīa iuſti ſedes eſt ſapie. Rōne ꝯuerſatōis
ſctē. q̄ ſancti p ꝯuerſatōeȝ ⁊ deſideriū ſp ha
bitant in celo. Sicut dicebat ap̄ls. Noſtra
ꝯuerſatio in celis ē. Rōne opatiōis ꝯtinue
q̄ ſicut celū cōtinue mouet̄. ſic ⁊ ſcti p bona

opa ꝯtinue mouent̄. Celū intellectuale ē an
gel⁹. Angeli eī dicūt̄ celū. q̄ inſtar celi ſunt
altiſſimi rōne dignitatis ⁊ excellentie. De q̄
rum dignitate ⁊ excellētia dic̄ Dyoniſi⁹ ī li.
de diuis noīb⁹. c. iiij. Diuine mētes ſūt ſup
reliq̄ exiſtentia. ⁊ viuūt ſup reliq̄ viuētia. ⁊ i
telligūt ⁊ ꝯgnoſcūt ſup ſenſū ⁊ rōnē. ⁊ pl⁹ q̄ȝ
omia exiſtentia pulcꝝ ⁊ bonū d̄ſiderāt ⁊ co
p̄ticipant. Scd̄o ſunt pulcerrimi rōne natu
re ⁊ glīe. De q̄ꝝ pulcritudie dic̄ Dioniſius ī
eodē lib. Angel⁹ eſt manifeſtatio occulti lu
mis. ſpecl'm puꝝ. clariſſimū incōtaminatū.
incoinq̄natū. īmaculatū. ſuſcipiēs ſi fas eſt
dicere pulcritudinē boniformis deiformita
tis. Tercio ſunt fortiſſimi rōne v̄tutis ⁊ potē
tie. De q̄ꝝ fortitudine dicit Damaſ. libro. ij.
c. iij. Fortes ſunt ⁊ pati ad dei voluntatis ex
pletionē. ⁊ vbiq̄ȝ ꝯfeſtim inueniūt̄ vbicūq̄ȝ
diuin⁹ iuſſerit nut⁹. Celū eīȝ hȝ altitudinem
pulcritudinē. fortitudinē. De duob⁹ p̄mis
Ecci. xliij. Altitudīs firmamētū ⁊c. De tertō
Job. xxvij. Tu forſitan cū illo fabricat⁹ es ⁊c.
¶ Celū aūt ſupſubſtantiale eſt eq̄litas diui
ne excellētie. de q̄ xp̄s veīt. ⁊ vſq̄ȝ ad illd̄ poſt
modū aſcēdit. de q̄ d̄r in p̄s. A ſummo celo
egreſſio e⁹. ⁊ oc. e. vſq̄ȝ ad ſu. e. Sup oēs igit̄
hos celos vſq̄ȝ ad ip̄m celuȝ ſupſubſtātiale
xp̄s aſcēdit. Q, eni aſcēderit ſup oēs celos
materiales. habet̄ p illud q̄d dicit̄ in Pſal.
Eleuata eſt magnificētia tua ſup celos d̄⁹.
Sup oēs eni celos materiales vſq̄ȝ in ip̄m
celū empireū aſcendit. nō ſic̄ Helias q̄ ī cur
ru igneo aſcēdit vſq̄ȝ ad ſublunarē regionē
nec eā trāſcendit. ſȝ ī padiſum terreſtrē trāſ-
lat⁹ ē. q̄ adeo eminet vt p̄tingat ad ſubluna
rē regionē. nec eam trāſcendit. In h̄ ergo ce
lo empireo xp̄s reſidet. ⁊ eſt ſpēalis ⁊ ppria
eius manſio ⁊ angeloꝝ et alioꝝ ſanctorū. Et
ꝯgrue ꝯuenit hec h̄itatio h̄itatoribus. Illd̄
eni celū cetos celos excellit dignitate. p̄ori
tate. ſitu et ambitu. ⁊ id̄ eſt cōueniēs h̄itatio
xp̄i qui oēs celos ratōnales ⁊ intellectuales
tranſcendit dignitate. eīnitate. ſitu īmutabi
litatis. ⁊ ambitu p̄tātis. Silr̄ eſt ꝯgrua h̄ita
tio ſanctoꝝ. Illud eni celū eſt vniforme. im
mobile. luminoſitatis pfecte ⁊ capacitatis ī
menſe. Et recte ꝯgruit angel' ⁊ ſctis q̄ fuerūt

vniformes in opatõe.imobiles in dilectõne
lumioſi in fide ſiue cognitõe.capaces in ſpi
ritusſācti receptõe. Q₂ āt ſup oēs celos rõ
nales.i.oēs ſctõs aſcēderit patꝫ ꝑ illō qd dr
Cañ.ij.Ecce iſte venit ſaliēs in mõtib⁹ trāſ.
col. Et vocant̄ mõtes angeli.colles võ viri
ſancti. Q₂ võ ſup oēs celos intellectuales.i.
angelos aſcēderit.patꝫ ꝑ illud qd dr in pſal.
Qui ponis nubē aſcenſū tuū q am.ſup pē.
vētoꝝ.Itē aſcēdit ſup cherubin ⁊ volauit ſu
ꝑ pēnas vē. Q₂ āt vſqꝫ ad celū ſupſbiale.id
ē dei eq̄litatē aſcēdit.pꝫ ꝑ illō qd dr Mar.
vlt.Et dñs q̄dē ihs poſtq̄ꝫ locut⁹ ē eis aſſū
ptus eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei.Dextra
eni dei eſt eq̄litas dei .Bern.Dño meo ſin
gularit̄ a dño ⁊ dictū ⁊ datū eſt ſedere a dex
tris glie ipius vt pote in glia coeq̄li .in eſſen
tia ꝯſubſtātiali.ꝑ generatiõe cõſimili.maie
ſtate nõ diſpari.etnitate non poſteriori.

Uel põt dici ꝙ xp̄us in aſcenſione ſblimis
fuit q̄druplici ſublimitate.ſ.locali.remūera
tione pmij.cognitionali ⁊ virtuali.De pmo
Eph.iiij.Qui dſcēdit ipē eſt.⁊ q̄ aſcēdit ſup
oēs celos.De ſcdo Phil.ij.Factus obediēſ
⁊c.Ubi dicit Aug.Humilitas claritatis eſt
meritū.claritas hūilitatis eſt pmiū.De ter
cio pſal.Aſcendit ſup cherubin.i.ſup omnē
ſcientie plenitudinē.De q̄rto pꝫ.q₂ aſcendit
etiā ſup ſeraphi.Eph.iij.Scire etiā ſupemi
nentē charitatem chriſti. ¶ Circa ſepti
mum quare ſcilicꝫ aſcendit. Notandum ꝙ
aſcenſionis ſue noueꝫ ſunt fructus ſiue vti
litates. ¶ Prima vtilitas eſt conſecutio
amoris diuini.Johis.xvj. Niſi ego abiero
paraclitus nõ veniet Ubi dicit Auguſtin⁹
Si carnalr mihi adheſeritis capaces ſpūs
nõ eritis.¶ Scda ē maior cognitõ dei.Joh.
xiiij.Si diligeretis me gauderetis vtiqꝫ q₂
vado ad prēm.Ubi dic̄ Aug.Jõ ſubtraho
formā iſtā hui in q̄ pat̄ maior me ē.vt deum
ſpūalr videre poſſitis. ¶ Tercia eſt meritū
fidei.De hac ſic dic̄ Leo in ſer.de aſcenſiõe.
Tūc ad eq̄leꝫ patri filiū eruditior fides greſ
ſu mētis cepit accedere.⁊ ꝯtrectatõe corpee
in chriſto ſubſe in q̄ patre minor eſt ñ egere.
Magnaꝝ ei hic vigor eſt mentiū.incunctā
ter credere que corporeo nõ vident̄ intuitu.

et ibi figere deſideriū quo nequeas inferre
conſpectū.Aug.li.ꝯfeſ.Exultauit vt gigas
ad currendā viā ſuā.Nõ eni tardauit ſꝫ cu
currit clamās dictis.factis .morte.vita .de
ſcenſu.aſcenſu.Clamans vt redeam⁹ ad eū
⁊ diſceſſit ab ocul' vt redeamus ad cor et in
ueniam⁹ eum. ¶ Quarta eſt nrā ſecuritas
Jõ eiꝫ aſcendit vt noſter aduocat⁹ ſit apud
patrem.Ualde eni ſecuri eē poſſum⁹ qñ ta
lem aduocatū apd prēꝫ nos hēē ꝯſideram⁹
.j.Job.ij.Aduocatū hēm⁹ apud prēm ihm
chriſtuꝫ iuſtū.⁊ ipē eſt ꝓpiciatio ꝓ pctis no.
De hac ſecuritate dicit Bernard⁹.Secuꝝ
acceſſum habes o homo apud dñ.vbi ma
ter ante filiū ⁊ filius añ prēm.mater oſtēdit
filio pect⁹ ⁊ vbera.fili⁹ oñdit patri lat⁹ ⁊ vul
nera.Nulla ergo poterit eē repulſa vbi tot
ſunt charitatis inſignia. ¶ Quinta eſt nrā
digtas.Maria q̄dē nrā digtas eſt qñ nata
nrā vſqꝫ ad dextrā di exaltata ē.Uñ ⁊ āgeli
hāc dignitatē i hoib⁹ ꝯſiderantes deinceps
ꝓhibuerūt ſe adorari ab hoib⁹.ſic dr Apoc.
xix.Cecidi inq̄t añ pedes ei⁹ vt adorarē eum
et dixit mihi.Uide ne feceris.ꝯſu⁹ tu⁹ ſum
et fratꝝ tuoꝝ.Ubi dicit glo.Jn veteri lege ñ
ꝓhibuit ſe adorari.ſed p⁹ aſcenſionē vidēs
ſup ſe exaltari hoieꝫ timuit adorari.Leo pa
pa in ſermõe de aſcēſione.Hodie nata nrē
hūanitatis vltra cūctaꝝ altitudinē poteſta
tum ad dei patris eſt prouecta conſeſſuꝫ vt
mirabilior fieret gratia dei.cum remotis a
conſpectu hominum que merito reueren
tiam ſui ſentiebantur indicere.fides nõ diſ
fideret.ſpes non fluctuaret.charitas nõ te
peret. ¶ Sexta eſt ſpei noſtre ſoliditaſ.He
breorū.iiij.Habentes ergo pontificem ma
gnum qui penetrauit celos Jheſum filium
dei teneam⁹ ſpei noſtre confeſſionem Jtem
Hebreoꝝ.vj.Qui confugimus ad tenēdaꝫ
propoſitam ſpem.quā ſicut anchoram ha
bemus anime tutam ac firmā et incedentē
vſqꝫ ad interiora velaminis.vbi precurſor
pro nobis introiuit iheſuſ.De hac iteꝝ Leo
Chriſti aſcenſio noſtra eſt prouectio ⁊ quo
proceſſit gloria capitis.eo ſpes tendit et cor
poris. ¶ Septima eſt vie oſtenſio.Mich.
ij.Aſcendit pandēs iter añ eoſ.Auguſtin⁹

Uia tibi factꝰ ē ipe ſaluatoꝛ.ſurge ⁊ ambula
habes q̄.noli pigreſcere. ❡Octaua ianue
celeſtis aptio. Sicꝫ eni pmus Adam apuit
ianuas inferni.ſic ſcd̄s padiſi. Vñ eccl'ia cā
tat.Tu deuicto mortis aculeo ꝛc. ❡Nona
loci repatio.Joh.xiiij. Vado parare vobis lo
cū.Aug. Dñe para qd̄ paras.nos enī tibi
paras.et te nob̄ paras.qñ locū pas ⁊ tibi in
nobis ⁊ in te nobis.

LXVIII

❡De ſpiritu ſancto. A

S Piritusſanctus
hodierna die vt ſacra actuū te
ſtat̄ hiſtoria in ap̄los in liguis
igneis miſſus ē.Circa cuiꝰ miſſionē ſiue ad
uentū octo ꝯſiderāda ſunt. Primo a q̄ miſſꝰ
eſt.ſcd̄o qt modis mittit̄ ſiue miſſus ē.tercō
q̄ tpe miſſus ē.q̄rto q̄tiens miſſꝰ ē. q̄nto q̄lit̄
miſſus ē.ſexto in q̄s miſſꝰ eſt.ſeptīo ꝑpt̄ qd̄
miſſus ē. Octauo p qd̄ miſſus ē. ❡Circa p
mū ſcꝫ a q̄ miſſus ē Notandū ꝙ ipm ſpūm
pat̄ miſit.⁊ filiꝰ miſit.⁊ ipe ſpūſſctus ſeipm
dedit ⁊ miſit. De pmo Joh.xiiij. Paraclitꝰ
aūt ſpūſſcts quē mittꝫ pat̄ i noīe meo ꝛc. De
ſcd̄o.Joh.xvj. Si aūt abiero mittā eū ad voſ
Miſſio eī in iſtis inferioꝛibꝰ hꝫ ꝯpatioꝫ ad
ſuū mittētē ſḃ triplici hitudīe.ſ.ut ad dātē eē
⁊ ſic mittit̄ radiꝰ a ſole.vt ad dātē vtutē.⁊ ſic
mittit̄ iaculū a pectoꝛe.vt ad dantē iuriſdi
cionē ſiue autoꝛitatē.⁊ ſic mittit̄ nūciꝰ a pce
ptoꝛe. Scd̄ꝫ hūc triplicē modū miſſio ꝑt cō
uenire ſpūſctō. Mittit̄ eī a patre ⁊ filio tan
q̄ꝫ ab eis hñs eē.⁊ vtutē ⁊ autoꝛitatē i opan
do. Nichilominꝰ ⁊ ipe ſpūſſctūs ſeipꝫ dedit
et miſit.qd̄ videt̄ inſinuari Joh.xvj.cum dr̄.
Cū aūt venerit ille ſpūs vitatis ꝛc. Nā ſicut
dic̄ Leo papa in ſer.de penth. Btā trinitas i
cōmutabil' deitas vna ē in ſubā indiuiſa in
ope.ꝯſoꝛs in volūtate.par in oīpotētia.eq̄l'
in glia. Diuiſit aūt ſibi opꝰ nr̄e redēptōis
miſcdia trinitatis.vt pat̄ ꝑpiciaret̄.filiꝰ ꝑpi
ciaret.ſpūſſcts igniret. Qꝛ eiꝫ ſpūſſctūs deꝰ
eſt.rō recte dr̄ ſeipm dare. Hoc āt ꝙ ſpūſſcts
deus ſit oñdit Amb.in li.de ſpūſcō ſic dicēſ
Ex q̄ttuoꝛ iſtis manifeſta diuītatis eiꝰ glia
ꝓbat. Deꝰ eni eē cognoſcit̄.aut q̄ ſiñ pctō ē
aut quia pctā condonat.aut qꝛ creatura nō
eſt.ſꝫ creatoꝛ ē.aut qꝛ ñ adoꝛat.ſꝫ adoꝛat̄. Et ī
hoñdit̄ q̄lit̄ btā trinitas ſe totalr̄ nobis exhi
buit. Pat̄ enī oīa q̄ hūit nob̄ exhibuit.qꝛ ſic̄
dicit Aug.miſit nob̄ filiū ſuū in pciū nr̄e re
deptōis.ſpūmſcm in ꝑuilegiū nr̄e adoptō
nis.⁊ ſeipꝫ totū reſuat i hereditatē adoptio
nis. Similr̄ filiꝰ totalr̄ ſe nob̄ exhibuit.qꝛ ſic̄
dicit Bern̄.ipe paſtoꝛ.ipe paſcua. ipe redē
ptō. Dedit eni nob̄ aīam in pciū.ſāguinē ī
potū.⁊ carnē ī cibū.⁊ deitatē in pmiū. Silr̄
⁊ ſpūſſcts totalr̄ oīa ſua dona nob̄ exhibuit
et exhibet.qꝛ ſic̄ dr̄.j.Coꝛ.xij. Alij p ſpūmſcm
dat̄ hmo ſapīe.alij hmo ſcīe.ḃm eundē ſpūm
alteri fides in eodē ſpū. Leo papa. Spūſſā
ctus inſpiratoꝛ ē fidei.doctoꝛ ſcīe.fons dile
ctiōis.ſignacl'm caſtitatis ⁊ totiꝰ cā ſalutis
B ❡Circa ſcd̄um q̄t ſcꝫ modis mittit̄ ſiue
miſſus ē. Notandū ꝙ ſpūſſctūs duobꝰ mo
dis mittit̄.ſcꝫ viſibilr̄ ⁊ iuiſibilr̄ Inuiſibiliter
cū mētibus ſanctis illabit̄. Viſibilr̄ cum in
aliq̄ ſigno viſibili demōſtrat̄. De miſſione i
uiſibili dicit̄ Joh.iij. Spūs vbi vult ſpirat ⁊
vocē eius audis.ſꝫ neſcis vñ veniat aut quo
vadat. Nec mirꝫ.qꝛ ſicut d.c̄ Bern̄.d̄ verbo
iuiſibili. Per oculos nō intrauit.qꝛ non eſt
coloꝛatum.ſed neqꝫ p aures.qꝛ nō ſonuit.ſꝫ
neqꝫ p nares.qui aeri non miſcetur.ſꝫ men
ti.nec inficit aerem ſed fecit.neqꝫ vero p fau
ces.quia nōn eſt māſum vel hauſtum.nec
p tactum coꝛpis.quia illud palpabile ñ eſt
Queris igitur cū ita ſint inueſtigabiles vie
eius vñ adeē nouerīꝫ. Nempe ex motu coꝛ
dis intellexi pñtiam eius.⁊ ex fuga viciōꝝ
aduerti potentiā vtutis eius.et ex diſcuſſio
ne ſiue redargutōe occultoꝝ meoꝛuꝫ admi
ratus ſum pfunditatē ſapīe eius.⁊ ex quātu
lacunqꝫ emēdatione moꝛum meoꝝ expertus
ſum bonitateꝫ manſuetudinis eius.et ex re
foꝛmatōne et renouatione ſpiritus mentis
mee percepi vtcunqꝫ ſpeciem decoꝛis eius
et ex ꝯtuitu hoꝝ omniū ſimul expaui mul
titudinē magnitudīs eius. Hec Bernardꝰ
❡Miſſio aūt viſibil' eſt cuꝫ in aliquo ſigno
viſibili oñditur. Et notandū ꝙ in quintupli
ci ſpecie viſibili ſpūſſctūs monſtratus eſt.
Primo in ſpecie columbe ſuper chꝛiſtum

baptizatum. Luce. iij. Deſcendit ſpūſſctūs
corꝑali ſpecie. ſicut colūba in ipm. Scḋo in
ſpecie nubis lucide ſuꝑ xp̄m transfiguratū
Math. xvij. Adhuc eo loq̄nte ecce nubes
lucida obūbrauit eos. Ubi ſic dicit glo. Si
cut baptizato dn̄o. ſic ⁊ glīficato. miſteriū ſā
cte trinitatis oñdit. ſpūſſcūs ibi in colūba.
hic in nube lucida. Tercio ī ſpecie flatꝰ. Jo
hānis. xx. Inſufflauit ⁊ dixit eiſ. Accipite ſpi
ritūſctūm ⁊c. Quarto in ſpē ignis. Quinto
in ſpecie ligue. Et in hac duplici ſpecie appa
ruit hodierna die Jō aūt ī hac q̄ntuplici ſpe
cie reꝝ mōſtratus ē. vt detꝰ intelligi ꝙ haruꝫ
reꝝ ꝓprietates opatꝰ in cordibꝰ q̄bus illabitꝰ
Primo mōſtratꝰ eſt in ſpecie columbe. Co
lumba gemitū ꝓ cantu hꝫ. felle caret. in fora
minibꝰ petre manet. Sic ſpūſſctūs illos q̄s
replet facit ꝓ ſuis pctīs gemere. Eſa. lix. Ru
giemꝰ q̄ſi vrſi oēs. ⁊ q̄i colūbe meditātes ge
memꝰ. Ro. viij. Ipe ſpūs poſtulat ꝓ nobis
gemitibꝰ inenarrabilibꝰ. i. nos poſtulātes
et gemētes facit. Scḋo ſine felle amaritudiſ
eē. Sap. xij. O q̄ꝫ bonꝰ ⁊ ſuauis es dn̄e ſpūs
tuuſ in nob. Itē eodē. vij. vocatꝰ ſuauis. beni
gnuſ. hūanꝰ. ex eo ꝙ ſuaues benignos ⁊ hu
manos faciat. Suaues in ſmōe. benignos
in corde. ⁊ hūanos in ope. Tercio ī petre fo
ramibus. i. in xp̄i vl'neribꝰ hitare. Cantic. ij.
Surge amica mea ſpōſa mea. ⁊ veni colū
ba mea. Glo. Fouēs mihi pullos meos in
fuſiōe ſpūſſctī. in foramibus petre. Glo. id
eſt in xp̄i vulneribꝰ. Treñ. vltio. Spūs oris
noſtri xp̄s dn̄s captꝰ eſt in pctīs nr̄is. cui di
ximus in vmbra tua viuemꝰ in gentibꝰ. q̄ſi
dicat. Spūſſctūs q̄ eſt oris noſtri. q̄d os no
ſtrū ē xp̄s dn̄s. q eſt os noſtꝝ ⁊ caro noſtra
facit nos dicere xp̄o. In vmbra tua. i. in paſ
ſione tua in q̄ xp̄us fuit tenebroſus ⁊ deſpec
tus. viuemꝰ ꝑ iugem mēoriā. ¶ Scḋo mō
ſtratus eſt in ſpecie nubis. Nubes a terra
eleuatꝰ. refrigeriū preſtat. ⁊ pluuiā generat.
Sic ſpūſſctūs q̄s repleꝫ a t̄ra. eleuat ꝑ ꝯtem
ptū t̄renoꝝ. Ezech. viij. Eleuauit me ſpūs in
ter celū ⁊ terrā ⁊c. Item Ezech. j. Quocunqꝫ
ibat ſpūs illuc eunte ſpū et rote ꝑiter eleua
bantꝰ ſeq̄ntes eū. ſpūs eni vite erat in rotis.
Itē Greg. Guſtato ſpū deſipit omīs caro

recdo reiſ ⁊c. Purgat corda. Eſa. iiij. Si
Un̄ ⁊ marie dic lauerit de medio eiꝰ in ſpū
ī te. ⁊ v̄tus altiſſi. oris. Tepore excutit. Unde
eſtu vicoꝝ refrig et ſpūſſctūs. Ro. xij. Spū
tur aq̄ que hꝫ vim. In igne appuit ſpūſſcts
Flumia d̄ ventre q̄d replet. torporem frigo
dixit de ſpūſctō qu d̄ſiderio ſue etern tetes
in eū. Tercio gener illuſtrat Sa imaꝝ. ꝑs.
Flauit ſpūs eꝰ ⁊ fluēt aq̄. ¶ Tercio
monſtratꝰ ē in ſpecie flatꝰ. Flatus ē mobilꝰ.
calidus. lenis. ⁊ ad reſpirandū neceſſarius.
Sic ſpūſſcūs mobilꝰ. i. velox eſt ad ſe diffun
dendū. oibꝰ eī mobilibꝰ mobilior eſt. Glo.
ſuꝑ illō. Factus ē repēte de celo ſonꝰ ⁊c. Ne
ſcit tarda molimina ſancti ſpūs grā. Scḋo
calidus ē ad inflāmandū. Luce. xij. Ignē ve
ni mittere ī t̄rā. ⁊ q̄d volo niſi vt ardeat. Un̄
et auſtro vēto calido ꝯpatꝰ. Cañ. iiij. Surge
aq̄lo ⁊ veni auſter ꝑfla ⁊c. Tercio lenis ē ad
demulcendū. Un̄ ⁊ ad eiꝰ lenitatē inſinuan
dā vocatꝰ noīe vnctiōis. j. Joh. ij. Unctio eiꝰ
docet vos d̄ oibus. Noīe roris. Un̄ cantat
ecclīa. Et ſui roris intima aſpſione fecūdet
⁊c. Nomīe aure tenuiſ. iij. Reg. xix. Et pꝰ ig
nem ſibulꝰ aure tenuis. et ibi dn̄s. Quarto
neceſſariu ſeſt ad reſpirandū. Adeo quippe
flatus neceſſarius eſt ꝙ ſi ad horā ſubtrahe
retꝰ homo cōtinuo moreretꝰ. Sic ⁊ d̄ ſpiritu
ſancto intelligendū eſt. Pſal. Auferes ſpi
ritum eoꝝ ⁊ deficiēt ⁊ in pul. ſ. reuer. Emit
te ſpūm tuum ⁊c. Johānis. vj. Spiritus eſt
q̄ viuificat. ¶ Quarto mōſtratꝰ eſt in ſpe
cie ignis. ¶ Quinto in ſpecie lingue. Qua
re autem in hac die duplici ſpecie apparuit
dicetur infra. C ¶ Circa terciuꝫ ſcꝫ quo
tempore miſſus eſt. Notandū ꝙ miſſus eſt
in quinq̄geſimo die a paſca. Ideo autem in
die quinquageſimo miſſus ē vt detur intel
ligi quoniā a ſpūſācto eſt legis ꝑfectio. eter
na remuneratio. ⁊ peccatorum remiſſio.

¶ Legis ꝑfecio. q̄niā ſcḋm Gloſam a die ag
ni immolati quinq̄geſimo die data eſt lex i
igne. In nouo et teſtamēto q̄nq̄geſimo die
a paſca xp̄i deſcēdit ſpūſſctūs in igne. Lex in
monte ſynai. ſpūs in monte ſyon Lex in ſub
limis montis loco. ſpūs datur in cenaculo.
Unde ꝑ hoc inſinuatꝰ ꝙ ipe ſpiritus ſanctus

Uia tibi factꝰ ē ipē ſaluator. ſurge itūdo legit.
habes q̄. noli pigreſcere. ¶ a remuneratio.
celeſtis aptio. Sic eni p̄mū poſt reſurrectōȝ
ianuas inferni. ſic ſcōs padiȝ ē. p̄ntem ecclia ȝ
tat. Tu deuicto mortis acul dies q̄ ſpūſſctūs
xi repatio. Job. xiiij. Uat eratiōis exp̄mit.
Tercio pe Dn̄e para qd pa iā glo. ibidē. Ideo
in q̄n q̄ geſit. ob paras. qn̄ entia fiebat in iubi
leo ⁊ p ſpūm ſctūȝ peccata remittūtur. Et ſe
quitur i gloſa. In ſpūali iubileo rei mortis
ſoluūtur. debita dimittūtur. exules ī patriā
reuocant. hereditas amiſſa redditur. hui id
eſt hoīeſ pctō venūdati a iugo huitutis libe
rantur. Huculq̄ȝ gloſa. Rei mortis ſoluunt
et liberant. Un̄ Ro. viij. Lex ſpūs vite ī xpo
libauit me a lege pcti ⁊ mortis. Debita pec
catorꝝ dimittūtur. q꞉ charitas opit m̄ltitudi
nē pctōꝝ. Exules ī patriā reuocātur. Pſal.
Spūs tuꝰ bonus deducet me ī terrā rectā.
Hereditas amiſſa reddit. Ro. viij. Ipe ſpūs
teſtimoniū reddit ſpūi nrō ꝙ ſumꝰ filij dei.
Si aūt filij ⁊ heredes. Serui a pctō liberāt
ij. Cor. iij. Ubi ſpūs dn̄i ibi libertas. D
¶ Circa q̄rtum ſcȝ q̄tiens aplis miſſus eſt
Sciendū eſt ꝙ ſm glo. tribꝰ vicibꝰ eis datꝰ
eſt. ſ. ante paſſionē. poſt reſurrectōeȝ. ⁊ poſt
aſcenſionē. Primo ad faciendūȝ miracula
Scdo ad relaxandū pctā. Tercio ad confir
mandū corda. ¶ Primo qn̄ eos ad p̄dicā
dam miſit. ⁊ ſup oīa demonia ⁊ ut lāguores
curarēt eis ptātem dedit. Hec eniȝ miracl'a
p ſpūm ſctm fiūt. ſm qd dr Math. xij. Si āt
in ſpū dei eijcio demonia ⁊c. Nō tn̄ ꝯſeq̄ns
eſt vt q̄cūq̄ȝ hȝ ſpūm ſctm faciat miracl'a. q̄
niā ſic Greg. ait miracula hoīem ſctm n̄ fa
ciunt ſ oſ̄dunt. Nec q̄cunq̄ȝ facit miracl'a
hȝ ſpūm ſctūm. q̄niā ⁊ mali aſſerūt ſe feciſſe
miracula dicētes. Dn̄e dn̄e nōne in nomie
tuo pphetauimus ⁊c. Deꝰ eni facit miracl'a
p autoritatē. angeli p materie habilitatiōeȝ
demones p virtutes naturales rebus inſi
tas. magi p occultos ꝯtractꝰ cū demonibꝰ.
boni xp̄iani p publicaȝ iuſticiā. mali xp̄iani
p ſigna publice iuſticie. ¶ Scdo dedit eis
ſpūm ſctūm. qn̄ in eos inſufflauit d. Accipi
te ſpūm ſctūm q̄꞉ re. pec. ⁊c. Non tn̄ pt quis
pctūm remittere q̄ntū ad maculam q̄ eſt in
anima. aut q̄ntū ad reatū i. obligatōem ad
penā eternā. aut q̄ntū ad dei offenſā. q̄ ſolū
ex infuſione grē ⁊ v̄tute ꝯtritōis remittunt.
Dicit tn̄ ſacerdos abſoluere. tū q꞉ a cl'pa ab
ſolutū eē inſinuat. tū q꞉ penā purgatoriā in
tpalē ꝯmutat. tū q꞉ de ipa tpali ptē relaxat.
¶ Tercio dedit eis hodierna die qn̄ eoꝝ cor
da ſic ſolidata ſūt. vt nil tormēta timerēt. ps.
Spū oris eius oīs v̄tus eoꝝ. Augꝰ. Talis
eſt grā ſpūſſcti ꝙ ſi triſticiā inuenit diſſoluit
ſi deſideriū pniciosū ꝯſumit. ſi trepidatiōeȝ
abijcit. Leo papa. Sperabat ab aplis ſpūs
ſctūs. nō vt tūc p̄mum ſctōꝝ hitator eē inci
peret. ſed vt ſacrata ſibi pectora ⁊ feruentius
accenderet et copioſiꝰ mūdaret. cumulans
ſua dona. nō inchoās. nec iō nouꝰ opc. quia
ditior largitate. E ¶ Circa q̄ntuȝ q̄lit ſcȝ
miſſus ē. notādū ꝙ miſſus eſt cū ſono in lin
guis igneis. ⁊ ipē lingue appuerūt ſedendo
¶ Sonꝰ āt fuit repētinꝰ. celeſtis. vehemēs
et replēs. Repētinꝰ. q꞉ ſctūſſpūs tarda mo
limina neſcit. Celeſtis. q꞉ celeſtes efficit. Ue
hemēs. q꞉ timorē filialē inducit. Ul' q꞉ etnuȝ
ve adimit. Un̄ vehemēs q̄i ve adimēs. Uel
q꞉ mētē ab oī carnali amore vehit. Un̄ vehe
mēſ q̄i vehēs mētē. Fuit ⁊ replēs. q꞉ ſpūſſctꝰ
oēs aplos repleuit. Un̄ repleti ſunt oēs ⁊c.
Triplex eſt āt ſignū plenitudinis qd fuit in
aplis. Primū ē nō reſonare. vt pȝ in dolio
qd dū plenū ē nō reſonat. Job. vj. Nūquid
mugiet bos cū an̄ p̄ſepe plenū ſteterit. q. d.
Cū p̄ſepe cordis plenitudieȝ hȝ grē locū nō
hȝ mugitꝰ impatiētie. Hoc ſignū habuerūt
apli. q꞉ in tribulatōibꝰ p impatiētiam nō reſo
nabāt. imo ibāt gaudētes a ꝯſpcu ꝯcilij ⁊c.
Scdm ſignū ē nō plꝰ recipere ſiue ſacietatē
habere. Qn̄ eiȝ vas aliq̄ liq̄re plenū ē. aliud
recipere nō poteſt. Similr hō ſatur nō ap
petit amplꝰ. Sic ſcti qui hn̄t plenitudineȝ
grē nō pn̄t recipe aliū liq̄rem dilectōis ter
rene. Eſa. j. Plenꝰ ſum. iō olocauſta ⁊c. Si
milit q꞉ guſtauerūt celeſtē ſuauitatē. iō nō
ſitiūt trenā voluptatē. Aug. Qui biberit d
fluuio padiſi. cuiꝰ vna gutta maior eſt ocea
no. reſtat vt in eo ſitis huiꝰ mūdi extincta ſit.
Hoc ſignū hēbant apli q̄ nihil ppriū volue
runt habere. ſed in cōmuni omia diuidere.

Tercium ſignū eſt ſupeffluere. vt pꝫ in flu
uio inundāte. Eccī. xxiiij. Qui implet quaſi
phiſon ſapiam. Ad lrām illiꝰ fluuij ꝓpriū ē
effluere ⁊ circūadiacētia irrigare. Sic aplī
ceperūt effluere qꝛ ceperūt loq̄ varijs līguiſ
Vn̄ dicit glo. Ecce ſignū plenitudīs. plenuꝫ
vas erūpit. ignis ī ſinu nō pꝫ occl'tari. Cepe
rūt iteꝝ circūadiacētia irrigare. Vn̄ ſtatī pe
trus p̄dicare cepit. ⁊ tria milia ꝯuertit. ¶ Se
cundo miſſus ē in līguis igneiſ. Circa quod
tria vidēda ſūt. Pꝛio q̄re ꝯiūctim in līguis
igneiſ. Scd̄o q̄re in igne potiꝰ q̄ꝫ in alio ele
mento. Tercio q̄re in lingua potiꝰ q̄ꝫ in alio
mēbro. ¶ De p̄mo ſciēdū ꝙ triplici rōe ap
paruit in līguis igneis. Pꝛio vt v̄ba ignea
ꝓferrēt. Scd̄o vt legē igneā p̄dicarēt. ſ. legeꝫ
amoris. De his duobꝰ Bern̄. Venit ſpūſſā
ctus in līguis igneis. vt linguis oīm gentiū
verba ignea loq̄renť. ⁊ legē igneā lingue ig
nee p̄dicarēt. Tercio vt ſpūm ſanctū q̄ ignis
eſt ꝑ eos loq̄ cognoſcerēt. ⁊ ne h̄ diffiderent
et ne alioꝝ conuerſionē ſibi attribuerēt. ⁊ vt
oēs eoꝝ v̄ba tāq̄ꝫ dei audirēt. F ¶ De ſe
cūdo ſciendū ꝙ miſſus ē ī ſpecie ignis mľti
plici rōne. Pꝛia ſumiť penes eiꝰ ſeptēplicē
grām. Spūs ei ad modū ignis alta hūiliat
ꝑ donū timoris. emollit dura ꝑ donū pieta
tis. illūinat obſcura ꝑ ſciam. reſtrigit fluida
ꝑ conſiliū. ꝯſolidat mollia ꝑ fortitudinē. cla
rificat metalla tollendo rubiginē ꝑ donū in
tellectus. ſurſum tēdit ꝑ donū ſapie. Scd̄a
ſumitur penes eiꝰ dignitatē ⁊ excellēciā. Ig
nis enī excellit oīa elemēta ſpecie ordīe ⁊ vir
tute. Specie rōne pulcritudīs in luce. ordi
ne rōne ſublimitatis in ſituatōe. virtute rōe
vigoroſitatis in actōe. Sic ⁊ ſpūſſcts in his
oīa excedit. Propter p̄mū d̄r ſpūſſcūs inco
inq̄natus. ꝓpter ſcd̄m. qꝛ capiat oēs ſpūs in
telligibiles. ꝓpter terciuꝫ h̄ns oēm v̄tutem
Sap. vij. Tercia ſumiť penes eiꝰ multiplicē
efficaciā. Hanc rōnē aſſig̃t Rabanꝰ ſic dicēſ
Ignis q̄ttuor h̄ꝫ naturas. Vrit. purgat. ca
lefacit ⁊ illūinat. Sic ſpūſſāctꝰ exurit pctā.
purgat corda. teporē excutit. ignorātias illu
ſtrat. Hec rabanuſ. Exurit pctā. Vn̄ Zach.
xiij. Per ignē vram eos ſicut vriť argentū.
Hoc etiā igne vri petebat ꝓpheta dicēſ. Vre
renes meos ⁊c. Purgat corda. Eſa. iiij. Si
ſanguinē ihrl'm lauerit de medio eiꝰ in ſpū
iudicij ⁊ ſpū ardoris. Teporē excutit. Vnde
d̄r de illis q̄s replet ſpūſſctūs. Ro. xij. Spū
feruentes ⁊c. Greg. In igne appuit ſpūſſcts
qꝛ ab omni corde q̄d replet. torporem frigo
ris excutit. ⁊ hoc in d̄ſiderio ſue eternitatis
accēdit. Ignorātes illuſtrat Sap. ix. Sēſuꝫ
aūt tuū quis ſciet. niſi tu dederis ſapiam. ⁊
miſeris ſpūm ſctūm tuum de altiſſimis. Et
.j. Coꝛ. ij. Nob aūt reuelauit deꝰ ꝑ ſpūm ſan
ctum. Quarta ſumiť penes eiꝰ amoris na
turā. Amor eī ꝑ ignē h̄ꝫ ſig̃ficari triplici rōe
Pꝛimo qꝛ ignis ſꝑ eſt in motu. ſic et amor
ſpūſſancti q̄s replꝫ ſꝑ facit eē in motu bone
opatiōis. Vn̄ Greg. Nunq̄m eſt amor dei
ocioſus. opatur eni mag̃ ſi eſt. ſi aūt opera
ri negligit amor n̄ eſt. Secūdo qꝛ ignis int̄
cetera elemēta ē maxīe formale. et modicuꝫ
h̄ꝫ de materia ⁊ mľtū d̄ forma. ſic amor ſpūs
ſcti q̄s replet facit h̄re modicū de amore t̄re
noꝝ. ⁊ plimū de amore celeſtiū ⁊ ſpūaliū. vt
iam nō carnalia carnaliť. ſꝫ potius ſpūalia
ſpūaliť diligāt. Diſtinguit eni Bern̄. q̄tuor
modoſ diligēdi. ſꝫ diligere carnē carnalr̄. ſpi
ritū carnalr̄. carnē ſpūalr̄ ⁊ ſpūm ſpūaliter
Tercio qꝛ ignis h̄ꝫ alta incliare. ſurſū tēdere
fluida adunare ⁊ ꝯgregare. Per h̄ tria ītel
ligiť triplex vis amoris. Amor eni ſic h̄ēt ex
v̄bis Dyoniſij ī lib. de diuis noibꝰ. h̄ꝫ tripli
cē vim ſcꝫ inclinatiuā. eleuatiuā ⁊ coordina
tiuā. Inclinatiuā qꝛ inclinat ſupioꝛa inferio
ribꝰ. eleuatiuā. qꝛ eleuat inferioꝛa ſupioribꝰ
coordinatiuā. qꝛ coordinat eq̄lia eq̄libus.
Hec dioniſiꝰ. Hāc eni triplicē vim amoris
ſpūſſcūs efficit in hijs q̄s replet. q̄a inclinat
eos ꝑ hūilitatē ⁊ ſui ꝯtēptuꝫ. eleuat in d̄ſide
rium ſupnoruꝫ. ⁊ coordinat inuicē ꝑ vnifor
mitatē moꝝ. ¶ De tercō ſciendū ꝙ appuit
potius in ligua q̄ꝫ in alio mēbro triplici ra
tione. Lingua eni eſt mēbrum igne gehēne
inflatū. difficile ad regendū. ⁊ vtile h̄n rectū
Quia ergo ligua igne infernali inflāmata
erat. ideo igne ſpūſſancti indigebat. Ja c. iij.
Lingua noſtra ignis ē ⁊c. Quia difficile re
gitur. ideo p̄ ceteris membris gr̄a ſpūſſācti
indiget. Jac. iij. Omīs natura beſtiaruꝫ ⁊c.

Qꝛ vtilis valde ſibi̅ regit̃. iō nccē fuit vt ſpi
ritū ſcīm rectorē hrēt. In ligua et appuit. ad
ſignificandū ꝙ ꝑdicantibꝰ valde nccariꝰ fu
it. Predicantibꝰ enī neceſſariꝰ ē. qꝛ facꝫ eos
loq̄ feruent̃ abſqꝫ trepidatōe. et iō miſſꝰ ē in
ſpecie ignis. Bern̄. Uenit ſpūſſcūs ſup diſci
pulos in liguis igneis vt vba ignea loq̄rent̃.
et legē igneā ligue ignee ꝑdicarēt. Cōfident̃
abſqꝫ puſillanimitate. Act. iiij. Repleti ſunt
oēs ſpūſcō. ⁊ ceperūt loq̄ cū fiducia vbū dei
⁊c. Multiplr ꝓpt̃ capacitatis auditoꝝ diuer
ſitatē. ⁊ iō dr̄ Act. ij. ꝙ ceperūt loq̄ varijs lin
guis. Utilr ad edificatiōꝫ ⁊ vtilitatē. Eſa. lxj.
Spūs dn̄i ſup me eo ꝙ vnxerit me ⁊c. ¶ Ter
cio ipē ligue appuerūt ſedēdo. ad ſigficādū
ꝙ ꝑſidentibꝰ nccarius erat. Preſidētibꝰ qꝫ
⁊ iudicibꝰ neceſſariꝰ ē. qꝛ ꝯfert autoritatē ad
pctm̄ remittendū. Johis. xx. Accipite ſpūm
ſcīm q̄ꝝ re. pec. ⁊c. Sapiam ad iudicanduꝫ.
Eſa. xlij. Ponā ſpūꝫ meū ſup eū. iudiciū gē
tibus proferet. Manſuetudinē ad ſupportā
dū. Nūeri. xi. Dabo eis de ſpū q̄ i te ē. vt ſup
portēt onꝰ ꝑpli tecū. Spūs moyſi erat ſpūs
māſuetudīs. vt ptꝫ Nūeri. xij. Erat moyſes
māſuetiſſimꝰ ⁊c. Ornatū ſcītatis ad īformā
dū. Job. xxvj. Spūs dn̄i ornauit celos. ¶ G
¶ Circa ſextū in q̄s ſcꝫ miſſus ē. Notandū ꝙ
miſſus ē in diſcipulos. q̄ fuerūt receptacl'a
mūda. ſm̄ qđ de eis cantat̃. Fuerūt eī recep
tacl'a mūda ⁊ habilia ad ſuſceptōēꝫ ſpūſſā
cti ꝓpt̃. vij. q̄ fuerūt in eis. ¶ Ipi enī ꝑmo fue
rūt aīo q̄eti. qđ notat̃ in h ꝙ dr̄. Dū ꝯplerēt̃
dies pēte. i. dies req̄etiōis. Illđ enī feſtū erat
ad req̄eꝫ ꝺputatū. Eſa. lxvj. Sup quē req̄eſcꝫ
ſpūs meꝰ niſi ſup hūilē ⁊ q̄etū ⁊c. ¶ Scđo di
lectōe vniti. qđ notat̃ in h ꝙ dr̄. Erāt oēs pit̃
Erat enī eis cor vnū ⁊ aīa vna. Sic̄ eī ſpūs
hoīs n̄ viuificat mēbra corpis niſi ſint vni
ta. ſic nec ſpūſſcts mēbra ſpūalia. Et ſicut ig
nis lignoꝝ diuiſiōe extinguit̃. ſic ſpūſſctūs ꝑ
diſcordiā in hoībꝰ. Et iō cantat̃ de aplis. In
uenit eos cōcordes charitate illuſtrauit eos
mundās diuitas deitatis. ¶ Tercio loco ſe
creti. qđ notat̃ in h ꝙ dr̄ In eodē loco. ſ. in ce
naculo. Oſee. ij. Ducā eā in ſolitudinē ⁊ ibi
loq̄r ad cor eiꝰ. ¶ Quarto orōe aſſidui. Un̄
ꝑmittit̃. Erāt ꝑſeuerātes vnanimit̃ in orōe
Un̄ cantamꝰ de eis. Orātibꝰ aplis deū ve
niſſe nūciat. Q̄ꝫ enī orō nccaria ſit ad ſuſce
ptōēm ſpūſſcti. oñdit̃ Sap. vij. Inuocaui ⁊
venit in me ſpūs ſapie. Itē Joh. xiiij. Roga
bo prēꝫ meū ⁊ aliū paclitū dabit vob. ¶ Qui
to hūilitate ꝑditi. qđ notat̃ in h ꝙ dr̄ Seden
tes. Pſal. Qui emittis fontes in ꝯuallibꝰ. i.
grām ſpūſſcti in hūilibus. Et ſup quē req̄e
ſcet ſpūs meꝰ ⁊c. ¶ Sexto pace ꝯiūcti. qđ no
tatur in h ꝙ erāt in hierl'm. q̄ interꝑtat̃ viſio
pacis. Q̄ꝫ aūt ad recipiēdū ſpūm ſanctū pax
neceſſaria ſit. oñdit dn̄s Johis. xx. vbi ꝑmo
pacē obtulit dicēſ. Pax vob. Deinde ſtatiꝫ
inſufflauit ⁊ dixit. Accipite ſpūm ſā. ¶ Se
ptimo in ꝯtemplatōne erecti. qđ notat̃ in h
ꝙ ſpūm ſctūm receperūt in ſupiori cenaclo.
Unde dicit glo. ibidē. Qui ſpūm ſctūm deſi
derat carnis domiciliū mentis ꝯtēplatōne
trāſcendēs calcat. h ¶ Circa ſeptimuꝫ
ꝓpter q̄đ ſcꝫ miſſus ē. notandū ꝙ miſſus eſt
ꝓpt̃ ſex cāſ. q̄ notant̃ in hac autoritate. Pa
raclitꝰ aūt ſpūſſctūs ⁊c. ¶ Primo ad ꝯſolan
dū meſtos. qđ notat̃ cū dicit̃ paclitꝰ qđ idē
eſt q̄đ cōſolator. Eſa. lxj. Spūs dn̄i ſup me
⁊c. Et ſeq̄tur. vt ponerē ꝯſolatiōem lugētibꝰ
ſion. Greg. Cōſolator ſpūſſcūs dr̄. qꝛ de pec
cati ꝑpetratōe merētibus dū ſpem venie ꝑ
parat. ab afflictōe triſticie mētē leuat. ¶ Se
cundo ad viuificandū mortuos q̄đ notat̃
cū dr̄ ſpūs. qꝛ ſpūs ē q̄ viuificat. Ezech. xxx
vij Oſſa arida audite vbū dn̄i. ⁊c. Ecce ego
imittā in vos ſpūm ⁊ viuetis. ¶ Tercō ad
ſanctificandū imūdos. q̄đ notatur cū dicit̃
ſanctꝰ. ſic enī dicit̃ ſpūs qꝛ viuificat. ita ſcts
qꝛ ſctificat ⁊ mūdat. Un̄ ſcts idē eſt q̄đ mū
dus. Pſal. Flumīs impetꝰ. i. inūdās ⁊ habū
dans grā ſpūſſcti. letificat ciuitateꝫ dei. id ē
eccliam dei. Et ꝑ iſtud flumē ſāctificauit ta
bernaculū ſuuꝫ altiſſimꝰ. ¶ Quarto ad cō
fortādū amorē int̃ diſcordes ⁊ odioſos. q̄đ
notatur cū dicit̃ pat̃. pat̃ enī dicitur eo ꝙ na
turalr̄ diligit nos. Joh. xvj. Ipē eī pat̃ amat
vos. Si pat̃ ⁊ nos filij eius ⁊ frēs ad inuicē
et inter fratres ꝑfecta amicicia ꝑſeuerat.
Quinto ad ſaluanduꝫ iuſtos. q̄đ notatur i
eo ꝙ dicitur. In noīe meo. q̄đ eſt ihs ⁊ ſalꝰ i
terꝑtatur. In noīe igit̃ ihū. i. ſalutis. pat̃ mi

ſit ſpūm.vt oñdat q ad ſaluādas gētes veīt ¶ Sexto ad docendū ignaros.qd notaṫ in eo q dr.ille vos docebit oīa ¶ Circa octauū notādū q dat⁹ ſiue miſſ⁹ ē ī pmitiua eccīa.p mo p oroez.vñ.Orātib⁹ ap.ꝛc.et Lu.iij.Orāte ieſu deſcēdit ſpūſſan.ꝛc. Scdo p verbi di deuotā ꝛ attētā auditioz..Act.x.Adhuc loquēte petro cecidit ſpūſ.ꝛc.Tertio p aſſiduā opationē.qd notaṫ in manuū ipoſitōe.Act.viij Tūc iponebāt man⁹ ſup illos.ꝛc. Uel ipoſitio manuū ſigt abſolutōez q fit in ꝯfeſſione.

LXIX

¶ De ſanctis gordiano et epimacho.

GOrdianus a geos q ē dogma ſiue dom⁹.et dyan qd ē clarꝫ.qi clara dom⁹ i q hitabat ds Sic ēt dic aug.i li.d ci.di.bona dom⁹ e pib⁹ mēbris diſpoſita.āpla ꝛ lucida Sic ille ſact⁹ fuit piter diſpoſit⁹ p ꝯcordie imitatoz.āpl⁹ p caritatē.lucid⁹ p vitatē ¶ Epimach⁹ ab epi qd ē ſup.ꝛ machin qd ē rex.qi ſupn⁹ rex. Uel ab epi qd ē ſupra.ꝛ machos qd ē pugna.q̄ſi p ſupnis pugnās. A

GOrdian⁹ vicari⁹ iuliani impatoris cū quendā xpianū noīe ianuariuꝫ ad ſacrificādū cōpelleret.ad pdicationē tñ ipi⁹ ianuarij ad fidez cū vxore ſua et liij.viris ꝯuerſus ē.Qd audiēs iulian⁹ iuſſit ianuariū i exiliū mitti.gordianū vo ſi ſacrificare nollet capite trūcari.Decollat⁹ ē igitur btūs gordian⁹ ꝛ corp⁹ ei⁹ ad canes p octo dies ꝓiectū ē.Sꝫ cū oīno remāſiſſꝫ intactū.tādē a familia ſua rapiṫ.ꝛ cum btō epimacho.quē dudū pdict⁹ iulianus occidi fecerat.nō lōge ab vrbe miliario fere vno.circa ānū dñi ccclx.ſepelitur.

LXX

¶ De ſanctis Nereo et Achilleo.

NEreus interpretatur lucis ꝯſiliū.vł nere⁹ a nereth qd ē lucerna.ꝛ vs feſtinās.vel nere⁹ q̄ſi ne.i.neq̄q̄ re⁹. Fuit ergo ꝯſiliū lucis i vginitatis pdicatōe.lucerna i honeſta ꝯuerſatōe.feſtinās in zeli feruore.nereus.i.neq̄q̄ reus in ꝯſcie puritate. Achilleus ab achi qd ē frater me⁹ ꝛ leſa qd ē ſalus.qi fratrum ſalus Hoꝝ paſſiōez eutbices victorinus ꝛ macro alias maro hui⁹ xpi ſcpſerūt. A

NEreus ꝛ achille⁹ eunuchi ꝛ cubicularij domicille neptis domiciani ipatoris fuerūt.Quos btūs petr⁹ apłus baptizauit.Cū ergo pdicta domicilla aureliano filio ꝯſulis nupta eſſet.ꝛ gēmis et purpureis veſtibus tegereṫ.nereus ꝛ achilleus eidē fidē pdicauerṫ.ꝛ vginitatē młtipliciter cōmēdauerṫ.oñdētes vginitatē deo eē pximā.angeł germanā.hoīb⁹ innatā.vxoreꝫ viro ſubijci.pugnis ꝛ calcib⁹ cedi.deformes part⁹ ſepi⁹ pcreari.rurſus q vix matris pia monita ſuſtinere poterat oportere ē gñdia cōuicia pati mariti.Jlla āt int cēta dixit. Scio prēꝫ meū fuiſſe zelotipū.ꝛ matreꝫ meā ab eo cōuicia plurima paſſā eē.Nūq̄d vir me⁹ talṫ futur⁹ ē.Cui illi.Quoniaꝫ q̄zdiu ſūt ſpōſi videnṫ eē benigni.ſꝫ mariti effecti crudeliṫ dominātṫ.et aliqñ ancillas pferunt dñab⁹ Oīs āt ſanctitas amiſſa p pniaꝫ reuocari pt.ſola āt vginitas ad ſuū ſtatū reuocari nō poteſt Reat⁹ ei p pniaꝫ expelli pt.vginitas reuocari nō pt vt ad ſtatū pſtine ſanctitatis attīgat Tūc flauia domicilla credidit.ꝛ vginitatem vouit.ꝛ a ſctō clemēte velata ē.Qd ſpōſ⁹ ei⁹ audiēs.licētia a domiciano īpetrata.vgineꝫ cū ſanctis nereo ꝛ achilleo i pontianā inſulā relegauit.putās ſe p h poſſe vginis ꝓpoſitū īmutare.Poſt aliqt tps cū ipe ad inſulā prexiſſet.ꝛ młtis munerib⁹ ſctōs vt vgini ſuaderēt induceret.ipi h penit⁹ reſpuētes magiſ eā in dño ꝯfortabāt.Quappter cū ad ſacrificia cōpellerēṫ ꝛ dicerēt ſe a btō petro apłō baptizatoſ nulla rōe poſſe idolis imolare.capite ceſi ſūt.circa annū dñi.lxxx.Quoꝝ corpora iuxta ſepulcrum petronelle poſita ſūt. Alios et ſcꝫ victorinū eutbicē ꝛ maronē quibus domicilla adherebat.tāq̄ꝫ huos tota die i ſuis pdijs laborare faciebat.ꝛ veſpe cantabrū ad mānducandū eis dabat Tādē eutbicē cedi iuſſit quſqꝫ ſpūm exalaret.victorinū vo i aq̄s fetētib⁹ ſuffocari.maronē vo ſaxo igēti oppimi iuſſit Cū āt imaniſſimā petrā quā vix.lxx.viri mouere poterāt ſup eū iactaſſet.ipe pdictū lapidē in humeros ſuos accepit.

et q̄ leues paleas ad duo miliaria portauit Et cū plurimi credidiſſet ꝯſularis eū occidi fecit. Poſt h̄ aureliāꝰ domicillā de exilio reduxit. ⁊ duas v̄gīes eufroſinā ⁊ theodorā collactaneas eꝰ vt ei ſuaderent miſit. Quas tñ domicilla ad fidē ꝯuertit. Tūc aurelianꝰ cū ſponſis p̄dictaꝝ puellaꝝ ⁊ tribꝰ ioculatoribꝰ ad domicillā venit. vt eꝰ nuptias celebraret. ⁊ ipā ſaltē violent̄ opprimeret. Sꝫ cū domicilla p̄dictos duos iuuenes ꝯuertiſſꝫ. aureliāꝰ domicillā ī thalamū introduxit. ⁊ ibidem mimos canere fec̄. ⁊ ceteros ſecū ſaltare iuſſit volēs eā poſtmodū violare. Sꝫ cū deficerēt mimi ī canēdo ⁊ ceteri ī ſaltādo. ip̄e tñ p̄ duos dies ñ ceſſauit. q̄uſqꝫ ī ſaltādo deficiēs expirauit. Luxuriꝰ vō frater eiꝰ īpetrata licentia oēs q̄ crediderāt interfecit. ⁊ cubiculo vbi p̄dicte v̄gines morabāt̄ ignē ſuppoſuit. Que orātes ſpūm emiſerūt Quaꝝ corpa ſanctus ceſariꝰ mane illeſa reperiēs ſepeliuit.

LXXI

De ſancto Pancracio.

Pancracius a pan q̄d ē totū. ⁊ gratꝰ ⁊ citꝰ. q̄ totꝰ cito gratꝰ. q̄ in ſua pueritia gratꝰ Uel ſic d̄r ī gloſario pācras d̄r rapina pancranariꝰ flagellis ſbiectꝰ. pācrꝰ lapis varie coloratus. ip̄e eī rapuit p̄dā captiuoꝝ. fuit ſbiectꝰ flagellis tormentoꝝ. coloratus varietate virtutum.

Pancraciꝰ nobiliſſimis ortꝰ pentibꝰ dū apd̄ frigiā ⁊ p̄re et matre orbatꝰ eſſet ſub cura dioniſij patrui ſui relictꝰ ē. Ambo ergo romā vbi largū habebāt patrimoniū redierūt. In q̄ vico cornelius papa cū fidelibꝰ latitabat. A q̄ q̄dē cornelio cū p̄dictꝰ dioniſiꝰ ⁊ pācraciꝰ fidē xp̄i recepiſſent. tādē dioniſiꝰ in pace morit̄. ⁊ pācracius capit̄ ⁊ ceſari p̄ñtat̄. Erat āt pācraciꝰ q̄ſi annoꝝ. xiiij. Cui dixit dioclecianꝰ ceſar. Infātule ſuadeo tibi ne mala morte moriaris. q̄ cū puer ſis facile decipis. ⁊ q̄ nobil' cōprobaris et cariſſimi mei filiꝰ extitiſti. rogo te vt recedas ab hac veſania. vt velut filiū meū te habeā. Cui pācraciꝰ. Et ſi puer ſū corpe. cor tñ gero ſenile. Et v̄tute dñi nr̄i ihū xp̄i terror veſter tātū apd̄ nos ē. q̄ntū h̄ pictura quā cernimꝰ. Dij āt tui q̄s me hortaris colere. deceptores ⁊ germanaꝝ ſtupratores fuerūt. q̄ etiā nec pentibꝰ pepcerūt. Q. ſi hodie ſuos tuos talia cognoſceres facere. ꝓtinus occidi iuberes. Tales deos miror q̄uō colere ñ erubeſcis. Auguſtꝰ igit̄ putās ſea puero victum iuſſit eū ī via aureliana decollari. circa ānos dñi. cclxxxvij. Cꝰ corpꝰ cocauilla ſenatrix diligēt̄ ſepeliuit. Ad eꝰ ſepulcrū vt ait greg. turoñ. ſi q̄s falſū iurare voluerit āñqꝫ ad cācellū chori pueiat. aut ſtatī a demōe captꝰ inſanit. aut cadēs ī pauimētū ꝓtinꝰ vitā perdit Lis nō modica int̄ duos erat. ⁊ iudex reuꝫ minime ignorabat. Zelo igit̄ iuſticie iudex ductꝰ. ābos ad altare ſctī petri deduxit. ⁊ ibidē reū inocētiā ſuā quā p̄tēdebat iuramēto expiare coegit. rogās ap̄lm vt aliq̄ inditio oñderꝫ v̄itatē. Cū āt ille iuraſſꝫ. ⁊ nihil mali paſſus fuiſſꝫ. iudex eꝰ malicie ꝯſciꝰ ⁊ zelo accēſus iuſticie exclamauit. Senior iſte petrꝰ aut nimis miſericors ē. aut mīori defert. eamꝰ ad pācraciū iuuenē ⁊ ab eo req̄rāꝰ. Cū ergo veniſſet. ⁊ ſup tumulū reꝰ iurare falſū p̄ſūpſiſſꝫ manū idetrahe nō potuit. ⁊ ibidē poſtmodū expirauit. Un̄ vſqꝫ hodie a pleriſqꝫ obſuat̄. vt ſup reliq̄as btī pancracij ꝓ arduis iuramentū fiat.

De feſtiuitatibus que occurrunt infra tempus peregrinationis.

Dicto de feſtiuitatibꝰ q̄ occurrūt īfra tp̄s recōciliatōīs q̄d tp̄s rep̄ñtat eccīa a paſcha vſqꝫ ad octauā pente. ſeq̄t̄ vidē de feſtiuitatibꝰ q̄ eueniūt infra tp̄s pegrinatōis. q̄d tp̄s rep̄ñtat eccīa ab octaua pente. vſqꝫ ad aduentū. Principiū āt hꝰ tp̄is nō ſp̄ h̄ incipit. ſed iuxta paſcalē terminū variat̄.

LXXII

De ſancto Urbano

Urbanꝰ ab urbanitate dictꝰ. vl' vrbanꝰ ab vr q̄d eſt lumē vel ignis. et banal rñſio. fuit eni

lumē ꝑ ꝯuerſatōꝫ boneſtā. ignis ꝑ caritateꝫ ſuccēſā. rñſio ꝑ doctrinā. Fuit lumē ſiue lux. q2 lux ē i aſpectu amabil'. i eſſētia imaterial'. i ſitu celeſtis. i actu ꝓutilis. Sic ille ſctūs fuit amabil' i ꝯuerſatōe. imaterial' i mūdi deſpectōe. celeſtis i ꝯtēplatōe. vtil' i ꝑdicatōe. B

Urbanꝰ calixto pape ſucceſſit. Cuiꝰ tpe cū fuiſſꝫ maxia ꝑſecutio i xpianis tādē alexander cꝰ mater bamea xpiana erat. quā origenes ꝯuerterat. iperiū ſūpſit. Ipa igit filiū ꝑcibꝰ maternis induxit vt a ꝑſecutōe xpianoꝝ ceſſaret. Uerūtñ almachiꝰ vrbis ꝑfectꝰ q btā ceciliā decollauerat i xpianos crudelit' ſeuiebat. Sctūm ergo vrbanū diligent' inqri fec. ⁊ i qdā antro ꝑcurāte carpaſio qdā miſtro cū tribꝰ pſbyteris et tribꝰ diaconibꝰ reptū i carcerē mitti iuſſit. Poſt h corā ſe ipm adduci ꝑcepit. ⁊ q qnqꝫ milia boim cū ſacrilega cecilia ⁊ illuſtribus viris tiburcio ⁊ valeriano ſeduxerat. eidē obiecit. ⁊ theſauros cecilie reqſiuit. Cui vrbāꝰ. Ut video plꝰ te ad ſeuiēdū i ſctōs ducit cupiditas qꝫ cultꝰ deoꝝ. Theſaurꝰ cecilie ꝑ manꝰ pauperꝝ celos ꝯſcendit. Cū ergo ſctūm vrbanū cū ſocijs plūbatis cederent. ⁊ ipe nomen dñi elyon iuocaret. ſubridens ꝑfectꝰ ait. Sapiēs vult iſte ſenex videri. ⁊ iō nūc ignota loquit. Cū āt ſupari ñ poſſent. iterū i carcerē recludūt. Ubi tres tribunos ad ſe veniētes cū cuſtode carceris anolino ſctūs vrbāꝰ baptizauit. Audito igit q anolinꝰ xpianꝰ factꝰ eēt. ꝑfecto ſiſtit. ⁊ ſacrificare renuēs decollatur. Sctūs āt vrbāꝰ cū ſocijs ad ſimulacrū ducitur. ⁊ thura imponere vrget. Tūc orāte vrbano ſimulacrū cecidit. ⁊ vigintiduos ſacerdotes q ignē miſtrabāt occidit. Tūc g̃uiſſime laniāt. ⁊ pꝰ h ad ſacrificandū ducūt. Qui in ipm idolū expuētes frōtes cruce munierūt. ⁊ inuicē dato pacis oſculo capitalē ſnīaꝫ acceperūt. ſub alexandro q cepit circa annū dñi ccxx. Sed ſtatim carpaſiꝰ a demone arripit et deos ſuos blaſphemās et xpianos inuitꝰ magnificās a demone ſuffocat. Qd eꝰ vxor armenia videns. cū filia ſua lucina ⁊ tota familia a ſancto fortunato pſbytero baptiſma ſuſcepit. et poſt h ſanctoꝝ corpora honorifice ſepeliuit.

LXXIII A

De ſancta Petronella.

Petronella cuiꝰ uitā ſctūs marcellꝰ ſcpſit. fuit filia ſācti petri apli. q cū nimis ſpecioſa eſſet. ⁊ ex voluntate pris febribꝰ laboraret. diſcūbētibꝰ apd eū diſcipl' dixit ad eū titꝰ. Cū oēs a te ſanēt infirmi. cur petronellā iacere ꝑmittis. Cui petrꝰ. Quia ſic ei expedit. Uerūtñ ne putet i poſſibilitas ſanitatis eꝰ meis ſermonibꝰ excuſari. ait ad illā. Surge petronella velociꝰ ⁊ miſtra nob. Que ſtatī ſanata ſurrexit ⁊ eis miſtrauit. Cōpleto āt miniſterio dixit ei petrꝰ. Petronella redi ad lectum tuū. q ſtatī rediit. ⁊ vt ꝑus febribꝰ laborare cepit. At vbi i dei amore cepit eē ꝑfecta. eā ꝑfecte ſanauit. Comes igit flaccꝰ ad eā venit. vt ipam ꝓpt' eiꝰ pulcritudinē acciperet in vxorē Cui illa rñdit. Si me i vxorē deſideras. iube ad me vgīes veire q me vſqꝫ ad domū tuaꝫ debeāt ſociare. Quas cū ille paret. petronella ieiunijs ⁊ orōibꝰ iſiſtere cepit. ⁊ corpꝰ dñi ſuſcipiēs ac i lecto ſe reclinās. pꝰ triduū ad dñm migrauit. Flaccꝰ deluſū ſe vidēs ad felicolā ſociā petronelle ſe ꝯuertit. et vt aut ſibi nuberet aut idolis imolaret ꝑcepit. Sed cū illa vtrūqꝫ renueret. ꝑfectꝰ ſeptē diebus ſine cibo ⁊ potu in carcere eā eē fecit. ac poſtmodū i eculeo tortā occidit. ac eꝰ corpꝰ i cloacā ꝓiecit. Quā tñ ſctūs nicodemꝰ eleuās ſepeliuit. Uñ a flacco comite nicodemꝰ accerſit. ⁊ ſacrificare renuēs plūbatis cedit. ⁊ i tiberim eius corpus ꝓijcit. ſꝫ a iuſto eiꝰ clerico leuat ⁊ honorifice ſepelitur.

LXXIIII A

De ſanctis Petro exorciſta et Marcellino.

Petrꝰ exorciſta dū ob arthemio i carcere detineret. et ꝑdicti arthemij filia a demōe vexaret. ⁊ ob h a prē ſepiꝰ plāgeret. dixit ei petrus q ſi in xpm crederet. ſtatim ſanitateꝫ filia eꝰ reciperet. Cui arthemius. Miror q ratōne dñs tuus filiā meā liberare poterit q te tanta patientē ꝑ eo liberare nō valet. Cui petrꝰ

Potēs q̄dem ē ds me⁹ eripe me. ſ; vult vt p paſſionē tranſitoriā pueniā⁹ ad glīa; ſēpiternā. Cui arthemi⁹. Si me cathenas ſup te duplicāte ds tu⁹ te liberauerit. ⁊ filiā meā ſanauerit. ptin⁹ ī xp̄m credā. Qđ cū factū fuiſſet ſctūs petr⁹ cādidis veſtib⁹ indutus ⁊ tenēs ſignū crucis eidē apparuit. ⁊ ille e⁹ ſe pedibus pſtrauit. et filia ei⁹ ſanata. ipe cū tota domo ſua baptiſma ſuſcepit. Permiſitq; alijs incarceratis q̄ exirēt liberi quicūq; vellēt fieri xp̄iani. Quib⁹ multiſq; alijs credētib⁹ a btō marcellino p̄sbytero baptizāť. Qđ audiens p̄fect⁹ oēs icarceratos ad ſe adduci p̄cepit. Quos arthemi⁹ puocās ⁊ man⁹ eoꝝ deoſculās dixit. Ut ſi q̄s vellet veire ad martyriu; veiret īrepid⁹. q̄d ſi q̄s nollet abiret illeſus. Cōperto āt iudex q̄ marcellin⁹ ⁊ petrus eos baptizaſſēt ipos accerſiuit. ⁊ eos ſepatim in carcere recluſit. Marcellin⁹ q̄de; nud⁹ ſup vitrū fractū p̄ſterniť. ⁊ ei lumē ⁊ aq̄ negatur Petr⁹ vō in alio carcere altiſſimo et artiſſimo cippo p̄ſtringiť. Angel⁹ āt dn̄i marcellinū induēs ⁊ ſoluēs ipm̄ cū petro ī domo arthemij reſtituit. ⁊ vt. vij. dieb⁹ ipl'm pfortarēt ⁊ poſtea ſe iudici p̄ntarēt p̄cepit. Cū ergo p̄dict⁹ iudex eos ī carcere n̄ īueniſſ;. accerſitū arthemiū ⁊ ſacrificare nolēte; ī tra cū vxore ſua obrui iuſſit. Qđ ſcti marcellin⁹ ⁊ petrus audiētes illuc veneri. ⁊ ī illa cripta ſeptē diebus ſctūs marcellin⁹ xp̄ianis ſe ptegentib⁹ miſſā celebrauit. Dixerūtq; ſctī ad icredulos Ecce arthemiū potuiſſem⁹ liberare ⁊ nos abſcōdere ſ; neutrū voluim⁹ facere. Tūc irati gētiles. arthemiū gladio necauerī. matrem vō cū filia lapidib⁹ obruerī. marcellinū aūt ⁊ petrū ad ſiluā nigrā q̄ nūc cādida ppť eoꝝ martyriū vocať decollarūt tpe diocleciani. q̄ cepit āno dn̄i. cc.lxxxvij. Quoꝝ aīas veſtibus ſplēdidis ⁊ gēmis idutas ab āgel' ī celū deferri ſpiculator noīe dorothe⁹ vidit. Uñ ⁊ xp̄ian⁹ effect⁹ poſt modū ī pace q̄euit.

LXXV

De ſanctis Primo et Feliciano

Primus quaſi ſūm⁹ ⁊ magn⁹. Felician⁹ q̄ſi felix an⁹. i. felix ſenex. Ille ei dr̄ ſūm⁹ ſiue magn⁹ dig̃tate ppť martyrij pp̄eſſionē. p̄tāte ppter miraculoꝝ opatōe;. ſc̄titate ppť vite pfectō; felicitate ppť glorioſā fruitōne;. Iſte āt dr̄ ſenex nō tantū ppť tp̄is antiq̄tatē. ſ; et ppť reuerētie dignitatē. ppť ſapiētie maturitatē. et ppter moꝝ grauitatē.

Primus ⁊ felicīa⁹ apud diocleciany; ⁊ maximianū a tēploꝝ pōtificibus accuſāť. q̄ niſi eos ſacrificare fecerīt. nulla a dijs beneficia obtinere valebunt Juſſu igiť ipatoꝝ ī carcere recludūť. ſ; ab angelo viſitāť. ⁊ a viculis q̄b⁹ erāt ligati abſoluūť. ⁊ libere ī carcere deābulātes. dn̄m clara voce collaudabāt. Poſt modū iteꝝ ipatoribus p̄ntanť. Qui cū ī fide firmi pſiſterēt. crudeliť laniati ab īuicē ſeparāť. Dixitq; p̄ſes feliciano. vt ſue ſenectuti pſuleret ⁊ dijs imolaret. Cui felician⁹. Ecce iā octuagīta ānos habeo. ⁊ xxx. āni ſūt ex q̄ v̄itatē agnoui et elegi deo viuere. q̄ me pt de tuis maīb⁹ liberare. Tūc iuſſit p̄ſes eū ligari. ⁊ clauos ī maībus ⁊ pedibus affigi eiq; dixit. Tādiu ſic eris donec nob̄ pſēſeris. Qui dū leto vultu pſiſtere; eū ibidē torq̄ri iuſſit. et nihil penit⁹ miſtrari Poſt h ſanctū p̄mū adduci fecit. eiq; dixit. Ecce frater tu⁹ ipatorū decretis pſenſit. ⁊ ob h magn⁹ ī palatio venerať. Tu ergo ſil'r age. Cui ille. Lic; diaboli fili⁹ ſis. verū ī n̄ī pte dixiſti. q; frať me⁹ ipatoris celeſtis decreto cōſēſit. Tūc irat⁹ p̄ſes iuſſit facib⁹ latera e⁹ icendi ⁊ plūbū bulliēs ī os e⁹ infūdi. cernēte feliciano. vt ſic terreri poſſ;. Ipe āt plūbū tāq; frigidā aqua; ſuauiť bibit. Tūc p̄ſes iratus duos leones ad eos mitti p̄cepit. Qui ſtatī ad pedes eoꝝ ſe piecerī. ⁊ tāq; agni māſueti coram eis ſteterunt. Rurſus vrſas crudeles dimittit. ⁊ cū leonib⁹ māſueſcūr. Aderāt ad h ſpectaculū pl⁹ q̄; xij. milia viroꝝ. ḋ q̄b⁹ .D. viri in dn̄o crediderī. Preſes āt ſctōs fec decollari. ⁊ eoꝝ corpa canibus ⁊ auib⁹ pijci. S; tñ ab his illeſa a xp̄ianis honorifice ſūt ſepulta. Paſſi ſt āt circa ānos dn̄i. cc.lxxxvij.

LXXVI

De ſancto Barnaba.

Barnabas interp̄tať fili⁹ veniētis vel fili⁹ pſolatōnis

aut fili⁹ ꝓphete. aut fili⁹ ꝯcludẽs. Quattuor
vicib⁹ ponit̃ fili⁹ ꝓpt̃ q̃ttuor modos filiatio
nis ipi⁹. Dicit̃ ei fili⁹ in ſcptura rõne genera
tionis. eruditõis. imitatõnis. ⁊ adoptionis.
Fuit eni a xp̃o regenerat⁹ p baptiſmũ. erudi
tus p euãgeliũ. ipm imitat⁹ p martyrium. ⁊
ab ipo adoptat⁹ p celeſte pmiũ. Et h̃ q̃ntuȝ
ad ſe. Q̃tũ v̄o ad alios fuit aduenĩẽs. cõ
ſolãs. ꝓphetãs. ⁊ ꝯcludẽs. Aduenĩẽs diſcur
rẽdo. et p̄dicãdo vbiqȝ. qḋ patet. q2 fuit ſoci⁹
pauli. Cõſolãs paupes ⁊ deſolatos. paupes
q̃b⁹ elemoſynã detulit. deſolatos q̃b⁹ ex pte
apl'oꝝ ep̃las deſtinauit. Ꝓphetãs. q2 ꝓ
phetie ſpũ claruit. Cõcludẽs. q2 magnã mł
titudinẽ ĩ fide ꝯcluſit et adunauit. ſic̃ patȝ cũ
miſſus fuit ĩ antiochiã. De his q̃ttuor Act.
xi. Erat vir. i. virilis. q̃ntũ ad pmũ. bon⁹ quã
tũ ad ſecundũ. plenus ſpũ ſancto q̃ntum ad
tertiũ. et fidelis q̃ntũ ad q̃rtũ. Eius paſſionẽ
cõpleuit iohes q̃ ⁊ marcus eius ꝯſobrinus
et maxime a viſione ipius iohis vſqȝ fere in
finẽ. Quam beda de greco in latinuȝ credit̃
tranſtuliſſe. B

Barnabas leuites cypr⁹ genere. vn⁹
de .lxxij. diſcipulis dñi. ab hiſtoria
actuũ ĩ multis extollit̃ ⁊ laudat̃. Fu
it naqȝ optime informat⁹ ⁊ ordinat⁹. et hoc
q̃ntũ ad ſe. et q̃ntũ ad deũ. ⁊ q̃ntũ ad ꝓximũ.
❡ Quantũ ad ſe ordinat⁹ extitit ƀm tres vi
res. ſ. rõnalẽ. ꝯcupiſcibilẽ. ⁊ iraſcibilẽ. Habu
it nãqȝ rõnalẽ illuſtratã lumine cognitõis.
Vñ dr̃ Act. xiij. Erãt ãt ĩ eccl'ia q̃ ẽ antiochie
ꝓphe et doctores. in q̃b⁹ barnabas et ſimon
⁊c. Scḋo habuit ꝯcupiſcibilẽ purgatã a pul
uere mũdane affectõis. Vñ dr̃ Act. iiij. q᷑ io
ſeph q̃ cognoĩat⁹ eſt barnabas. cuȝ haberet
agrum vendidit illũ. et p̄ciũ attulit. ⁊ poſuit
ad pedes apl'oꝝ. Ubi dic̃ glo. Deſtituenduȝ
ꝓbat qḋ tangere deuitat. et docet calcanduȝ
ẽe aurũ qḋ ſubdit greſſib⁹ apl'oꝝ. Tertio ha
buit iraſcibilẽ roboratã magtudine ꝓbitatis
et h̃ vel virilit̃ aggrediẽdo ardua. vel pſeue
rãt̃ agendo fortia. vel ꝯſtãter ſuſtinẽdo ad
uerſa. Virilit̃ aggrediẽdo ardua. ſic̃ patȝ in
h̃ q̃ illã maximã ciuitatẽ antiochiã ad ꝯuer
tendũ accepit. ſic̃ ptȝ etiã Act. ix. q2 cũ p⁹ con
uerſionẽ paul⁹ hieroſolymã veniſſet. et diſci
pulis ſe iũgere vellet. ⁊ oẽs eũ tanq̃ȝ lupum
agni fugerẽt. barnabas ipm audact̃ appheñ
dit. et ad apl'os duxit. Pſeuerãter opãdo
fortia. q2 corpus ſuũ macerauit. ⁊ ieiunijs af
flixit. Vñ dr̃ Act. xiij. de barnaba ⁊ quibuſdã
alijs. Miniſtrãtib⁹ ãt illis dño ⁊ ieiunãtib⁹
⁊c. Cõſtãt̃ ſufferẽdo aduerſa. ſic̃ apl'i phibẽt
ei teſtimoniũ dicẽtes. Cũ cariſſimis noſtris
barnaba et paulo hoib⁹ q̃ tradidert aĩas ſu
as p noĩe dñi nr̃i ihu xp̄i. ❡ Scḋo fuit ordi
natus q̃ntũ ad deũ deferẽdo dei autoritati.
maieſtati. et bonitati. Autoritati qḋ ptȝ ex h̃
q̃ officiũ p̄dicatõis ſibi nõ vſurpauit. ſȝ h̃ ex
autoritate dei accipe voluit. Sic̃ habet̃ Act.
xiij. Dixit ſpũſſctũs. Segregate mihi barna
bã ⁊ paulũ ĩ opus ad qḋ aſſũpſi eos. Scḋo
dei maieſtati. Cũ eñi ſic̃ habet̃ Act. xiij. maie
ſtatẽ diuinã ſibi q̃dam vellẽt attribuere. ⁊ ei
tãq̃ȝ deo hoſtias ĩmolare. vocãtes eũ iouẽȝ
tãq̃ȝ potẽ. ⁊ paulũ mercuriũ tãq̃ȝ prudentẽ
et eloquentẽ. ꝯtinuo barnabas et paul⁹ con
ſciſſis tunicis clamauerũt. Viri qḋ facitis. ⁊
nos mortales ſum⁹ ſimiles vob hoĩes an
nũciãtes vobis ab his vanis dijs ꝯuerti ad
deũ viuũ. Tertio dei bonitati. Nã ſic̃ habet̃
Act. xv. cũ bonitatẽ grẽ dei q̃ gratis ⁊ non ex
lege ſum⁹ ſaluati. q̃dam ꝯuerſi de iudeis ar
tare et diminuere vellẽt. aſſerentes h̃ ſine cir
cũciſione neq̃q̃ȝ ſufficere. paul⁹ ⁊ barnabas
ꝯ eos viriliter reſtitert̃. ⁊ ſolã bonitatẽ grẽ di
ſine lege ſufficere oñderũt. Inſup et queſtõȝ
ad apl'os detulerunt. et ꝯ illoꝝ errorẽ apl'oꝝ
epiſtolas impetrauerũt. ❡ Tertio fuit
optime ordinat⁹ q̃ntũ ad ꝓximũ. q2 gregem
ſuũ pauit v̄bo. exẽplo. et beneficio. Verbo q2
v̄bũ dei ſolicite euãgelizauit. Vñ dr̃ Act. xv.
Paul⁹ et barnabas demorabãt̃ antiochie
docẽtes ⁊ euãgelizãtes cũ alijs plurib⁹ v̄bũ
dñi. Hoc ei patet p illã maximaȝ multitudi
nẽ quã antiochie ꝯuertit adeo vt ibi primo
vocarent̃ diſcipuli xp̄iani. Scḋo exẽplo. q2
vita ſua fuit oĩb⁹ ſpeculũ ſanitatis. ⁊ exẽplar
religionis. Fuit eñi ĩ oĩ ſuo ope virilis et ſtre
nuus omniũ morũ bonitate ꝯſpicu⁹. omni
gratia ſpũſſancti plen⁹. et oĩ v̄tute et fide pre
clarus. De his q̃ttuor habet̃ Act. xv. Miſe
rũt barnabã antiochiã. Et ſequit̃. Hortabat̃

oẽs ꝓpoſito cordis ꝑmanere ĩ dño. q̃a erat
vir bon⁹. plen⁹ ſpũſctõ ⁊ fide. Tertio benefi
cio. et h̄ dupliciť. Eſt ei duplex beneficiũ ſiue
elemoſyna. ſ. tpal'. q̃ ꝯſiſtit in neceſſarioꝝ ſub
miſtratõe. et ſpũalis q̃ ꝯſiſtit ĩ offenſe dimiſ
ſione. Primã habuit btũs barnabaſ. qñ ele
moſynaꝫ frib⁹ q̃ erãt ĩ hierl'm detulit. Nã ſic
dr̃ Act. xi. cũ facta eẽt fames maxia ſub clau
dio ſcḋm q̃d ꝓphetauerat agab⁹. diſcipli ꝓut
q̃ſqꝫ habebat. ꝓpoſuerũt ĩ miſteriũ mitťe ha
bitantib⁹ in iudea frib⁹. Qḋ et fecerũt. mitten
tes ad ſeniores ꝑ manus barnabe et pauli.
Scḋaꝫ habuit q2 iohĩ q̃ cognoĩabať marc⁹
offenſã dimiſit. Cũ ei p̄dict⁹ diſcipul⁹ barna
bã et paulũ reliq̃ſſet. redeũti tamẽ ⁊ penitẽti
barnabas indulſit. ⁊ iteꝝ ĩ diſcipl'm aſſũpſit.
Paul⁹ ãt ipm̃ iteꝝ aſſumere ĩ diſcipuluꝫ re
nuit. ⁊ iõ int̃ eos ſeꝑatio facta fuit. Vterqꝫ eĩ
ex pia cã ⁊ intentione fecit. Nam q̃ barna
bas ipm̃ aſſũpſit h̄ fecit ex dulcedine mĩe. q̃
ãt paul⁹ ipm̃ aſſumere noluit. h̄ fecẽ ex feruo
ris rectitudĩe. Nam ſic ibidẽ dicit glo. Act.
xv. Quoniã ĩ frõte aciei ſe cõſtituẽs nimis
trepid⁹ ſteterat merito ipm̃ paul⁹ abiecit. ne
illi⁹ q̃ ꝯtagione vires alioꝝ corrũperentur.
Illa ãt ſeꝑatio nõ ẽ facta ex cõmotõne vicij.
ſꝫ ex inſtinctu ſpũſcti. vt. ſ. ab inuicẽ ſeparenť.
et plurib⁹ p̄dicarẽt. ſic ⁊ poſtmodũ factũ eſt.
B Nam cũ eſſet barnabas in iconio
ciuitate. p̄dicto iohãni e⁹ ꝯſobrino vir q̃daꝫ
ſplẽdid⁹ ĩ viſu apparuit dicẽs. Iohes ꝯſtans
eſto. q2 amodo nõ iohes ſꝫ excelſus vocabe
ris. Qḋ cũ ille barnabe retuliſſet. reſpondit
ei. Caue diligẽter. ne cuiq̃ꝫ q̃d vidiſti reueles
Nã ⁊ mihi ſimiliter dñs hac nocte apparuit
dicẽs. Cõſtans eſto barnaba. q̃a etna p̄mia
ꝑcipies. eo q̃ gentẽ tuã reliq̃ſti. ⁊ aiaꝫ tuaꝫ p̄
meo noĩe tradidiſti. Cũ ergo paul⁹ ⁊ barna
bas diu in antiochia p̄dicaſſent. angelus q̃ꝫ
dñi paulo apparuit dicẽs. Feſtina venire hie
ruſalẽ. q2 q̃dã frẽs aduẽtũ tuũ p̄ſtolãť ibidẽ
Cũ ergo barnabas cyprũ vellet ꝑgere et pa
rentes ſuos inuiſere. paul⁹ ãt hierl'm ꝓpera
re vellet. ſctõ ſic inſtigãte ſpũ ab inuiceꝫ diſceſ
ſerũt. Veꝝ cũ paul⁹ barnabe q̃d ſibi dixerat
angel⁹ indicaſſet. rñdit barnabas. Fiat volũ
tas dñi. Nũc ãt cyprũ vado ⁊ ibidẽ vitam fi
niens te ampli⁹ nõ videbo. Et cũ flens eius
pedib⁹ ſe hũiliter volutaret. cõpatiẽs ei pau
lus dixit. Noli flere. q2 ſic dñi ẽ volũtas. Nã
et mihi dñs ĩ hac nocte apparuit dicens. Ne
ꝓhibeas barnabã ire cyprũ. q2 multoſ ibidẽ
illũinabit et martyriũ ꝯſũmabit. Pergens
igiť barnabas cyprũ cũ iohe. euãgeliũ ſãcti
mathei ſecũ detulit. et ſuꝑ infirmos ponẽs
multos dei v̓tute ſanauit. Cum ãt de cypro
exiſſent. inuenerũt elymã magũ quẽ paulus
lumine oculoꝝ ad tps̄ ꝑuauerat. Qui eis re
ſtitit ⁊ paulũ ĩtrare ꝓhibuit. Die igiť q̃dam
vidit barnabas hoĩes et mulieres nudas
currẽtes ⁊ ſua feſta agẽtes. Vñ indignatus
tẽplo maledixit. ⁊ ſubito ps e⁹ corruẽs mul
toſ oppreſſit. Tandẽ ſalaminã deueit ⁊ ibidẽ
ꝯeũ p̄dict⁹ mag⁹ ſeditioneꝫ nõ modicã exci
tauit. Cõp̄hendẽtes igiť iudei barnabã. mul
tis affectũ iniurijs trahebãt. ⁊ iudici ciuita
tis puniendũ tradere feſtinabant. Cõperto
ãt q̃ euſebi⁹ vir magn⁹ ⁊ potẽs d̓ genere ne
ronis illuc aduenĩſſet. timuerũt iudei ne ipm̃
de manib⁹ eoꝝ eriꝑet. ⁊ ſic liberũ abire ꝑmit
teret. Ligãtes igiť funẽ in collo ei⁹. extra por
tã eũ traxerũt. ⁊ ibidẽ ꝓtin⁹ cõbuſſerunt. De
niqꝫ nec ſic ipĩj iudei ſatiati oſſa e⁹ ĩ quodã
vaſe plũbeo recluſerunt. in mare eadẽ p̄cipi
tare volẽtes. Iohes aũt diſcipul⁹ ei⁹ cũ duo
bus alijs de nocte ꝯſurgẽs ea rapuit. ⁊ ĩ qua
dã cripta occulte ſepeliuit. Que ibidẽ vt ait
ſigibert⁹ vſqꝫ ad tpa zenonis ĩpatoris. ⁊ ge
laſij pape. ⁊ vſqꝫ ad annũ dñi. d. latuerũt. Sꝫ
tũc ipo reuelãte repta fuerũt. Btũs aũt doro
the⁹ ſic ait. Barnabas in roma xp̄m ꝑmũ p̄
dicauit eps̄ mediolanenſis fact⁹.

LXXVII A

De ſanctis Vito et Modeſto.

Vitus dicitur a vi
ta. Diſtinguit ãt Aug⁹ in libro de
ciuitate dei. triplex gen⁹ vite. ſ. aciu
oſum q̃d ꝑtinet ad vitã actiuã. ocioſũ q̃d ꝑti
net ad ociũ ſpũale vite ꝯtẽplatiue. ⁊ ex vtro
qꝫ cõpoſitũ. Et iſtud triplex gen⁹ vite fuit in
eo. Vel vitus q̃ſi v̓tus. i. v̓tuoſus. Mode
ſtus q̃ſi ſtãs ĩ medio. hoc ẽ in medio v̓tutis.
quãlibet eĩ v̓tutẽ tãq̃ꝫ mediũ circũſtant duo

vicia tanq̄ʒ extrema. Nam extrema prudentie ſunt doloſitas et fatuitas. Extrema temperantie deſiderioꝝ carnaliū adimpletio et omimoda ſui afflictio. Extrema fortitudīs puſillanimitas et temeritas. Extrema iuſticie crudelitas et remiſſio.

Vitus puer egregiꝰ ꝛ fidelis. annoꝝ xij. in ſicilia martyriū paſſꝰ ē. Hic a patre crebro verberatꝰ. ex eo q̄ idola cōtēnebat. nec ipa adorare volebat. Qđ audiens valerianꝰ pfectꝰ. puerū accerſiuit. ꝛ ſacrificare nolentē fuſtibꝰ cedi iuſſit. Brachia aūt verberantiū ꝛ manꝰ pfecti aruerūt. Clamauitq3 pfectꝰ. Ue mihi q2 manum amiſi. Cui vitus. Accedant dij tui et te ſanent ſi poſſūt. Cui ille. Nunq̄d et tu facere vales h Cui vitus. In noīe dñi mei valeo. Statimq3 p eo orauit. ꝛ ſanitatē ſibi obtinuit. Dixitq3 pfectꝰ patri. Corripe pueꝝ tuū ne male peat. Tūc eū in domū ducēs diuerſis muſicoꝝ generibꝰ ꝛ puellarū luſibꝰ aliarūq3 deliciaꝝ generibꝰ imutare animuʒ pueri ſatagebat. Cum āt eū in thalamū incluſiſſet. mirabilis odoris fragrātia inde exijt. q̄ prēm et totā familiā nimio odore pfudit. Aſpiciēſq3 pater poſtium vidit. vij. angelos circa infantem ſtantes. dixitq3. Dij venerūt in domū meā Statimq3 cecatꝰ ē. Ad cuiꝰ clamorē tota ciuitas lucana cōmota ē. ita vt valerianus accurreret. ꝛ q̄d ſibi accidiſſet īterrogauit. Cui ille. Deos vidi igneos. et vultū eoꝝ ferre nō potui. Ad templū igr iouis ducit. ꝛ p recuperatōe luminis thaurū cū cornibꝰ aureis pollicet. Sʒ cū nihil pficeret. filiū p ſanatōe ſua rogauit. et lumen ſuis pcibꝰ recupauit. Cū āt nec ſic crederet. ſed potiꝰ filiū occidere cogitaret. angelus dñi modeſto pedagogo eius apparuit. et vt nauē pſcēdens puerū ad aliā terrā deduceret impauit. Qđ cū feciſſet aquila eis ibidē cibū afferebat. Et mlta ibidem miracula faciebāt. Interea filiꝰ diocleciani impatoris a demone arripit. et niſi vitus lucanꝰ veniat ſe nūq̄ʒ exire fatet. Uitus querit ꝛ inuentꝰ ad impatorē ducit. Cui dioclecianꝰ. Puer puerū meum ſanare vales. Cui ille. Non ego ſed dñs. Statimq3 ſuper eū manꝰ impoſuit. et ptinꝰ ab eo demon aufugit. Et ait dioclecianꝰ. Puer cōſule tibi ꝛ dijs ſacrifica. ne mala morte intereas. Qđ cū ille recuſaret. ꝛ in carcerē cū modeſto miſſus fuiſſet. ſubito ferri moles q̄ eis erat īpoſita cecidit. ꝛ carcer imēſo lumine coruſcauit. Qđ cū impatori nūciatū fuiſſet. eductꝰ ī clibanū ardentē mittit. ſed tñ illeſꝰ egreditur Tūc leo terribilis ad eū deuorandū mittit. ſed tñ ab eo fidei v̄tute placat. Tandē ipe cū modeſto et creſcentia nutrice ſua q̄ ſemp eū ſecuta fuerat in eculeū ſuſpendi iubet. Sed ſubito aer pturbat. terra cōcutit. tonitrua mugiūt. idoloꝝ templa corruūt. ꝛ mltos occidūt. Impator āt territꝰ fugiens pugnis ſe pcutiebat dicens. Ue mihi q2 ab vno puero victꝰ ſum. Illi āt ab angelo ꝯtinuo ſoluti. iuxta q̄dā flumen ſe īuenerūt. ꝛ ibidē pauſātes ꝛ orantes aīas dño reddiderūt. Quorū corpa ab aquilis cuſtodita florētia illuſtris matrona ſcō vito reuelante repit. et ea accipiens honorifice ſepeliuit. Paſſi ſunt autē ſub diocleciano qui cepit circa ānos domini. cclxxxvij.

LXXVIII

De ſanctis Quirica et Julita.

Quiricus querens arcū. Uel a chiſil. q̄d eſt fortitudo. ꝛ cus niger. vel a quiris q̄d eſt haſta. vel a q̄riles q̄d dr ſedile. Ipe eī fuit arcꝰ. idē currꝰ in ſui hūiliatōe. fortis in tormētoꝝ paſſione. niger in ſui deſpectōe. haſta in inimici debellatōe. dei ſedile ex dei habitatōne Hec enī in eo grā ſuppleuit q̄ etas negauit. Julita iuuans vita. q2 vita ſpūali vixit. ꝛ phanc multis pfuit.

Quiricꝰ fuit filiuſ iulite illuſtriſſime matrone iconij. Que pſecutōeʒ declinare volens in tharſuʒ cilicie cuʒ puero ſuo quirico q̄ erat triū annoꝝ venit Sed tñ alexandro pſidi pntat. in vlnis ſuis puerū geſtās. Qđ due famule ſue videntes fugerūt. ꝛ eā ptinꝰ reliquerunt. Preſes igit puerū i vlnis ſuis ſuſcepit. et matrē ſacrificare nolentē crudis neruis flagellari precepit Puer āt matreʒ flagellari pſpiciēs. amare flebat. ꝛ lamentabiles voces dabat. At pſes

puerũ quiricũ in vlnas ⁊ ſup genua ponēs eũ oſculis ⁊ alijs blādicijs demulcebat. Infans āt ad matrē reſpiciēs p̄ſidis oſcula abhorrebat. ⁊ caput cũ idignatōe auertēs. vultum eꝰ vngulis laniabat. ⁊ matri ꝯſonas voces dabat. q. d. Et ego xp̄ianꝰ ſũ. Tandē diu reluctās p̄ſidē in ſcapulis momordit. Tunc p̄ſes indignatꝰ dolore cruciatꝰ. puerũ ab alto ꝑ gradꝰ p̄cipitauit. ita vt tribunali tenellũ cerebrũ adhereret. Julita vō filiũ ad regnuꝫ p̄ceſſiſſe vidēs. leta grās deo reddidit. Tunc iulita iuſſa ē excoriari. et bulliēti pice ꝑfundi et demũ capite trũcari. In q̄dā āt legēda inuenit̃ ꝙ q̄ricus tyrannũ blādiētē eque vt minātē ꝑuipēdēs xp̄ianũ ſe eē ꝯfitebat̃. ſꝫm q̄dē tps elinguis infantulꝰ. ſed ī eo loq̄bat̃ ſpūs ſanctꝰ. Quem cũ p̄ſes iterrogaret q̄s eũ docuiſſꝫ ait. Tuā o p̄ſes miror inſipientiā qui meā tantillā cernēs etatulā. nec dũ tpis circulo triennē. p̄cũctaris q̄s me docuerit diuinā ſapiam. Qui cũ cederet̃ clamabat Xp̄ianus ſum. Et q̄tiēs h̄ clamabat. totiēs vires īter tormēta recipiebat. Preſes āt mrēꝫ cuꝫ puero mēbratim ſcindi fecit. ⁊ eoꝝ mēbra ne a xp̄ianis ſepelirēt̃ diſpgi mādauit. Sed tñ ab angelo ſũt collecta. ⁊ nocte a xp̄ianis ſepulta. Hoꝝ corpa tpe conſtātini magni cũ pax eēt reddita eccl̄e. ab vna de ancillis q̄ adhuc ſuperat reuelāt̃. ⁊ ī deuotōe mag̃ ab oī ꝑplo habēt̃. Paſſi āt ſũt circa ānos dñi. ccxx ſub alexandro impatore.

LXXIX A

¶De ſancta Marina.

MArina uirgo unica erat pr̄i ſuo. Cũ āt pat̃ q̄ddaꝫ monaſteriũ ītraſſꝫ. mutauit habitũ filie ſue vt ñ femina ſꝫ maſculꝰ videret̃. rogauitqꝫ abbatē ⁊ frēs. vt filiũ ſuũ vnicuꝫ reciperēt. Quibꝰ eiꝰ p̄cibꝰ annuētibꝰ. in monachum ē receptꝰ. et frater marinꝰ ab oībꝰ ē appellatꝰ. Cepit aũt valde religioſe viuere. ⁊ valde obediēſ eē. Cũ āt eēt. xxvij. ānoꝝ. Et pater eꝰ ſe morti appropiquare ſētiret. filiā ſuā vocauit. et ipaꝫ ī bono ꝑpoſito ꝯfirmās precepit. ne aliq̄ñ alicui reuelaret ꝙ mulier eēt. Ibat igit̃ freq̄nt̃ cũ plauſtro ⁊ bobꝰ. et ligna monaſterio deferebat. Cōſueuerat āt hoſpitari in domo cuiuſdā viri. cuiꝰ filia cũ de q̄dam milite ꝯcepiſſꝫ iterrogata marinũ monachũ ſe violaſſe aſſeruit. Interrogatus āt marinꝰ cur tantũ flagiciũ ꝑpetraſſet. ſe peccaſſe fatet̃. et veniā p̄cat̃. Statim de monaſterio eiectꝰ. ad oſtiũ monaſterij manſit. et tribꝰ ānis ibidē ꝑmanēs buccella panis ſuſtentabat̃. Poſtmodũ filiꝰ ablactat̃. abbati mittit̃. et marino educādꝰ tradit̃. ⁊ ibidē cũ eo ꝑ duos ānos cōmorat̃. Q̄ia āt cũ maxia patiētia recipiebat. ⁊ ī omibꝰ grās dō referebat. Tādē eiꝰ hũilitatis ⁊ patiētie frēs miſerti eũ ī monaſteriũ recipiũt. et queqꝫ officia viliora ſibi iniũgũt. Ipe āt oīa hilariter ſuſcipiebat. ⁊ cũcta patiēter ⁊ deuote agebat. Tādē ī bonis opibꝰ vitam ducēs migrauit ad dñm. Cũ āt corpꝰ eꝰ lauarēt. ⁊ ī vili loco ſepelire diſponerēt. reſpiciētes mulierē ipm eſſe viderũt. Stupefacti ſũt oēs ⁊ ꝑterriti ſe ī dī famulā plurimũ deliq̄ſſe fatent̃. Currũt oēs ad tā grande ſpectaculũ et veniā poſtulant ignorātie et delicti. Corpꝰ igit̃ eiꝰ in eccl̄ia honorifice poſuert̃. Illa āt q̄ famulā dei īfamauerat a demone arripit̃. ⁊ ſcelꝰ ſuũ ꝯfitens et ad ſepulcrũ v̓ginis veniēs liberat̃. Ad cꝰ tumulũ ꝑpli vndiqꝫ ꝯfluũt. ⁊ mlta miracl̄a ibi fiũt. Obijt āt. xiiij. kal̃. iulij.

LXXX

De natiuitate ſcti iohānis baptiſte

IOhannes baptiſta mltiplicit̃ noiat̃. Dicit̃ ei ꝓpha amicus ſpōſi. lucerna. angelꝰ. vox. helias. baptiſta ſaluatoris. p̄co iudicis. ⁊ precurſor regis. In ꝓpha deſigt̃ p̄rogatiua cognitōis. In amico ſpōſi p̄rogatiua dilctōis In lucerna ardēti prerogatiua ſcītitatis. In angelo p̄rogatiua v̓ginitatis. In voce p̄rogatiua hũilitatis. In helia p̄rogatiua feruoris. In baptiſta p̄rogatiua mirabilis honoris. In p̄cone p̄rogatiua p̄dicatōis. In p̄curſore p̄rogatiua ꝑparatōis. A

NAtiuitas iohis baptiſte ab archangelo gabriele h̄ mō annũciata fuit. Dauid eni rex ſic habet in hiſtoria ſcolaſtica volēs cultũ dei ampliare. xxiiij. ſu

mos ſacerdotes inſtituit.q̃ꝝ vnꝰ maioꝛ erat
q̄ pnceps ſacerdotū dicebat̃.Statuit āt.xvj
viros de eleazar.et.viij.de itamar. et ẜm ſoꝛ
tes dedit vnicuiq; hebdomadam vicis ſue
Abias āt octauā hebdomadam habuit.de
cꝰ genere zacharias fuit.Erāt āt zacharias ⁊
vxoꝛ eꝰ ſenes ⁊ abſq; liberis. Cū ergo zacha:
rias templū dñi vt incēſū poneret ingreſſꝰ
fuiſſet.et multitudo ꝑpli de foꝛis expectaret.
apparuit ei gabꝛiel archangelꝰ.Cū āt zacha:
rias i eꝰ viſione timeret ait angelꝰ.Ne time
as zacharia.q̄niā exaudita eſt oꝛō tua.Pꝛo
pꝛiū ē ei bonoꝝ āgeloꝝ ẜm q̄d dicit glo. ex ſua
viſione territos benigna exhoꝛtatōne ꝓtinꝰ
ꝯſolari.E cōtra mali angeli ſe i lucis āgelos
trāſfigurātes.ſi q̄s ex ſui pñtia territos ſē
ſerint.ampliori eos hoꝛroꝛe ꝯcutiūt.Annū:
ciat igit̃ gabꝛiel zacharie ſe filiū habiturum
cuiꝰ nomē iohēs eſſet.q̄ vinū ⁊ ſicerā ñ bibe
ret.et an̄ dñm in ſpū et v̄tute helie p̄cederet.
Johannes vocat̃ helias ratōne ſitus.quia
ambo in deſerto.rōne victꝰ.q2 ambo victu
parci.rōe cultꝰ.q2 ambo veſtitu inculti.rōe
officij.q2 ambo p̄curſoꝛes.ſ3 ille p̄curſoꝛ iu:
dicis.iſte ſaluatoꝛis.rōne zeli.quia vtriuſq;
verbū quaſi facula ardebat.Zacharias aūt
ꝯſiderans ſui ſenectutē et vxoꝛis ſterilitatē
dubitare cepit.⁊ moꝛe iudeoꝝ ſignū ab āge:
lo req̄ſiuit.Angelꝰ āt ꝓ eo ꝙ v̄bis ſuis ñ cre:
didit.ipm taciturnitatis plaga ꝑcuſſit B
¶ Notandū āt ꝙ dubitatio ꝯſueuit fieri ⁊
excuſari.aliq̄n ꝓpter ꝓmiſſoꝝ magnitudīez
ſic legit̃ de abꝛaā.Cū ei dñs ſibi ꝓmiſiſſet ꝙ
ſemen ſuū terrā chanaā poſſideret.dixit ad
eū abꝛaā.Dñe dš vnde ſcire poſſū ꝙ poſſeſ:
ſurꝰ ſū eā.Et r̄ndēs dñs.Sume inq̄t tibi vac
cam triennē.⁊c̃.Aliq̄n ꝓp̄t fragilitatis ꝓpꝛie
ꝯſideratōez.ſic p3 in gedeone q̄ ait.Obſecro
mi dñe i q̄ liberabo iſrael.Ecce familia mea
infima eſt in manaſſe.et ego minimꝰ in do:
mo patris mei.Et ex h̄ ſignū petijt ⁊ accepit
Aliq̄n ꝓpter nature impoſſibilitatē.ſic pat3
in ſara.Cū eni dixiſſet dñs.reuertens veniā
ad te.⁊ habebit ſara filiū.riſit ſara poſt hoſti
um dicens. Poſtq̄ꝫ conſenui et dñs meus
vetulus eſt.⁊c̃. Quid eſt ergo ꝙ ſolus zacha
rias ex eo ꝙ dubitauit plagā incurrit.cum

ibi eſſet et magnitudo ꝓmiſſionis.et cōſide
ratio ꝓpꝛie fragilitatis qua talē filium ſe ha
biturū indignū reputabat.⁊ impoſſibilitaſ
naturalis.Hoc multiplici de cauſa factū fu
iſſe putatur.Pꝛimo ẜm bedā quoniā diſce
dendo locutꝰ eſt.ideo ſilentio plectitur vt ta
cendo credere diſcat.Secundo quoniā ideo
mutus effectꝰ eſt.vt maius miraculum in
natiuitate filij appareret. Cum eni in natiui
tate iohannis patri loquela reddit̃.miracu
lum miraculo cumulatur.Tertio quia con
gruū fuit vt vocem amitteret q̄n vox naſce
batur et legi ſilentium imponebat̃.Quarto
quoniā ipe a dño ſignū petijt et ipam taci
turnitatē in ſignū accepit.Cū āt zacharias
foꝛas ad populū exiſſet.et eum factū mutū
viderent.cognouerūt ipo innuente ꝙ viſio
nē vidiſſet in templo.Completa āt ſeptima
na officij ſui.abijt in domū ſuā.⁊ cōcepit eli
zabeth.et menſibꝰ q̄nq; ſe occultauit.q̄a ſic
ibi dicit ambꝛo.partꝰ ſui erubeſcebat etate3
ne in ſenectute vacaſſe libidini videret̃. et t̄n
gaudebat ſterilitatis carere oppꝛobꝛio.quia
oppꝛobꝛium eſt mulieribꝰ nō habere p̄miu3
nuptiarū.ꝓpter quod nuptie celebꝛantur
et carnalis coitꝰ excuſat̃.Menſe āt.vj.beata
maria q̄ iā dñm ꝯcepat.ꝯgratulās v̄go fecū
da ablate ſterilitati ⁊ cōpatiēs ſenectuti.ve
nit ad elizabeth.Et cū eā ſalutaſſ3 btūs iohā
nes iā ſpūſctō repletꝰ ſenſit filiū dei veire ad
ſe.et p̄ gaudio in matris vtero exultauit et
tripudiauit.et motu ſalutauit quē voce nō
potuit.Exultauit eī q̄ſi geſtiēs ſalutare ⁊ do
mino ſuo aſſurgere. Manſit ergo v̄go btā
cū cognata ſua tribꝰ menſibꝰ miſtrās ei.na
tūq; puerū ſuis ſanctis manibꝰ de t̄ra leua
uit.vt habet̃ in hiſtoꝛia ſcolaſtica.et q̄ moꝛē
gerule officioſiſſime pegit. C ¶ Hic dñi
p̄curſoꝛ btūs nouē ſpecialiter ⁊ ſingulariter
p̄uilegijs claruit.Nam idem angelꝰ q̄ dñm
annunciauit ipm annūciauit.In vtero ma
tris exultat.Mater dñi ipum a terra leuat.
Linguā pr̄is reſerat.Baptiſmū p̄mꝰ oꝛdiat
Chꝛiſtum indice demōſtrat. Chꝛiſtum ma
nibus ſuis baptizat. Ipm p̄ omnibꝰ laudat
chꝛiſtus.In limbo poſitis chꝛiſtū venturū
pꝛenunciat. Pꝛopter hec nouem puilegia

vocať ab ipo dño ꝓpħa ⁊ pl⁹ q̃ꝫ ꝓpħa. Chry
ſo. etiã q̃re dicať pl⁹ q̃ꝫ ꝓpħa ſic ait. Prophe
te ẽ bñficiũ ꝓphetie a dõ accipe. nũq̃d ꝓphe
te ẽ bñficiũ baptiſmatis deo dare. Prophe
te ẽ vt ipe de deo ꝓphetet. nũq̃d ꝓpħe eſt vt
dñs de illo ꝓphetet. Oẽs ꝓpħe ꝓphetauerũt
de xp̃o. de illis aũt ꝓphetatũ nõ ẽ. Jpe aũt ñ ſo
lũ ꝓphetauit d̃ xp̃o. ſꝫ et alij ꝓpħe ꝓphetaue
rũt de illo. Oẽs portitores v̓bi fuert. iſte aũt
ipa vox. Quãtuꝫ aũt vox ꝓximior v̓bo nõ tñ
v̓bũ. tantũ iohẽs ꝓpinquior xp̃o nõ tñ xp̃s.
¶ Scd̃m ambroſiuꝫ laus iohãnis ex q̃nqꝫ
colligiť vl' cõp̄hendiť. ſ. ex ꝑentib⁹. ex miracu
lis. ex moribus. ex munere. ⁊ ex p̄dicatione.
¶ Laus aũt ꝑentũ ſm̃ eũdẽ ambroſiũ ex qui
qꝫ manifeſtať. Ait ei ſic. Plena laudatio ẽ
q̃ gen⁹ in morib⁹. mores ĩ equitate. officiũ in
ſacerdotio. factũ ĩ mãdatis. iudiciũ ĩ iuſtifi
cationib⁹ comp̄hẽdit ¶ Scd̃o ex miraculis
Quoꝝ q̃dã fuert añ e⁹ ꝯceptõꝫ ĩ vtero. ſ. an
gelica annũciatio. noĩs ĩpoſitio. ⁊ loq̃le pr̃is
amiſſio. Quedã q̃ntũ ad e⁹ ꝯceptõꝫ ĩ vtero.
ſcꝫ ſupnaturaľ ꝯceptio. e⁹ in vtero ſctificatio
et ꝓphetaľ doni repletio Quedã q̃ntũ ad e⁹
natiuitateꝫ ex vtero. ſ. vtriuſqꝫ ꝑentis ſpirit⁹
ꝓphetalis adeptio. q2 ⁊ mater nomẽ ſciuit ⁊
pater cãticũ edidit. Loquele pr̃is reſeratio. ⁊
ſpũſſcti repletio. Vñ ⁊ zacharias pater eius
replet⁹ ẽ ſpũſctõ. ⁊c. Ambroſi⁹. Reſpicite io
hannẽ q̃nta vis ſit ĩ ei⁹ vocabulo cui⁹ nũcu
patio reddidit muto vocẽ. pr̃i ꝓlẽ. ꝑplo ſa
cerdotẽ. Prius ei erat tacẽs lingua. ſterilis
filio. ꝓuat⁹ officio. At vbi iohẽs naſciť. fit re
pente pater ꝓpħa. loq̃le vſũ recipit. ꝓlem
a ſpũſcõ ſuſcipit. ſacerdotẽ functio recogno
ſcit ¶ Tertio ex morib⁹. q2 ſctiſſime vite fuit
De cui⁹ ſctitate dicit Chryſo. Cõuerſatio io
hãnis oĩm vitã culpabilẽ faciebat apparere.
Quẽadmodũ ei ſi videres albã veſteꝫ dicis
ſatis cãdida veſtis. Si v̓o poſueris eã iuxta
niuẽ incipit tibi ſordida apparere. ⁊ ſi v̓e ſor
dida nõ ẽ. Sic q̃ntũ ad cõparatõeꝫ iohãniſ
oĩs hõ videbať ĩmund⁹ B ¶ Cui⁹ q̃deꝫ
ſanctitaſ triplex habuit teſtimoniũ. Primo
a ſupceleſtib⁹. i. ab ipa trinitate. ¶ Et p̓mo
a pr̃e q̃ vocat eum angelũ. Malach. iij. Ecce
ego mitto angelũ meũ. ⁊c. Angel⁹ aũt nomẽ
eſt officij nõ nature. Et iõ d̃r angel⁹ rõe offi
cij. ex eo ꝙ oĩm angeloꝝ officiũ exercuiſſe vi
deť. Habuit ei officiũ ſeraphin. Interp̄tať ei
ſeraphin ardẽs. q2 illi nos ardẽtes faciũt. et
in dei amore plus ardent. Et de iohanne d̃r
in ecc̃ia. Surrexit helias q̃ ignis. ⁊c. Jpe eñi
venit in ſpũ et v̓tute helie. Scd̃o habuit offi
ciũ cherubin. Cherubin ei interp̄tať plenitu
do ſcientie. Et iohannes d̃r lucifer Job. xxxv
iij. ex eo ꝙ fuit termin⁹ noctis ignorantie et
initiuꝫ lucis gr̃atie. Tertio habuit officium
thronoꝝ. quoꝝ officiũ eſt iudicare. Et de io
hanne d̃r ꝙ arguebat herodẽ dicẽs. Non li
cet tibi habere vxorẽ fratris tui. Quarto ha
buit officiũ dominationuꝫ. que docent nos
erga ſubditos dominiũ gerere. Et iohanneſ
erga ſubditos habebať in amore erga regeſ
in timore. Quinto officiũ p̓ncipatuuꝫ. q̃ do
cent nos ſupiores revereri. Et iohannes de
ſe dicebat. Qui de terra eſt de terra loquiť.
De xp̃o aũt. Qui de celo venit ſup omnes ẽ.
Jtem. Cuius nõ ſum dign⁹ ſoluere corrigiã
calciamenti eius. Sexto officiũ poteſtatuꝫ.
ꝑ quas poteſtates aeree vel contrarie arcẽť
que nõ potuerũt nocere ſibi iam ſanctifica
to. A nobis etiaꝫ arcebat. cum ad baptiſmũ
penitentie nos diſponebat. Septimo offici
um v̓tutum. ꝑ quas fiunt miracula. et bea
tus iohannes multa miracula in ſeipõ oſtẽ
dit. Magna eniꝫ miracula mel ſilueſtre et
locuſtas edere. pilos cameloruꝫ induere. et
hmõi. Octauo officium archangeloꝝ. q̃ñ re
uelabat maiora. ſicut ea que ſpectant ad no
ſtram redemptiõem. cũ dicebat. Ecce agn⁹
dei. ⁊c. Nono officiũ angeloꝝ. q̃ñ annuncia
bat minora. ſicut ea que ſpectant ad mores
vt illud. Pniam agite. ⁊c. Jtem. Neminem
ꝯcutiatis. ⁊c. ¶ Scd̃o habuit teſtimoniũ a
filio. ſicut patet Math. xj. vbi eum xp̃s mul
tipliciter et mirabiliter cõmendat dicens in
ter cetera. Inter natos mulierũ nõ ſurrexit
maior iohanne baptiſta. Petrus damiani
Ab illo verbo iohannis ſunt deprompta p̄
conia. ꝑ q̊d fũdata eſt arida. ⁊ moueť ſydera
et ſunt cõdita elementa. ¶ Tertio a ſpiritu
ſancto cum per pr̃em ſuum dixit. Tu puer
ꝓpheta altiſſimi vocaberis. ⁊c. ¶ Secũdo

a celeſtibꝰ.i.ab ãgelis.ſic̃ ptꝫ Lu.j.vbi eũ angelꝰ multiplicit̃ cõmẽdabat. oñdẽs q̃nte ſit dignitatis.q̃ ad deũ.cũ dicit. Erit ei magnꝰ corã dño. Quãte ſctitatis q̃ ad ſeipm̃. cũ ſubdit. Uinũ ⁊ ſicerã non bibet.et ſpũſctõ replebit̃ ex vtero matris. Quante vtilitatis q̃ ad ꝓximũ.cũ dicit. Et multos filioꝝ iſrl̃ ꝯuertet ⁊c. ¶Tertio a ſubceleſtibꝰ.i.ab hoibꝰ. ſicut a prẽ ſuo ⁊ vicinis.cũ dicebãt. Quis putas puer iſte erit.⁊c. E ¶Quarto cõphẽdit̃ laus iohis ex munere. Habuit ei munus in ſtatu ĩ vtero.in egreſſu ex vtero. ĩ mũdi progreſſu.et ĩ mũdi egreſſu. ¶In vtero habuit triplex mirabile munꝰ grẽ. Primo gratiaꝫ q̃ ĩ vtero ſctificatꝰ fuit. Uñ fuit ante ſctũs q̃ꝫ natꝰ Hiere.j. Priuſq̃ꝫ te formarẽ ĩ vtero noui te.⁊ añq̃ꝫ exires de vẽtre ſctificaui te. Secũdo grãꝫ q̃ ꝓphetare meruit.ſic̃ qñ ĩ vtero matris exultãs deũ adeſſe cognouit. Unde Chryſo.volens oſtende q̃liter fuerit plꝰ q̃ꝫ ꝓpheta dicit. Prophete ẽ ꝑ merito ꝯuerſationis ⁊ fidei ꝓphetiã accipe. Nũq̃d ꝓphe fuit vt ꝑus fieret ꝓpha q̃ꝫ hõ. Et qꝛ conſuetudo erat vt ꝓphete inungerent̃.tũc qñ btã virgo elizabeth ſalutauit.xp̃s iohẽꝫ in vtero ĩ ꝓphetã inunxit.ſm̃ q̃d dicit Chryſo. ĩ h̃ vba. Ideo xp̃s fecit mariaꝫ ſalutare elizabeth.vt ſmo ꝓcedẽs de vtero matris vbi habitabat dñs.et ꝑ aures elizabeth ingreſſꝰ.deſcẽderet ad iohẽm.vt illic eũ vngeret ĩ ꝓphãm. Tertio grãꝫ q̃ ſuis meritis matri ꝓphetie ſpũm tradidit. Uñ Chryſo.volẽs oñdere qualiter fuit plꝰ q̃ꝫ ꝓpha ait. Quis ꝓpharũ cũ eẽt ꝓpheta.ꝓphetã facere potuit. Helias q̃dẽ vnxit heliſeũ in ꝓphetã.nõ tñ ꝓphetandi grãꝫ ꝯtulit. Iſte ãt in vtero matris exiſtẽs diuini introitꝰ ſciam matri donauit.et os illiꝰ ĩ verbo ꝯfeſſionis aperuit.vt cuiꝰ nõ videbat perſonã cognoſceret dignitatẽ dicẽs. Uñ h̃ mihi vt mat̃ dñi mei veniat ad me. ¶In egreſſu ex vtero habuit triplex munꝰ grẽ.quoniã ortꝰ eius fuit miraculoſus.ſctũs.⁊ iocundꝰ Quia miraculoſus excludit̃ defectꝰ ĩpotentie.qꝛ ſctũs reatꝰ culpe.qꝛ iocũdus lamentũ miſerie. Celebrat̃ ãt ortꝰ eius ſiue natiuitas ſm̃ magiſtrũ guilhelmũ altiſiodoreñ.triplici rõne. Primo rõne ſanctificatõis ĩ vtero. Scd̃o rõne dignitatis in officio. Ipe ei tanq̃ꝫ lucifer venit.et eternũ gaudiũ nobis primꝰ nunciauit. Tertio rõne iocũditatis ĩ ortu ſuo. Dixerat eñi angelꝰ. Et multi in natiuitate eius gaudebũt. Et ideo dignuꝫ eſt vt et nos ĩ natiuitate eius gaudeamꝰ ¶In ꝓgreſſu habuit ſimiliter multiplex munꝰ. In h̃ ãt patẽt eꝰ excellẽtiſſima et diuerſa munera grẽ.quoniã habuit ꝑfectõem omniũ ſanctoꝝ. Nã ꝓpha fuit qñ dixit. Qui pꝰ me vẽturus ẽ.⁊c. Plus q̃ꝫ ꝓpha qñ xp̃um digito demõſtrauit. Apoſtolus.qꝛ a deo miſſꝰ fuit. Apoſtolꝰ eñi idem ẽ q̃d miſſus. Uñ. Fuit hõ miſſus.⁊c. Martyr.qꝛ ꝑ iuſticia morteꝫ ſuſtinuit. Confeſſor.qꝛ ꝯfeſſus ẽ ⁊ non negauit. Uirgo. Unde ⁊ ꝓpt̃ ipiꝰ vginitatẽ angelus eſt appellatꝰ. Malach.iij. Ecce ego mitto angelũ meũ.⁊c. ¶In egreſſu de mundo habuit triplex munus. Quia efficit̃ martyr inuictus. Tunc eñi palmã martyrij adeptꝰ eſt. Dirigitur nũcius ꝑcioſus. Ipe eñi tunc illis q̃ erãt ĩ limbo ꝑcioſum nũcium attulit ſcꝫ de aduentu xp̃i et redemptõe ipoꝝ. Et colitur exitus glorioſus. Eius eñi exitꝰ de omnibus q̃ ad limbum deſcenderũt ſpecialiter ab ecclia ſolẽnizatur et glorioſe colitur. F

¶Quinto ex ꝑdicatõne. Circa cuiꝰ predicationem angelus quattuor ponit cũ dicit. et multos filioꝝ iſrael ꝯuertet ad dñm deuꝫ ipoꝝ et ipe precedet.⁊c. ſcꝫ fructum.ordinem virtutem.et finem.ſic̃ ptꝫ in lrã. ¶Et notandum ꝙ ꝑdicatio iohannis tripliciter fuit cõmendabilis. Ipe nãq̃ꝫ predicauit feruenter. efficaciter.et prudenter. ¶Feruenter cũ dicebat. Genimina viperaꝝ.⁊c. Qui q̃dem feruor fuit inflãmatuſ caritate.qꝛ erat lucerna ardens. Unde dicit in ꝑſona ipiꝰ hieremias Poſuit os meũ quaſi gladium acutuꝫ. Informatus veritate.quia erat lucerna lucẽs. Unde Joh.v. Uos miſiſtis ad iohannem ⁊ ille ꝑhibuit teſtimoniũ veritati. Directꝰ diſcretione ſiue ſcientia. Unde turbis et publicanis et militibus.ſm̃ vniuſcuiuſq̃ꝫ exigentiam ꝓpriam legem dedit. Firmus ꝯſtantia Uñ ⁊ tã ꝯſtãter ꝑdicauit ꝙ ex h̃ vitã amiſit Hec ei q̃ttuor debet habere zelus ſm̃ quod dicit Berñ.zelum tuum inflãmet charitas.

informet veritas.regat ſciētia.⁊ firmet ꝯſtā
tia. ¶ Scd̄o efficacie.q̄niā ad p̄dicatōez ei⁹
m̄lti ꝯuerſi ſūt.Predicauit ei v̄bo ꝑ aſſidui
tatē doctrine.⁊ exēplo ꝑ ſcītatē vite.p̄dicauit
⁊ ꝯuertit meritis ⁊ orōib⁹ deuotis ¶ Tertio
prudēt.Cui⁹ prudētia p̄dicatōis ī trib⁹ fuit.
Prīo ī eo ꝙ vſus fuit cōminatōib⁹.vt ma
los terreret dicēs.Iā ei ſecuris ad radicē ar
boris poſita ē. Scd̄o ꝓmiſſiōib⁹.vt bonos
alliceret dicēs.Pniāz agite ap.e.reg.ce.Ter
tio moderatōib⁹.vt mediocres paulatī ad
ꝑfectōez attraheret.Vn̄ turbis ⁊ publicanis
et militib⁹ leuia īponebat.vt poſtmodū ad
maiora ꝓueherēt.turbis vt opib⁹ miſcdie ī
ſiſterēt.publicanis vt ſe ab alienoꝝ appetitu
abſtinerēt.militib⁹ vt neminē ꝯcuterēt.nulli
calūniā facerēt.⁊ ſuis ſtipēdijs ꝯtenti eſſent.

G ¶ Et notandū ꝙ ſctūs iohēs euāgeli
ſta hac die migrauit ad dn̄m.ſꝫ eccia ipi⁹ fe
ſtū in tertiū diē poſt xp̄i natiuitatē celebran
dū inſtituit.q꞉ tūc ei⁹ eccia dedicata fuit. Et
ſolēnitas natiuitatis beati iohīs baptiſte in
ſuo die remāſit.Nimirū q꞉ hec dies ab āge
lo gaudio natiuitatis p̄curſoris autēticat⁹
fuit.Nō āt dogmatizandū eſt ꝙ euāgeliſta
baptiſte ceſſerit tāq̄ꝫ mīor maiori.Nō ei de
cens eſt quis eorum maior ſit diſputare.
Qđ et q̄daꝫ exēplo diuinit⁹ ē oſtenſū. Erāt
eī vt legit̄ duo doctores theologi.q̄ꝝ vn⁹ io
hannē baptiſtā.alt̄ v̄o iohēm euāgeliſtā p̄fe
rebat.Tādē ſuꝑ h̄ ſolēni diſputatōe indicta
q̄libet valde ſolicit⁹ erat autoritates ⁊ effica
ces rōnes īuenire q̄b⁹ ſuū iohēꝫ poſſꝫ p̄ferre
Aduenīēte āt diſputatōnis die.q̄libet ſctōꝝ
emulatori ſuo apparuit.eiq̄ꝫ dixit.Bn̄ cōcor
des ſum⁹ ī celis.de nob̄ n̄ diſputetis in terris
Tūc illi ſibi ad inuicē ⁊ oī ꝑp̄lo viſionē publi
cauerūt.et dn̄m bn̄dixerūt. ¶ Paul⁹ hiſtorio
graph⁹ lōgobardoꝝ romane eccie diacon⁹
caſſinēſis monach⁹.cū deberet q̄daꝫ vice ce
reū ꝯſecrare.fauces ei⁹ rauce facte ſūt cū p⁹
vocalis eſſet.Vt ergo vox ſibi reſtitueretur
hymnū.ſ.vt queant laxis.⁊c.ad honoreꝫ btī
iohīs cōpoſuit. Vbi ī p̄ncipio petit ſibi vo
cē reſtitui.ſicͭ ⁊ zacharie reſtituta fuit. ¶ Oſ
ſa mortuoꝝ aīaliū vndecūq̄ꝫ collecta in hac
die ab aliq̄b⁹ cōburunt̄.Cui⁹ duplex ē cauſa
vt ait iohēs beleth.Vna ē ex antiq̄ inſtitutio
nis obſ̄uātia.Sūt eī q̄dam aīalia q̄ draco
nes vocant̄.q̄ ī aere volāt.ī aq̄s natāt.in tra
ambulāt.Qn̄q̄ꝫ āt dū ꝑ aera ambularēt ad
libidinē ꝯcitabāt.et ī puteis ⁊ aq̄s fluuiali
bus ſperma iactabāt ⁊ inde ſequebat̄ letalis
ann⁹.Cōtra h̄ ergo iſtud inuentū fuit reme
diū vt de oſſib⁹ aīaliū rogus fieret.⁊ ſic talia
aīalia fum⁹ fugaret.Et q꞉ iſtud maxīe h̄ tpe
fiebāt.ideo iſtud adhuc ab aliquibus obſer
uat̄.Alia cauſa ē ad repſentandū.q꞉ oſſa ſā
cti iohīs in ſebaſte ciuitate ab infidelib⁹ cō
buſta fuerūt. ¶ Ferunt̄ etiā facule ardentes
q꞉ iohannes fuit lucerna ardens et lucēs.Et
rota vertit̄.q꞉ ſol tūc in circulo deſcendit.ad
ſignificandū ꝙ fama iohannis q̄ xp̄s puta
bat̄ deſcendit.ſm̄ q̄d ipē teſtimoniū ꝑhibuit
dicens.Me oportet minui illū aūt creſcere.
Hoc ſignificatū eſt ſm̄ q̄d dicit Auguſtin⁹
in eoꝝ ortibus ⁊ eoꝝ mortibus.In eoꝝ orti
bus.q꞉ circa natiuitateꝫ Iohannis dies inci
piunt decreſcere.circa natiuitateꝫ xp̄i creſce
re.Iuxta illud.Solſticium decimo chriſtuꝫ
preit atq̄ꝫ iohannem.Item in eoꝝ mortibus
q꞉ corpus xp̄i in cruce fuit exaltatum.corp⁹
iohannis capite minoratum ¶ Refert pau
lus ī hiſtoria longobardorū ꝙ rocharith rex
longobardoꝝ iuxta ecciam ſancti iohannis
baptiſte cū multo ornatu ſepult⁹ fuit. Qui
dam vero cupiditate illect⁹ nocte ſepulcruꝫ
aperiens abſtulit vniuerſa. Cui beatus io
hannes apparens dixit.Cur auſus fuiſti tan
gere mihi cōmiſſū.Eccleſiā meā de cetero ī
gredi nō valebis.Qđ vtiq̄ꝫ ſic euenit.Nam
qn̄cūq̄ꝫ p̄dictā eccleſiā intrare volebat qua
ſi a validiſſimo pugile gutt̄ ei⁹ feriebat̄.⁊ ſic
ſubito retro ruebat.

LXXXI

¶ De ſanctis geruaſio et prothaſio.

GEruaſius a gerar
qđ eſt ſacrū ⁊ vas.vel a geua q̄d eſt
incolatus ⁊ ſyor ꝑuulus.q̄i ſacer ꝑ
vite meritū.vas ꝑ v̄tutū receptaculū.ꝑegri
nus ꝑ mūdi ꝯtemptū.ꝑuulus ꝑ ſui deſpectū
¶ Prothaſius a protos quod eſt p̄mum
et ſios deus ſiue diuinus.vel a ꝓcul ⁊ ſtaſis

qđ eſt poſitio.qͥ p̄m⁹ p̄ dignitatē.diuin⁹ per
dilectōez.procul poſit⁹ a mūdi affectōe. Ho
rū paſſionē ambroſi⁹ in libello ad caput eo⸗
rū poſito ſcptā inuenit. A

(g) Geruaſi⁹ et ꝓthaſi⁹ gemini frēs filij
fuerūt ſcti vitalis.⁊ btē valerie. Qui
oīa ſua paupib⁹ erogātes manebāt
cū ſctō nazario q̄ apud ebrudunū oratoriū
ꝯſtruebat.⁊ ei celſus puer lapides porrige⸗
bat. Q; vͦo nazari⁹ iā celſuz babuiſſe narrat̄.
forte p̄ anticipatōez accipit̄.cū lōge p⁹ eū ſibi
fuiſſe oblatū ex biſtoria nazarij colligat̄. Cū
āt oēs ad neronē īpatorez ducerēt̄.ſequebat̄
eos eiulās puer celſus. Quē cū vn⁹ militū
alapis cederet ⁊ cedentē nazari⁹ increparet
irati milites nazariū calcib⁹ ceciderūt.⁊ ipum
cū alijs ī carcere recluſerūt.⁊ poſtmodū ī ma
re p̄cipitauerūt. Geruaſiū vͦo ⁊ ꝓthaſium me
diolanū duxerūt. Nazari⁹ vͦo miraculoſe li
berat⁹ mediolanū venit ❡ Eo tp̄e ſupueniē
te comite aſtaſio q̄ ꝯ͞ marcbomānos ꝓfici⸗
ſcebat̄ ad bellū.deoꝝ cultores eidē occurrerūt
aſſerētes q̄ dij ſibi rn̄dere ꝯtēnerēt.niſi prius
geruaſi⁹ ⁊ ꝓthaſi⁹ imolarēt. Cōtinuo igit̄ te
nent̄.et vt ſacrificēt īuitant̄. Cui cū geruaſi⁹
oīa idola ſurda et muta diceret.⁊ ipm ab oī⸗
potēte deo victoriā reqͥrere debere doceret.
irat⁹ tādiu eū plūbatis cedi iuſſit q̄ȝdiu ſpi⸗
ritū exalaret. Deinde ꝓthaſiū accerſiri fec̄ ei
q̄ȝ dixit. Miſer vel tu viuere ſtude.⁊ noli cū
frē tuo mala morte p̄ire. Cui ꝓthaſi⁹ Quis
ē miſer ego q̄ te n̄ timeo.aut tu q̄ me timere
ꝓbaris. Cui aſtaſi⁹. Ego te miſer bō qūo ti⸗
meo. Cui ꝓthaſi⁹ In h̄ me timere ⁊ te ledi ꝓ
baris.ſi n̄ ſacrificauero dijs tuis. Si eīn te le
di a me neq̄q̄ȝ timeres.nūq̄ȝ ad ſacrificium
idoloꝝ me ip̄e cōpelleres. Tūc eū comes in
eculeū ſuſpēdi p̄cepit. Cui ꝓthaſi⁹ Nō tibi co
mes iraſcor.qͥnīā cecos oculos tui cordis at
tēdo.qͥn poti⁹ tui miſereor.q̄r neſcis q̄d faci⸗
as. Age igit̄ q̄d cepiſti vt mibi cū frē meo oc
currere poſſit benignitas ſaluatoris. Tunc
comes iuſſit eū decollari. Philipp⁹ āt ſuus
xp̄i cū filio ſuo corpa eoꝝ rapuit.⁊ occulte in
domo ſua ī arcba ſaxea ſepeliuit.⁊ libellū eo
rū ortū finē ⁊ vitā ꝯtinētē ad eoꝝ caput po
ſuit. Paſſi ſūt āt ſub nerone q̄ cepit circa an

nū dn̄i q̄nquageſimūſeptimū. Hoꝝ corpa
multo tp̄e latuerūt.ſed tp̄e btī ambroſij boc
mō repta fuerunt. Ambroſio nāq̄ȝ in eccl̄ia
ſanctoꝝ naboris ⁊ felicis in orōne poſito. ita
vt nec vigilaret aperte.nec dormiret integre
apparuerunt ei duo pulcerrimi iuuenes ve
ſtibus candidis.i. collobio et pallio induti.
caligulis calciati. ſecum manibus extenſis
orantes. Orauit igit̄ ambroſi⁹ vt ſi eſt illuſio
nō vltra appareat.ſi aūt veritas denuo reue
letur. Simili igit̄ mō canente gallo orātes
ſecum iuuenes apparuerūt. Tertia vͦo nocte
defecto iam corp̄e ieiunijs nō dormiēti ſed
ſtupenti cū tertia ſibi apparuere p̄ſona. que
ſimilis paulo ap̄lo videbat̄.ſcḋm q̄ in pictura
ꝓſpexerat. Illiſq̄ȝ tacentib⁹ ap̄lus ſibi dixit.
Iſti ſūt q̄ nibil terrenū deſiderātes monita
mea ſecuti ſūt.. Quoꝝ corpa in eo loco repe
ries in q̄ ſtas. Duodecim pedum altitudīe
terra coopertā arcbaȝ inuenies.et ad caput
eoꝝ libellū in q̄ ortus eoꝝ ꝯtinet ⁊ finis. Cō
uocatis igitur vicinis epiſcopis.ip̄e p̄or ter
re foſſor acceſſit.et oīa ꝓut dixerat ſibi pau
lus inuenit. Et licet iam trecenti anni ⁊ vltra
fluxiſſent.ita tn̄ corpa eoꝝ ſunt reperta. ac ſi
ip̄a bora ibidē fuiſſēt poſita. Inſup vͦo odor
ſuauiſſimus et mirabilis inde fragrabat.

B ❡ Cecus aūt quidaȝ tangens feretrū
illuminatus eſt. Et multi alij meritis eoruȝ
curati ſunt. In boꝝ ſolēnitate pax int̄ longo
bardos et romanum imperium reformata
fuit.et ideo gregorius papa. loquet̄ dn̄s pa
cem in plebem ſuā.in introitu miſſe cantari
inſtituit. Unde et officia partim ſanctis cō
ueniūt.partim euentibus que ip̄is cōtigere
diebus. Refert auguſtinus in libro.xx.de ci
uitate dei.q̄ ip̄o p̄n̄te ⁊ imp̄atore et ml̄ta tur
ba.q̄dam cecus apud mediolanū ad corpa
martyrū geruaſij et ꝓthaſij lumen recepit.
Utrum āt ſit p̄dictus cecus an alius ignora
tur. Idem q̄ȝ refert ibidem q̄ q̄dam iuuenis
in villa victoriana q̄ ab iporegio trigīta mi
liaribus diſtat.cū in quodam flumīe equū
lauaret.continuo diabolus eum vexauit.et
in flumen tanq̄ȝ mortuū proiecit. Cum aūt
veſpere in eccleſia beatoꝝ geruaſij ⁊ ꝓthaſij
q̄ prope erat cantarent̄.ille vocibus illis q̄ſi

ꝑcuſſus.cū grādi fremitu eccīaꝫ ītrās alta-
re tenebat.ideamoueri ñ valēs tāꝗꝫ ſi ibidē
alligatꝯ fuiſſꝫ.Et cū demon vt inde exiret ad
iuraretᷣ.ille ſe eꝯ mēbra ā̄putare cū exiret mi-
nabatᷣ.Cū ergo adiuratꝯ exiret.oculꝯ eius in
maxillā fuſus tenui venula depēdebat.ſꝫ in
locū ſuū ſic̄ potuerᷣ oculū reuocauerᷣ.Et ec
ce ītra paucos dies meritis ſctōꝝ geruaſij ⁊
ꝓthaſij plene ſanatꝯ ē.Ambro.q̄ꝫ ī ꝑfatione
ſic ait.Hi ſunt q̄ vexillo celeſti ſigti victricia
apl̄i arma ſūpſerāt.⁊ a mundanis nexibꝯ ab
ſoluti.neq̄ſſimi hoſtis vicioꝝ aciē ꝓſternen-
tes liberi ⁊ expediti xp̄m dn̄m ſūt ſecuti.O q̄ꝫ
felix germanitas.q̄ ſacris inherēdo eloquijs
nullo potuit īterpolari ꝯtagio. O q̄ꝫ glōioſa
certaminis cauſa.vbi pariter coronātᷣ quos
vnus vterus maternus effudit.

LXXXII.

De ſanctis Johanne et Paulo.

Johannes et pau-
lus ꝑmicerij et ꝑpoſiti cōſtātie filie
cōſtātini auguſti fuerᷣ.Eo aūt tp̄e
cū gens cythica daciam ⁊ traciā occuparet.
et gallicanꝯ dux romani exercitꝯ ꝯ̄ ꝑdictā gē
tē mitti deberet.cōſtātiā filiā ꝯſtātini p mer
cede laboris ſibi ī vxorē dari petebat. Qd̄ et
romani ꝑncipes inſtantiꝯ fieri poſtulabant
Pater āt plurimū triſtabatᷣ.ſciēs filiaꝫ ſuaꝫ
poſtq̄ꝫ a btā agnete ſanata fuerat ī v̄ginita-
tis ꝓpoſito poſitā facilꝯ occidi poſſe q̄ꝫ ad
ꝯſenſū iclinari.Virgo tn̄ de dō ꝯfidēs patri
ꝯſulit vt eā ſibi ſpōdeat cū victor rediret.Ve
rū tn̄ duas filias ſuas q̄s ex vxore defūcta ſu
ſceperat.idē gallicanꝯ ſecū manere ꝑmitterꝫ
vt p eas mores ⁊ votū p̄ris ſcire poſſꝫ.Et ipa
duos ꝑpoſitos ſuos iohanneꝫ et paulū ſibi
ꝯcederet.in ſpe q̄i maioris firmitatis.rogās
deū vt ip̄m ⁊ filias ꝯuerteret.Qd̄ vbi oībus
placuit.gallicanꝯ aſſūptis iohē a paulo ⁊ co
pioſo exercitu ꝓficiſcitᷣ.Sꝫ tn̄ a cythicoꝝ gē-
te eꝯ exercitꝯ frāgitᷣ.⁊ in vrbe traciaꝝ ab hoſti
bus obſidetᷣ.Tūc accedētes iohēs ⁊ paulus
eidē dixerᷣ.Fac votū dō celi.⁊ eris victor me
lior q̄ꝫ fuiſti.Qd̄ cū feciſſet.iuuenis ī hume-
ro ferēs crucē ſtatim ſibi apparuit.eiq̄ꝫ dixit
Sume gladiū tuū ⁊ ſequere me.Quem ille
accipiēs.p media caſtra iuit.et ad regē vſq̄ꝫ
deueniēs.illūq̄ꝫ occidēs.ſolo timore vniuer
ſum exercitū ſubiugauit.et romanis tribu-
tarios fecit.Duo q̄ꝫ milites armati eidē ap-
parētes eū hinc inde ꝯfirmabāt. Factꝯ igitur
xp̄ianus romā rediit.et cū multo honore ſu
ſceptus.rogauit auguſtū vt ſibi indulgeret
ſi filiā mime deſpōſaret.eo ꝙ de cetero xp̄o cō
tinēter viuere ꝓponeret.Quod cū auguſto
plurimū placuiſſet.et due filie gallicani a cō
ſtantia v̄gine ad xp̄m ꝯuerſe eēnt.ip̄e galli
canus ducatui ceſſit.et oīa paupibꝯ tribuēs
xp̄o cuꝫ alijs ſeruis dei in pauꝑtate ſeruiuit.
Multa āt miracula faciebat.ita vt ſolo vi-
ſu demones de obſeſſis corꝑibus effugaret.
Huius ſacre opinionis fama in toto or-
be terraꝝ intantū excreuit.vt ab oriēte ⁊ occi
dēte veniētes viderēt virū ex patricio cōſule
lauantē pedes pauperū ponenteꝫ menſam.
aquā manibꝯ effundentē.languētibus ſolli-
cite miniſtrantē.et cetera ſancte ſuitutis of-
ficia exhibentē.Conſtantino igitᷣ defūcto.cō
ſtantius cōſtantini magni filiꝯ arriana he-
reſi depꝛauatꝯ imperiū tenuit.Verū cū con
ſtantius frater cōſtantini duos filios ſcilicꝫ
gallū ⁊ iulianū reliq̄ſſet.conſtantiꝯ īperator
dictū gallū ceſarē fecit.et ꝯ̄ iudeam rebellan
tē miſit.Quem tn̄ poſtmodū īterfecit.Julia
nus v̄o timens ne exemplo fratris a cōſtan
tio ꝑimeretᷣ.monaſteriuꝫ ingreſſus eſt.Vbi
magnā religionē ſimulās lector ordinatus
eſt.Qui p maleficiū demonē ꝯſuluit r̄n̄ſum
accipiēs ꝙ ad iperiū ſublimandꝯ eſſꝫ.Poſt
aliq̄t tp̄s vrgentibꝯ aliquibus negocijs con-
ſtantiꝯ iulianū ceſarē fecit.et ip̄m in galliam
deſtinauit.Qui oīa ſtrenue agebat. Mor-
tuo aūt cōſtantio et iuliano apoſtata in ipe
riū a conſtantio ſublimato.iuſſit iulianꝯ
vt gallicanus aut dijs īmolaret aut abſcede
ret.Tanto eni viro nō audebat necē inferre.
Jlle igitur alexandriam ꝑrexit.et ab infideli-
bus p cor tranſfixus martyrij coronā perce
pit.At iulianus captus cupiditate ſacrilega
auariciaꝫ ſuā euangelij teſtimonio colora-
bat.Nam facultates a xp̄ianis auferens di
cebat. Chriſtus veſter dicit in euangelio.
Qui non renunciauerit omnibꝯ q̄ poſſidet

nō pt me⁹ eē diſcipul⁹. Audiēs igit̄ ꝙ iohēs
et paul⁹ ex opib⁹ q̄s vgo conſtantia reliq̄rat
xp̄ianos paupes ſuſtētabāt. mādauit eiſdē
ꝙ ſic cōſtātino ita q̄ȝ ꝛ ſibi adherere deberēt.
At illi dixert. Dū glīoſi ipatores cōſtātin⁹
et fili⁹ e⁹ conſtāti⁹ ſe eē ſuos xp̄i gloriabant.
nos famulabamur eiſdē. Tu vō q̄ religio
nē plenā virtutib⁹ reliq̄ſti. a te oīno receſſim⁹
et tibi obedire ꝯtēnim⁹. Quib⁹ iuliā⁹ māda
uit. Ego i eccīa clericatū obtinui. et ſi voluiſ
ſem ad pmū eccīe ſtatū ꝑueniſſē. Sed ꝯſide
rās vanū eē inertiā ſectari. ꝛ ociū. militie ani
mū dedi. diiſq̄ȝ ſacrificās eoꝝ ſuffragiis ipe
riū obtinui. Vñ vos i aule regia nutriti. nō
debetis lateri meo deeſſe. vt pmos vos i pa
lacio meo habeaȝ. Qđ ſi a vob̄ ꝯtēpt⁹ fuero
agā vt neceſſe ē vt ꝯtemni nō poſſim. Qui
rñdentes dixerūt. Deum tibi ꝑponētes mi
nas tuas neq̄q̄ȝ timem⁹. ne regis etni inimi
cicias incurram⁹. Ad h̄ iulian⁹. Si infra de
cē dies vltro ad me veire ꝯtēpſeritis. coacti
poſtmodū facietis qđ ſpōte facere n̄ curatiſ
Cui ſcī rñderūt. Jam decē dies pteriſſe eſti
ma. et hodie facito qđ tunc te facturū eē mi
naris. Quib⁹ iulian⁹ Putatis q̄ martires
vos faciāt xp̄iani. Niſi mihi ꝯſenſeritis pu
niā vos. nō vt martyres. ſȝ vt publicos ho
ſtes. Tūc iohēs ꝛ paul⁹ ꝑ totos decē dies ele
moſynis inſiſtentes oīa ſua paupib⁹ eroga
bāt. Decima aūt die miſſus ē ad eos theren
cian⁹ q̄ dixit eiſ. Dñs noſter iulian⁹ ſtatun
culū aureū iouis ad vos miſit. vt eidē thu
ra incendatis. alioq̄n ambo ſimul peribitis
Cui ſancti dixerūt. Si tuus dñs ē iulianus
habeto pacē cum illo. nob̄ ali⁹ dñs nō ē niſi
dñs ih̄s xp̄s. Tūc iuſſit eos occulte decolla
ri. et i fouea īra domū ſepeliri. famā faciēs
ꝙ i exiliuȝ eēnt miſſi. B Poſt h̄ filius
therēciani a demone arripit. et intra domū
clamare cepit ꝙ a demone vreret̄. Qđ vidēs
therēcianus. ſcelus ꝯfitet̄. et xp̄ianus efficit̄.
paſſio ſcōꝝ ab eo ꝯſcribit̄. et e⁹ filius liberat̄
Paſſi ſunt autem circa annū dñi. ccclxiiij.
Refert greḡ. in omelia euāgelij. ſi q̄s vult
venire poſt me. ꝙ q̄dam matrona dū eccīaȝ
iſtoꝝ martyrū freq̄nti⁹ viſitaret. ꝛ die q̄dam
inde rediret. duos ſtantes monachos ſub
ꝑegrino habitu inuenit. q̄s ꝑegrinos credēſ
elemoſynaȝ ſibi dari ꝑcepit. Sed poſtq̄ȝ di
ſpenſator eis ad largiendum elemoſynā ap
propinquaſſet. aſtiterūt ei vicinius ꝛ dixert.
Tu nos modo viſitas. nos te in die iudicij
requiremus. et quicq̄d poterimus tibi ꝑſta
bimus. Quo dicto ab oculis ei⁹ ablati ſūt.
Ambroſi⁹ de his martyribus in ꝑfatōne
ſic dicit. Beati martyres iohannes ꝛ paul⁹
veraciter impleuerunt quod dauitica voce
dr̄. Ecce q̄ȝ bonū et q̄ȝ iocundū habitare fra
tres in vnum. Naſcendi lege ꝯſortes. fidei ſo
cietate ꝯiuncti. paſſionis equalitate cōſimi
les. in vno ſemꝑ dño glorioſi.

LXXXIII A

De ſancto Leone papa.

Leo papa ut in mi
raculis beate vginis legit̄ in eccīa
ſctē marie maioris i die reſurrectō
nis miſſā celebrabat. et dū fideles ꝑ ordineȝ
cōmunicaret. et q̄dā matrona manū e⁹ oſcu
lata fuiſſet ex h̄ in eū vehemēs carnis tēpta
tio inſurrexit. At vir dei i ſemetipm ſeuiſſi
mus vltor iſurgit. ꝛ eadē die manū ſe ſcāda
liȝātē occulte penit⁹ amputauit. ꝛ a ſe reiecit.
Interea murmur oriebat̄ in populo. cur ſū
mus pōtifex diuia more ſolito nō celebraret
Tūc leo ad btāȝ vginē ſe ꝯuertit. ꝛ ei⁹ ꝓuidē
tie totalit̄ ſe cōmiſit. Tūc illa ꝯtinuo ſibi aſti
tit et manū ſuaȝ ſuis ſanctiſſimis maib⁹ illi
reſtituit et reformauit iubēs vt ꝓcederet. et
filio ſuo ſacrificiū imolaret. Leo igit̄ omi po
pulo q̄d ſibi ꝯtigerit ꝑdicauit. et manū reſti
tutā oībus euidenter oñdit. Hic calcedoñ.
ꝯciliū celebrauit. ſolas vgines ibidem vela
ri inſtituit. Ibi etiā ſtatutū fuit. vt vgo ma
ria mater dei appellaret̄. Eo q̄ tempe at
tila italiā deuaſtabat. Igit̄ ſctūs leo i eccīa
aplōꝝ trib⁹ diebus ꝛ tribus noctib⁹ orōi va
cās poſt h̄ dixit ad ſuos. Qui vult me ſequi
ſequat̄. Cū igit̄ ad attilā ꝓpinq̄ſſȝ ille vt bea
tū leonē vidit de equo deſcendit. eiuſq̄ȝ pedi
bus ꝓuolut⁹ rogauit vt peteret q̄cq̄d vellet
Qui petijt vt ab italia diſcederet ꝛ captiuoſ
relaxaret. Et dū argueret̄ a ſuis ꝙ triūpha
tor orbis a ſacerdote victus eſſet reſpondit.

Prouidi mihi et vobis. Vidi ei a dextris eꝰ
fortiſſimū militē euaginato gladio ſtantem
mihiq; dicētē. Niſi huic parueris cū oībus
tuis interibis. ¶ Cū btūs leo epl'am ad fabia
nū epm̄ cōſtantinopolitanū aduerſū euthi-
ciū ⁊ neſtoriū ſcpſiſſet. ſup ſepulcrū bti petri
ipam poſuit. ⁊ ieiunijs ⁊ orōibꝰ inſiſtens dixit
Quicq̄d i hac epl'a vt hō erraui. tu cui eccīe
cura cōmiſſa ē corrige ⁊ emēda. Et pꝰ dies. xl
orāti illi petrꝰ apparuit dicēs. Legi et emēda-
ui. Accipiēſq; leo epl'am inueit eam manibus
apli correctā ⁊ emēdatā. Alias ei ſepulchro
bti petri. xl. diebꝰ ieiunijs ⁊ orōibꝰ vacās leo
aſtitit obſecrās vt ſuoꝝ ſibi pctōꝝ veniā im
petraret. Cui petrꝰ apparēs dixit. Depcatus
ſū ꝓ te dn̄m. et oīa pctā tua dimiſit. Solum-
modo de manuū impoſitōe debes inq̄ri. i. ſi
bene ſiue aliter alicui manꝰ impoſueris. exi-
geris. Obijt circa ānos dn̄i. cccclx.

LXXXIIII

¶ De ſancto Petro apoſtolo

Petrus trinomius
extitit. Vocatꝰ ē ei ſimon bariona.
Simon interꝑtat̄ obediēs vel po-
nēs triſticiā. bariona filiꝰ colūbe. Bar ligua
ſira filiꝰ. iona hebraice colūba. Fuit ei obedi
enſ qn̄ xp̄s eū vocauit. q2 ad vnīꝰ iuſſiōis vo
cē dn̄o obediuit. ponēs triſticiā qn̄ xp̄m ne-
gauit. q2 egreſſus foras fleuit amare. filiꝰ co
lūbe. q2 deo ſimplici intentōne huiuit. Scd̄o
vocatꝰ ē cephas. q̊d interꝑtat̄ caput. vl' petra
vel increpās ore. Caput rōe ṗncipatꝰ in ꝑla
tiōe. petra rōe firmitatis in paſſiōe. increpāſ
ore rōe ꝯſtātie i ꝑdicatōe. Tertio vocatus ē
petrꝰ. qd̄ interꝑtat̄ agnoſcēs. ſiue diſca'ciās
vel diſſoluēs. q2 xp̄i diuinitatem agnouit cum
dixit. Tu es xp̄s filiuſ dei viui. Et pedes affe
ctuū ſuoꝝ in oī ope mortuo ⁊ terreno diſcal
ciauit cū dixit. Ecce nos reliq̄mꝰ omia. ⁊c. Et
vincula pctōꝝ nob diſſoluit. ⁊ h p claues q̄s
a dn̄o accepit. ¶ Habuit āt triplex cogno
mē. Dictꝰ ē ei ſimon iohāna. q̊d interꝑtatur
dn̄i pulcritudo. Scd̄o ſimon iohis. qd̄ inter
ꝑtat̄ cui donatū ē. Tertio ſimon bariona qd̄
interꝑtat̄ filiꝰ colūbe. Per qd̄ dat̄ itelligi ꝙ
ipe habuit pulcritudinē morū. dona ꝟtutū.
abūdantiā lacrimaꝝ. q2 colūba h3 gemitū ꝓ
cātu. ¶ Iſtud āt nomē petrꝰ i hus ṗmo ſibi
imponendū ꝓmiſit. cū dixit Ioh. j. Tu voca
beris cephas qd̄ interꝑtat̄ petrꝰ. Scd̄o pro
miſſū impoſuit. ſic̄ dr̄ Marci. iij. Et impoſu
it ſimoni nomē petrꝰ. Tertio īpoſitū confir-
mauit. cū dixit Math. xvj. Et ego dico tibi.
q2 tu es petrꝰ. et ſup hanc. ⁊c. Eius martyriū
marcellus. linus papa. egeſippus. ⁊ leo papa
ſcpſerūt.

Petrus aplus inter ceteros ⁊ ſupra
ceteros aplos maioris feruoris ex
titit. Nam ⁊ ſcire dn̄i ꝓditorē voluit.
q2 vt dic̄ augꝰ. ſi eū ſciuiſſ3. dētibꝰ diſcerpſiſ
ſet. Et ob h dn̄s ꝓditorē ſuū noīare nolebat
q2 vt ait Chryſo. ſi ipm̄ noiaſſet. petrus con
tinuo ſurrexiſſet. et ipm̄ ꝓtinus trucidaſſet.
¶ Hic ſup mare ad dn̄m ambulauit. in do
mini traſfiguratōe ⁊ puelle ſuſcitatōe a dn̄o
electꝰ fuit. ſtaterē in ore piſcis inuenit. claueſ
regni celoꝝ a dn̄o accepit. ⁊ paſcēdas oues
a xp̄o ſuſcepit. tria milia hoim̄ in pentecoſtē
ſua ꝑdicatōe ꝯuertit. ananie et ſaphire mor-
tē ꝑdixit. eneā paliticū curauit. corneliū3 ba
ptizauit. tabitam ſuſcitauit. vmbra ſui corpis
infirmos ſanauit. ab herode incarcerat̄. ſed
ab angelo liberat̄. Qualis aūt eius cibus vl'
indumentum fuerit. ipe hoc in libro clemētis
teſtatur. Panis inq̄t ſolus eſt mihi cum oli
uis. et raro cum oleribus in vſu eſt. Indumē
tum aūt hoc eſt mihi quod vides. tunica cū
pallio. et hoc habēs nihil aliud requiro. Fer
tur q̊3 q2 in ſinu ſemp ſudariū portabat quo
crebro fluētes lacrimas tergebat. q2 qn̄ dul
cis allocutionis ⁊ p̄ntie dn̄i memor erat. pre
nimia amoris dulcedine lacrimas cōtinere
nō poterat. Quando etiā culpā negationis
ad memoriam reducebat vberrimas lachri-
mas emittebat. Unde adeo in ꝯſuetudīe ha
buit flere. vt eius facies tota aduſta lachry
mis videretur. ſicut dicit clemens. Idem et
dicit ꝙ audito in nocte gallicantu ad orōem
ſurgere ꝯſueuerat. et tūc ſimiliter vt dr̄ ad fle
tū ꝓrūpere cōſueuit. Refert q̊3 clemens ſm̄
quod in eccleſiaſtica hiſtoria īuenitur ꝙ cū
vxor petri ad paſſionē duceretur. petrus in-
genti gaudio exultauit. ac eam ꝓpo vocās

noīe pᵒ eā clamauit ꝙ ꝯiūx memento dn̄i.
¶ Quadā vice dū petrᵒ apl's duos d̄ disci
pul' suis misisset ad p̄dicādū. dū .xx. dietas iuis
sent. vnᵒ illoꝝ defūctᵒ est. alter vo ad petꝝ re-
dijt. ⁊ qd̄ acciderat nūciauit. Hic dr̄ fuisse be
atᵒ marcial'. vel ſm̄ q̄sdā maternᵒ. Alibi legit'
ꝙ p̄mᵒ fuit btūs froto. sociᵒ q̄ d̄fūctᵒ est scūs
fuit p̄sbit' georgiᵒ. Tūc petrᵒ suū baculū sibi
tradidit. p̄cipiēs vt ad sociū pgeret. et eū sup
illū poneret. Qd̄ cū fecisset. ille q̄ iā p .xl. dies
iacebat mortuᵒ ptinᵒ surrexit viuᵒ. B
¶ Eo tp̄e erat ī hierl'm q̄dam magᵒ nomīe
simō. q̄ se p̄mā veritatē dicebat. ⁊ sibi credē-
tes ppetuos effici asserebat. ⁊ nulla sibi im-
possibilia dicebat. Legit' etiā in li. clementis
ip̄m dixisse. Adorabor vt deᵒ publice. diuīs
donabor honoribus et q̄cq̄d voluero facere
potero. Aliqñ cū mat' mea rachel iuberet me
exire ad cāpū vt meterē. ego falcē videns po-
sitā. p̄cepi falci vt p se meteret ⁊ messuit d̄cu
plo aliᵒ ceteris. Addidit q₃ et hᵒ ſm̄ qd̄ di. hie
ro. Ego sū ſmo dei. ego speciosᵒ. ego paclitᵒ
ego oīpotēs. ego oīa dei. Serpētes q₃ eneos
faciebat se mouere. statuas eneas. ⁊ lapides
ridere. et canes cātare. Hic igit' vt linᵒ ait vo
lēs disputare cū petro ⁊ ostēdere ꝙ deᵒ eēt sta
tuta die venit petrus ad locum certaminis
⁊ astantibus petrᵒ dixit. Pax vob frēs q̄ vi
tatē amatis. Cui simō. Nos tua pace opus
nō habemᵒ. Si enī pax sit et ꝯcordia ad iue
niendā vitatē nihil p̄ficere poterimᵒ. Hn̄t
enim intra se pacē latrones. ppter qd̄ noli i
uocare pacē sed pugnā. Duobus enī dimi-
cātibᵒ tūc erit pax cum alter fuerit supatus
Et petrᵒ. Cur times audire pacē. Ex peccatis
enim bella nascunt'. vbi aūt pctū₃ nō fit pax
est. In disputationibᵒ veritas. in opibus iu
stitia inuenit'. Et simon. Nihil dicis sed ego
ostēdā tibi deitatis mee potentiā₃ vt repente
adores me. Ego sum p̄ma vtus. et possū vo
lare p aera. nouas arbores facere. lapides ī
panē mutare in igne sine lesiōe durare. ⁊ oīa
que volo possū facere. Contra hunc igit' si
monē petrus disputabat. ⁊ omnia eiᵒ male
ficia detegebat. Tunc simon videns q̄a pe-
tro non posset resistere. oēs libros sue magi-
ce artis ne forte magus pderetur ī mare pie
cit. ⁊ romā vt ibi deᵒ haberet' perexit. Qd̄ vbi
petrᵒ cōpit. ip̄m inseq̄t'. ⁊ romā vsq₃ pficiscit'
C ¶ Quarto igit' anno claudij imperatoris
petrus romā applicuit. ⁊ ibi annis .xxv. sedit
⁊ duos ep̄os linum et cletum sibi coadiuto
res vt ait iohānes beleth. vnū₃ extra muros
vrbis alium intra ordinauit. Predicationi
autem insistēs multos ad fidem ꝯuertebat.
⁊ infirmos q₃plures curabat Sed ⁊ i predi
catione sua semp laudās ⁊ p̄ferens castita-
tem. q̄ttuor ꝯcubias agrippe p̄fecti adeo cōuer
tit ꝙ ad prefectū redire vlteriᵒ recusarēt. Vn̄
iratᵒ p̄fectᵒ aduersus petrū occasionem que
rebat ¶ Postᵒ hᵒ apparuit dn̄s petro dicēs Si
mon et nero ꝯtra te cogitant. sed ne timeas.
q̄a tecū sum vt eruā te. ⁊ dabo tibi hui mei
pauli solacium. q̄ cras romā ingredietur Sci
ens igit' petrᵒ. vt ait linᵒ. quia velox eēt depo
sitio tabernaculi sui in ꝯuentu fratꝝ positus
manū clementis apprehendit. et eum ī ep̄m
ordinauit. ⁊ ī cathedra loco sui sedere coegit
Post hoc paulᵒ sicut dn̄s predixerat romā
venit et cum petro xp̄m p̄dicare cepit. Simō
autem magus in tantū a nerone amabatur
ꝙ vite eᵒ ⁊ salutis ⁊ totiᵒ ciuitatis custos sine
dubio putabat'. ¶ Quadā aūt die sicut dic
leo papa dū añ nerone astaret. eiᵒ effigies sb
ito mutabat'. ⁊ mō senior mō adolescētior vi
debat'. Qd̄ cū videret nero. veꝝ hūc eē dei fili
ū estiabat. Dixit itaq₃ simō magᵒ neroni. si
cut idē leo refert. vt scias optīe ip̄ator me dī
filiū eē. iube me decollari ⁊ t'tia die resurgā
Precepit igit' nero carnifici vt eū decollare
deberet. Qui cū putaret se decollare simōē
decollauit arietē. Simō aūt arte magica il-
lesᵒ euasit. et arietis mēbra colligēs ea abscō
dit. ⁊ tribᵒ diebᵒ se occultauit. Sāguis autē
arietis ibidē ꝯgelatᵒ remāsit. Die aūt t'tio o-
stēdit se neroni di. Fac sangnē meū q̄ effusᵒ ē
extergi. q̄r ecce ego q̄ decollatᵒ fuerā sicut p-
misi die t'tia resurrexi Quē nero vidēs obstu
puit. ⁊ ip̄m veꝝ dei filiū eē putauit. Hec leo
¶ Aliqñ etiā cū ī ꝯclaui cū nerone eēt. de
mon eiᵒ specie foris p illo loq̄bat'. Deniq₃ ro
mani ī tāta veneratiōe eū habuerūt. ꝙ ei de₃
imaginē fecerūt ⁊ hūc titulū supsc̄pserunt. Si
moni deo scō D ¶ Petrᵒ aūt ⁊ paulus

vt leo teſtať ad neronē introierūt.et oīa eiꝰ
maleficia detegebāt.Addidit q̄ȝ petrꝰ ꝙ ſicͭ ĩ
xp̄o ſūt due ſubē.ſ.dei ⁊ hoīs.ſic et in iſto ma
go ſūt due ſubē.ſ.hoīs et diaboli.Dixitq̄ȝ ſy
mon.vt teſtať ſctūs Marcellꝰ et leo.Ne di-
utiꝰ hūc patiar inimicū.p̄cipiā angelꝭ meis
vt vindicent me de iſto.Cui petrꝰ.Angelos
tuos nō timeo.ſ3 ipi me timent.Nero dixit.
Nō times ſimonē q̄ diuinitatē ſuā rebuſ affir
mat.Cui petrꝰ Si diuinitas ē in ipo dicat nūc
mihi q̄d cogito vel q̄d facio.quā cogitatōeȝ
meā pꝰ auribꝰ tuis inſinuo.vt nō audat mē
tiri.Nero dixit Accede huc ⁊ dic mihi quid
cogitas.Petrꝰ aūt accedēs ſecreto dixit Iu
be mihi panē ordeaceū afferri ⁊ occulte dari
Qui cū allatꝰ fuiſſet.et petrꝰ eū bn̄dixiſſet et
ſub manica abſcondiſſet dixit.Dicat ſimon
q̄ ſe deū fecit q̄d ſit cogitatū q̄d dictuȝ et q̄d
factū.Rn̄dit ſimō.Petrꝰ mag̃ dicat q̄d co
gitē ego.Dixitq̄ȝ petrꝰ Quid cogitet ſimon
me ſcire docebo.dum q̄d cogitauerit fecero
Tūc ſimō indignꝰ clamauit.Procedant ca
nes magni et deuorēt eū.Et ſubito caneſ ma
ximi apparuerūt ⁊ in petrū īpetū fecerūt.Il-
le vō panē bn̄dictū obtulit et ſubito ipos in
fugā ꝯuertit.Tūc dixit ad neronē petrꝰ.Ec-
ce oñdi tibi me noſſe q̄d cōtra me cogitaue-
rat ſimō nō vbꝭ ſed factis.Nā q̄ ꝓmiſerat ꝯtra
me āgelos vēros exhibuit canes.vt oñdat
ſe diuīos angelos n̄ hr̄e ſ3 caninos.Dixitq̄ȝ
ſimō.Audite petre et paule.Si h̄ vobꝭ nihil
poſſū facere.veniemꝰ vbi oȝ me vos iudica-
re.Ego aūt vobꝭ mō ꝑco.h̄ leo. E ¶Tūc
ſimō vt ait egeſippꝰ et linꝰ.in ſupbiā elatus.
auſꝰ eſt ſe iactare ꝙ poſſet mortuos ſuſcita-
re.Et accidit ꝙ q̄dā iuuenis moreretꝰ.Voca
tis ergo petro et ſimōe.hanc oēs d̄ volūtate
ſimōis ſn̄iam firmauerūt.vt ille occideretꝰ q̄
mortuū ſuſcitare nō poſſ3.Simō igitꝰ dū ſu
per mortuū ſuas incātatōes faceret.viſꝰ ē a
circūſtātibꝰ caput agitare defūctꝰ.Tūc oēs
exclamātes petrū lapidare volebāt.Petrꝰ
aūt vix ipato ſilentio dixit.Si viuit defūctꝰ
ſurgat ābulet et loq̄tꝰ alioq̄n ſciatis fātaſma
eē q̄d caput mortui cōputeť.Sepeť ſimō a
lectulo.vt plene figmēta diaboli denudenť.
Sepať igiť ſimō a lectulo.et puer imobilꝭ re
manſit.Petrꝰ aūt a lōge ſtās.⁊ orōne facta
exclamauit di.Adoleſcēs in noīe ieſu xp̄i na
zareni crucifixi ſurge ⁊ ābula Et ſtatī viuus
ſurrexit ⁊ ābulauit.Cū aūt pp̄ls vellet ſimōȝ
lapidare.ait petrꝰ Satis ē illi ad penā ꝙ ſe
in ſuis artibꝰ agnoſcit ſupatū.Magiſter āt
noſter nos docuit vt ꝓ malꝭ bona reddamꝰ
Dixit aūt ſimō Scitote vos petre et paule
nō vobꝭ ꝯtinget q̄d cupitis vt martyrio vos
digner coronare.Qui dixerūt.Adueniat no
bis q̄d cupimꝰ.tibi aūt nūq̄ȝ bn̄ ſit.q² q̄cūq̄ȝ
loq̄ris mētiriſ.Tūc ſimō vt ait ſctūs marcel
luſ iuit ad domū marcelli diſcipli eiꝰ ligauit
q̄ȝ maximū canē ad hoſtiū domus eiꝰ dicēs
Nūc videbo ſi petrꝰ q̄ ad te venire ꝯſueuit
ingredi poterit.Poſt paululū venit petruſ
et facto ſigno crucis canem ſoluit.Canis āt
omnibus alijs blandus.ſolum ſimonem ꝑ
ſeq̄batur.Qui apphēdēs eū ad t̄ram ſibꝰ
ſe deiecit.⁊ eū ſtrāgulare volebat.Accurrēs
aūt petrus.cani clamauit ne ei noceret.Et
canis q̄dem corpus euiſ non leſit.ſed veſtes
adeo lacerauit.vt ille nudus poſitus remāe
ret.Populus aūt et maxime pueri cū cane
tādiu pꝰ eum cucurrerūt donec illū quaſi lu
pū de ciuitate fugarēt.Cuius opp̄brij pudo
rem non ferens pannū nulq̄ȝ cōpuit.Mar
cellus autē hec miracula videns deinceps pe
tro adheſit.Poſtea aūt ſimon rediēs iterū
in neronis amiciciā eſt receptꝰ.Simō igiť.
vt refert leo.pp̄lm ꝯuocauit.⁊ ſe a galileis ḡ
uiter offenſū ꝑhibuit.et iō vrbē quā tueri ſo
lebat.ſe deſerere velle dixit ⁊ diem ſtatuere q̄
in celum deberet aſcendere.q̄a nō dignaba
tur in terris amplius habitare.Statuto igi
tur die.turrim excelſam vel ſm̄ linū capitoli
um conſcendit.et inde ſe deijciens coronatꝰ
lauro volare cepit.Dixit aūt paulus ad pe
trum.Meum eſt orare.et tuū eſt imperare.
Dixitq̄ȝ nero.Verax eſt h̄ homo.vos autē
ſeductores eſtis.Petrus autē dixit ad pau
lum Paule erige caput ⁊ vide.Cūq̄ȝ eleuaſ
ſet caput.⁊ vidiſſet ſimonē volantē dixit ad
petrū.Petre q̄d ceſſas.perfice q̄d cepiſti.iā
eni vocat nos dn̄s.Tunc petrus ait.Adiu
ro vos angeli ſathane q̄ eum ī aera fertis ꝑ
dn̄m nr̄m ieſum xp̄m.vt ipm āplꝰ nō fera

tis.ſed corruere dimittatis.Et ꝯtinuo dimiſ
ſus corruit.⁊ ꝯfractis ceruicibus expirauit.
Audiēs h nero.talē virū ſe ꝑdidiſſe doluit.
dixitq3 apl'is.Suſpecto aīo me feciſtis ꝓ
pterea malo exēplo vos ꝑdā.hec leo.Dedit
q3 eos in manibus paulini viri clariſſimi.⁊
paulin9 tradidit eos in cuſtodia mamerti
ni ſub cura militū ꝓceſſi ⁊ martiniani Quoſ
milites petr9 ad fidē ꝯuertit.Vñ carcerem
apuerūt ⁊ eos liberos dimiſerunt.Quappē
paulin9 p9 paſſionē apl'oꝝ ꝓceſſū ⁊ martini
anū acceſſiuit.Et cōperto q xpiani eēnt iuſ
ſu neronis capite ceſi ſūt Rogabāt ergo fra
tres petꝝ vt inde diſcedꝛet Et cū diſcedꝛe nol
let.tādē vict9 ꝓcib9 abſceſſit.Et cū veniſſꝫ ad
portā vt Leo ⁊ Lin9 teſtātur ad locū vbi nūc
dꝛ ſctā maria ad paſſ9.vidit xpm ſibi occur
rentē et ait.Dñe q̄ vadis.Qui rñdit.Venio
romā iteꝝ crucifigi.Cui petr9.Dñe iterum
crucifigeris.Cui dñs.Etiā.Petr9 vō ait Er
go dñe reuertar vt tecū crucifigar His dictiſ
dñs vidēte petro ⁊ lacrimāte ī celū aſcēdit.
Qđ cū đ ſua paſſione dictū intelligeꝛꝫ rediit
Cūq3 h fratrib9 retuliſſet.a miniſtris neronis
capit.⁊ ꝓfecto agꝑpe ꝑntaī.Factaq3 ē ei9 faci
es ſicut ſol.vt ait lin9 Cui dixit.Tu ne es ille q̄
in plebib9 ⁊ mliercul'q̄s a thoꝛo viroꝝ ſepaſ
gl'aris.Quē apl's increpās dicebat ſe in cru
ce dñi gl'ari.Tūc petr9 tanq3 alienigena iuſ
ſus ē crucifigi.paul9 vō q2 ciuis erat romā9
iuſſus eſt capite trūcari F De hac aūt
ſnia in ipos data dic.dyo.in epl'a ad thimo
theū de morte pauli in h vba.O fraī mi thi
mothee ſi vidiſſes agones ꝯſūmatōis ipoꝝ
defeciſſes q̄dē ꝑ triſtitia ⁊ doloꝛe.Quis non
fleret illa hoꝛa qñ ꝓceptū ſnie egreſſū in eos
eſt vt petr9 ſ.crucifigeret.⁊ paul9 đcollaret.
Vidiſſes tūc tbas gētiliū et iudeoꝝ ꝑcutien
tes eos ⁊ expuētes in facies eoꝝ.Adueniēte
aūt tribili tpe ꝯſūmatiōis ipoꝝ cū ſeparent
ab inuiceꝫ.ligauerūt colūnas mūdi.non vti
q3 abſq3 fratrum gemitu et planctu.Tunc
inquit paulus petro.Pax tecum fundamē
tum eccleſiarum ⁊ paſtoꝛ ouium ⁊ agnoꝝū
xpi.Petr9 aūt ad paulū ait.Vade in pace ꝓ
dicatoꝛ bonoꝝ moꝝ.mediatoꝛ ⁊ dux ſalutiſ
iuſtoꝝ.Cū aūt elōgaſſent eoſ ab inuicē.ſecu
tus ſū magiſtrū meū.nō enī in eodē vico oc
ciderunt eos.Hec dyo. Petr9 aūt vt leo
⁊ marcell9 teſtanī.dū veniſſet ad crucem ait
Quoniā de9 me9 de celo ad trām deſcendit
recta cruce ſublimat9 eſt.Me autē quē de
terra ad celū vocare dignaī.crux mea caput
meū in trā debet oñdere.⁊ pedes ad celuꝫ di
rigere.Ego q̄ nō ſū dignus ita in cruce eē vt
dñs me9.crucē meā girate ⁊ capite demiſſo
me crucifigite.Tunc illi crucē vterūt ⁊ pedeſ
ſurſū.man9 autē deoꝛſū fixerūt.Tūc ꝑpl's fu
roꝛe replet9 volebat neronē ⁊ ꝓfectū occidꝛe
⁊ apl'm libare.Qui eos rogauit.ne paſſiōeꝫ
ſuā impedire deberent.Dñs autē vt ait ege
ſip9 ⁊ lin9 aperuit oculos eoꝝ q̄ ibi flebant.
⁊ viderūt angelos ſtantes cū coꝛonis de flo
ribus roſaꝝ ⁊ lilioꝝ.⁊ petꝝ in cruce ſtāteꝫ cū
eis.⁊ libꝝ a xpo accipientē.⁊ ea vba que loq̄
baī ibi legenteꝫ.Tunc petrus vt teſtaī idem
egeſippus de cruce dicere cepit.Te dñe imita
ri optaui.ſed rect9 crucifigi nō vſurpaui Tu
ſemꝑ rect9 excelſ9 ⁊ altus Nos ꝑmi hoīs filii
qui caput ſuū dimerſit in terrā.c9 lapſū ſignifi
cat ſpēs generatōis hūane.ſic enī naſcimur
vt ꝓni in terrā vidamur effūdi.Mutata q3
ꝯdicio eſt vt h putet mund9 dextꝝ.qđ ꝯſtat
eē ſiniſtꝝ.Tu dñe mihi oīa es.totū qđ es tu
mihi totū.⁊ nihil aliud niſi tu ſolus.Grās ti
bi ago ſpū toto q̄ viuo.q̄ itelligo.q̄ inꝑpello.
Vbi due alie rōnes tangunī.q̄re rect9 nolu
it crucifigi.Videnſq3 petr9 q fidleſ gl'am ſu
am vidiſſet.grās agēs ⁊ deo fideles cōmen
dans ſpūm emiſit.Tunc marcell9 ⁊ apule9
fratres diſcipuli ei9 đ cruce eū dpoſuerūt.et
diuerſis cōdientes aromatib9 ſepelierūt
Iſid.in li.đ oꝛtu ⁊ obitu ſctoꝝ ſic ait.Pe
trus poſtq3 anthiocenā fūdauit eccl'iam ſb
Claudio ceſare.ꝯ ſimonē magū romā ꝑgit.
ibiq3 predicās euāgeliū.xxv.ānis eiuſdē vꝛ
bis pōtificatū tenuit.Xxxvj.aūt anno a paſ
ſiōe dñi a nerone deoꝛſū vt ipe voluit cruci
fix9 eſt.Hec Iſydo. In ipa aūt die petr9 ⁊
paul9 dyoniſio apparuerūt ſm qđ ipe ait i ꝓ
dicta epl'a in h vba.Attēde miraculuꝫ.vide
ꝓdigium frateꝛ mi thimothee diei victimati
onis ipoꝝ.Nā ꝑſto fui in tpe ſepatōis ipoꝝ
Poſt moꝛtē autē illoꝝ vidi eos inuicē ma

nu ad manū intrātes portas vrbꝭ ⁊ indutos
veſtes luminoſitatis. vel veſte luminis. ⁊ co
ronis claritatis ⁊ lucis ornatos. Hec dyoni
ſius. ¶ Nero autem impunitꝰ nō ex-
titit. ſed pro hoc ſcelere ⁊ alijs q̄ cōmiſit. ma-
nu ppa ſe pemit Quoꝝ ſceleꝝ ꝓaliq̄ breuiter
inſeramꝰ. ¶ Cū Seneca magiſter ſuꝰ vt i q̄
dam hiſtoria lꝫ apocrifa legit. cōdignā mer-
cedē laboris ſui ſpectaret. iuſſit nero ipm̄ eli-
gere in cuiꝰ arboris ramo ſuſpēdiū affecta
ret. dicens q hoc premium laboris ſui ab eo
recepturꝰ eēt. Cū autē ſeneca requireret. vn̄
ꝓ mortis ſuppliciū meruiſſet. acutum gladi-
um ſup eiꝰ vticē crebro vibrari fecit Seneca
autē nutu capitis mināti gladio cedbat. ve-
hement timens piclitari mortis piculo. Cui
nero ait. Magiſter vt q̄d nutu capitis mi-
nāti gladio cedis. Cui ſeneca rn̄dit. Nō ſuꝫ.
⁊ ideo mortē vereor ⁊ inuitꝰ morior. Cui ne
ro ait. Sic ego adhuc te metuo. vt puer me-
tuere ꝯſueui. Quare te viuēte q̄ete nō poſſū
viuere. Dixitqꝫ ſeneca Si me mori neceſſe ē
ſaltem mihi concede vt q̄d voluero eligam
genus mortis. Cui nero. Feſtinus eligas. tā
tū mori ne differas. Tunc ſeneca balneo in
aqua facto in vtroqꝫ brachio ſibi minui fec.
⁊ ſic nimio ſanguis fluxu ibidē vitā finiuit.
⁊ ſic q̄dam preſagio ſeneca nomē habuit q̄ſi
ſe necās. qa q̄dāmodo licet coactus manu p
pria ſe necauit. ¶ Hic ſeneca duos fratres
habuiſſe legitur. vnus fuit iulius gallio de-
clamator egregius qui manu ppa ſe pemit
alius mela pat lucani poete. Qui lucanꝰ iuſ
ſu neronis inciſione venaꝝ obiſſe legitur
¶ Rurſus nero nefaria mentis veſania du
ctus vt in eadē hiſtoria apocrifa repit mr̄ē
occidi ⁊ ſcindi iuſſit vt videret qualiter in eiꝰ
vtero fouebatur. Phiſici vero eum de ma-
tris pditione arguētes dicebāt. Jura negāt
⁊ phas phibet. vt filiꝰ matrem necet. q̄ ipꝫ cū
tanto dolore pepit. et cū tanto labore ⁊ ſolici
tudine enutriuit. Quibus nero. Faciatis me
puero impregnari ⁊ poſtea pere. vt q̄ntꝰ do
lor matri mee fuerit poſſim ſcire Hāc inſup
volūtatē pariendi ꝯcepat. eo q p vrbeꝫ trāſi
ens q̄ndā mulierē pariētē vociferantē audi
erat. Dicūt ei. Nō eſt poſſibile q̄d nate ꝯtrā
eſt. nec eſt ſcibile q̄d ratōi non eſt ꝯſentane
um. Dixit ergo eis nero. Niſi me feceritis i-
pregnari ⁊ pere. oēs vos faciā crudeli morte
interire Tunc illi eum impotionantes ranā
ſibi occulte ad bibendū dedrūt. ⁊ eā artificio
ſuo in eiꝰ ventre excreſcere fecerūt. Et ſubito
venter eiꝰ nate ꝯtra nō ſuſtinens intumuit ita
vt nero ſe puero grauidum eſtimaret. Facie
bātqꝫ ſibi ſuare dietam q̄lem nutriende rane
nouerāt ꝯuenire. dicentes q ꝓpter ꝯceptuꝫ
talia eū obſuare oporteret. Tādē nimio do
lore vexatus medicis ait. Accelerate tempꝰ
partꝰ. qa languore pariendi vix anhelitum
habeo reſpirandi. Tunc ipm̄ ad vomitū im
potionauerūt. ⁊ ranā viſu tribilem hūoribꝰ
infectā ⁊ ſanguine edidit cruētatā. Reſpiciens
qꝫ nero ptū ſuū. ipm̄ abhorruit. ⁊ mirabat a
do mōſtruoſū. Dixerūt āt q tā mōſtruoſū
⁊ dformē fetū ptulerit ex eo q tēpꝰ ptꝰ nolue
rit expectare. Et ait. Fui ne talis de matris e-
greſſus latibulis. Et illi etiam. Precepit er-
go vt fetus ſuꝰ aleret. ⁊ teſtudini lapidū ſer-
uādꝰ includret. Hec aūt in cronicis nō legū
tur ſꝫ apocrifa ſūt. ¶ Deide miratꝰ q̄l ⁊ q̄n-
ta fuerit ſucceſſio troie. romā p. vij. dies et no
ctes ſuccēdi fecit. Qd̄ ex altiſſima turri ꝯſpe
ctās. letatuſqꝫ flāme pulcritudine turgido
habitu helyadā decātabat. Hic ſicut habet
in cronicis retibus aureis piſcabat cantibꝰ
intendebat ita vt omnes cithariſtas ⁊ trage
dos ſuperaret. Uirum in vxorem duxit. ipſe a
viro vt vxor acceptus eſt. vt ait oroſius. Ro
mani vo eiꝰ veſaniā vlteriꝰ nō ferētes in euꝫ
impetū fecerūt ⁊ vſqꝫ extra ciuitatē ꝓſecuti
ſūt. Qui vidēs q euadere nō poſſet. fuſtē dē
tiū morſibꝰ exacuit. ⁊ ſe p mediū palo trāſfi
xit. ⁊ tali morte vitā finiuit. Alibi tn̄ legit q a
lupis deuoratꝰ ſit. Redeuntes igit romani
ranā in teſtudīe latitantē inuenerūt ⁊ ipam
extra ciuitatem piicientes cōbuſſerūt. Un̄ ⁊
ps illa ciuitatis vtaliq̄ dicūt vbi latuerat ra
na lateranis a latente rana nomen accepit.
¶ Tpe ſcti cornelij pape greci fideles aplo
rū corpora furati eadem aſportabant. Sed
demones in ydolis habitantes diuina coa
cti vtute clamabāt. Uiri romani ſuccurrite
quia dij veſtri auferunt Quapropter fidelibꝰ

intelligētibꝰ de apl'is. gētilibꝰ vͦo de ſuis diiſ
multitudo adunata fideliū ⁊ infideliū illos
ꝑſeqͥt. vñ greci timētes apd catbacūbas apo
ſtoloꝝ corpa in puteū ꝓiecerūt. ſꝫ a fidelibus
inde poſtmodū ſūt extracta. Greg. tñ in regi
ſtro di. ꝙ tāta eos vis tonitrui atqꝫ fulguris
terruit ac diſpſit. vt ea apd catbacumbas di
mitterēt. Sed cū dubitarēt q̄ oſſa eēnt beati
pe. ⁊ q̄ beati pau. orātibꝰ fidelibꝰ ⁊ ieiunijs iꝰ
ſiſtētibꝰ de celo eis rñſū ē. Maiora oſſa ſt ꝑ
dicatoris. miora vͦo piſcatoris. Et ſic oſſa ab
inuicē ſepauerūt. ⁊ in ſuis eccl'ijs q̄s cuilibet
edificauerāt poſuerūt. Alij vͦo dicūt ꝙ ſilue
ſter papa volēs eccl'ias ꝯſecrare tā magna
q̄ꝫ parua oſſa in lāce ſūma reuerētia ponͦdra
uit. ⁊ medietatē in vna eccl'ia ⁊ medietatē in
alia collocauit. ¶ Refert gg. in dyalogo ꝙ i
eccl'ia ſcti petri vbi corpꝰ eiꝰ reqͥeſcit. vir q̄dā
erat agōtiꝰ noīe magne būilitatis ⁊ ſctitatis
exñs. Cū vͦo q̄dā puella ꝑalitica in eiꝰ eccl'ia ꝑ
manēs manibꝰ repet. ⁊ diſſolutis renibus ⁊
pedibꝰ corpꝰ ꝑ trā traberꝫ diuqꝫ a btō petro
ſanitatē peteret. ei ꝑ viſionem aſtitit di. Uade
ad agontiū māſionariū. ⁊ ipē te ſaluti reſti
tuet. Cepit igit̃ illa ꝑ eccl'ie loca ſe buc atqꝫ il
luc trabere. ⁊ q̄s eēt agōtiꝰ inueſtigare. Cui
repēte obuiā. ipē factꝰ eſt quē q̄rebat. eiqꝫ di
xit. Paſtor ⁊ nutritor noſter btūs pe. apl'us
ad te me miſit vt ab infirmitate mea me libe
res. Cui ille rñdit. Si ab ipſo miſſa es ſurge
Apprebēſaqꝫ eiꝰ manu ipāꝫ leuauit. Illaqꝫ
nullo lāguoris veſtigio remanente plene ſa
nata fuit. ¶ In eodē q̄qꝫ li. ait greg. ꝙ galla
vrb rome nobiliſſima puella ſymacbi cōſul'
ac patricij filia marito tradita. in vniꝰ anni
ſpacio eiꝰ eſt morte viduata. Quā dū ad ite
randū tbalamuꝫ etas ⁊ opes vocarēt. elegit
mag ſpūalibꝰ nuptijs copl'ari deo. i qbꝰ a lu
ctu incipitur. ſed ad etna gaudia ꝑuenit̃. q̄ꝫ
carnalibꝰ nuptijs ſubijci que a letitia ſempi
cipiūt ⁊ ad finē cū luctu tendūt. Huic autēꝫ
cū valde ignea ꝯſperſio corporis ineēt. cepe
rūt medici dicere. q2 niſi ad āplexus viri redi
ret. calore nimio ꝯ naturāꝫ barbā babitura
eēt. Qd ita poſt factum eſt. Sed illa nibil ex
teriꝰ deformitatis timuit. q̄ interiorem ſpēꝫ
amauit. Nec verita eſt ſi boc in ea fedaretur
qd a celeſti ſponſo nō amaret̃. Abiecto igit̃
ſeculari bītu. apd eccl'iaꝫ ſcti pe. mōaſterio ſe
dedit. ibiqꝫ multis ānis i ſīplicitate orōnibꝰ
⁊ elemoſinis deo ſuiuit. Tādē cācri vlcere i
māmilla ꝑcuſſa. dū āñ eiꝰ lectū duo cādela
bra ſp lucerēt. q2 velut amica lucis nō ſolū
ſpūales ſꝫ etiā corpales tenebras odio babe
bat. vidit btūꝫ pe. apl'ꝫ int̃ ipa duo cādlabra
āñ eiꝰ lectum conſtitiſſe. Que ex amore ſu
mēs audaciā exultauit ⁊ di. Quid ē domie
meꝰ. Dimiſſa ſūt mibi pctā mea. Cui ille be
nigniſſimo vultu inclinato capite ānuit di.
Dimiſſa. veni. Et illa. Rogo vt ſoror benedi
cta veniat mecū. Et ille. Nō. ſꝫ tal' veīat tecū
Qd illa abbatiſſe idicās die tria cū illa defū
cta ē. ¶ In eod inſup li. greg. ait. ꝙ dū pſbyt̃
q̄dā magne ſcitatis ad extrema deductꝰ eēt.
cū mag letitia clamare cepit di. Bñ veniunt
dñi mei. bñ veniūt dñi mei. Quid ad tātillū
ſuum veſtrū digti eſtis venire. Ueio. venio
grās ago. grās ago. Cūqꝫ q̄ aſtabant qbꝰ ħ
diceret intrōgarēt. ille admirādo rñdit. Nū
quid ꝯueniſſe ħ ſctōs apl'os pe. ⁊ pau. nō vi
detis. Cū vero iteꝝ vt ꝑus repeteret. ſctā illa
aīa e carne ſoluta eſt. ¶ Dubitat̃ autē ab a
liqbus vtꝝ eadē die pe. ⁊ pau. paſſi ſit. Dixe
rūt aūt q̄dam ꝙ eadē die reuoluto āno. Sꝫ
biero. ⁊ oēs fere ſcti qui de boc tractāt i ħ cō
cordāt ꝙ eodēꝫ die ⁊ anno paſſi ſūt ſicut ma
nifeſte etiā babet̃ ex ep'la dyoniſij. ⁊ ſicut dic
Leo vel maximꝰ ſm q̄ſdam in quodā ſmōe
vbi ſic ait. Nō enī ſine cauſa factū putamus
ꝙ vna die. in vno loco. vniꝰ tyrāni tolerauē
re ſniam. In vno die paſſi ſūt vt ad xp̄m par
ter ꝑuenirent. vno loco ne alt̃i roma dēēt. ſb
vno ꝑſecutore. vt eq̄lis crudelitas vtrūqꝫ ꝯ
ſtringeret. Dies ergo ꝓ merito. locus autēꝫ
ꝓ gl'a. ꝑſecutor aūt idē decretꝰ eſt ꝓ v̄tute. ħ
Leo. Licet autem eadē die ⁊ bora paſſi ſint
nō tñ eodē loco. ſed in diuerſ. Et qd di. leo ꝙ
eodē loco paſſi ſūt. ħ di. ex eo ꝙ ambo rome
paſſi fuerunt. De ħ q̄daꝫ ſic v̄ſibus dixit. En
ſe coronat̃ paulus. cruce petrꝰ eodē. Sb du
ce luce loco. dux nero roma locꝰ. Itē alius.
Enſe ſacrat pauluꝫ par lux. dux. vrbs. cruce
petꝝ. Licet autē eadē die paſſi fuerint. ordia
uit tñ greg. vt ipa die ſpēaliꝰ fieret q̄ ad offici

um ſolēnitas petri.⁊ in ſequēti die cōmemo
ratio pauli. Tū q̄a ea die fuit dedicata eccle
ſia ſcti petri. tū q̄a maioꝛ eſt dig̃tate. tū q̄a p̄-
oꝛ ꝯuerſiōe. tū q̄a p̄matū tenuit rome.

De ſctō paulo aplo. LXXXV

Paulus interpꝛeta-
tur os tube. vel os eoꝝ. ſeu electum
mirabile. vel electionis miraculū. vel paulꝰ
a pauſa q̄d ē requies hebꝛaice. et modicꝰ latiē.
Per h̄ intelliguntꝰ ſex p̄rogatiue q̄s habuit
paulꝰ p̄ ceteꝛis. Pꝛimū ē lingua fructuoſa. q̄a
ab illirico vſq; ad hierl'm p̄dicauit euāgeliū
⁊ ideo dr̄ os tube. Secundū caritas viſcero
ſa. q̄a q̄s infirmat̄ ⁊ ego nō infirmoꝛ ⁊c. ⁊ in
de dr̄ os eoꝝ. os. ſ. coꝛdis. de q̄ ipē dic̄. Os no
ſtrū p; ad vos o coꝛinthi. coꝛ nr̄ū; dilatatū ē
Tertiū ē ꝯuerſio miraculoſa. ⁊ inde dr̄ electū
mirabile. q2 mirabilit̄ electꝰ et ꝯuerſus fuit.
Quartū ē manꝰ opoſa. et inde dr̄ electionis
miraculū. Magnū enī miraculū; fuit quā
do elegit ſibi p̄pꝛiis manibꝰ ſūptus acq̄rere ⁊
inceſſant̄ p̄dicare. Quītū fuit ꝯtēplatio deli
cioſa. q2 raptꝰ ē vſq; in tertiū celū. ⁊ inde fuit
dn̄i requies. q2 in ꝯtēplatiōe exigit̄ requies mētis
Sextū ē hūilitas v̄tuoſa. ⁊ inde dr̄ modicus
De hoc autem nomine paulus tres ſūt opi
niones. Origenes vult ꝙ ſemꝑ fuerit bino-
mius. ⁊ vocatus ſit ſemꝑ ſaulꝰ ⁊ paulꝰ. Ra
banus vero vult ꝙ ante dictꝰ eſt ſaulꝰ a ſau
le rege ſuperbo. ſed poſt conuerſione; voca
tus eſt paulꝰ quaſi paruulꝰ a modico ⁊ hūi
li ſpū. Unde ⁊ nomē ſuum interp̄tando dice
bat. Ego ſum minimꝰ apoſtoloꝝ ⁊c. Beda
autem vult ꝙ dictus eſt paulꝰ a ſergio pau
lo ꝓconſule quē ad fidem ꝯuertit. Paſſiō;
ſancti pauli linꝰ papa ꝯſcp̄ſit.

Paulꝰ apl's poſt ſui ꝯuerſionē mul
tas perſecutiones paſſus eſt. Quas
beatus Hylariꝰ breuiter enumerat
dicens. Paulꝰ apoſtolꝰ in philippis v̄gis ce
dit̄. in carcere ponit̄. ⁊ ligno pedibꝰ affigitur
in liſtris lapidatur. in iconio ⁊ theſſalonica
ab iniq̄s perſequitur. in epheſo feris dat̄. in
damaſco per ſpoꝛtā e muro deponit̄. in hie-
ruſalem ſiſtitur. ceditur. ligatur. inſidiatur. ī
ceſarea claudit̄. criminat̄. Nauigās in ytali-
am p̄iculo dirigitur. Romam veniens ſub-
nerone iudicatur ⁊ occiſus finit̄. Hec Hyla
riꝰ. Apoſtolatū int̄ gentes accepit. Quēda;
ꝯtractum in liſtris erexit. Juuenē qui d̄ fene
ſtra ceciderat ⁊ expirauerat ſuſcitauit. ⁊ multa
alia miracula fecit. Aput mitilenē inſula; vi
pera manū eiuſ īua ſit ſed nihil eum leſit. q̄n
potiꝰ in ignē ipſam excuſſit. Dicit̄ quoq; ꝙ
omnes q̄ de ꝓgenie illiꝰ hoīs q̄ paulū hoſpi
tio ſuſcepit naſcunt̄. a venenoſ nullatenꝰ le
dunt̄. Unde cū pueri nati ſunt in cuniſ eoꝝ
patres ſ̄pentes ponūt vt ꝓbent ſi veri eoꝝ;
filij ſint. Inuenitur autē aliquādo ꝙ pau
lus eſt minoꝛ petro. q̄nq; maioꝛ q̄nq; equal̄
Sed reuera minoꝛ dig̃tate. maioꝛ predicati
one. equalis ſanctitate. Refert haymo ꝙ
paulus a pulloꝝ cantu vſq; ad q̄ntā hora;
laboꝛi manuū inſiſtebat. deinde predicatiōi
vacabat. ita ꝙ plerūq; vſq; ad noctē ſmōe;
ꝓtrahebat. Reſiduū vero temꝑis comeſtio
ni ſōno oꝛationi ſatis neceſſariū erat. Dum
vero veniſſet romā cū nero nondū eēt in im
perio cōfirmatus. ⁊ etiam audiens ꝙ de le
ge iudeoꝝ ⁊ fide xp̄ianoꝝ inter paulum ⁊ iu
deos queſtio v̄tebatur. nō multū inde cura
uit. ⁊ ſic paulꝰ quo volebat libere ibat ⁊ libe-
re predicabat. Hieronimꝰ q; in li. de viris il
luſtribus ait. ꝙ. xxv. anno a paſſione dn̄i h̄ ē
neronis ſcdo. paulus romā vinctꝰ mittit̄. et
per bienniū ī libera manēſ cuſtodia aduer
ſus iudeos diſputauit. Deinde a nerone di
miſſus euangeliū in occidētis partibꝰ predi
cauit. Decimoquarto v̄o neronis anno eo
dē anno ⁊ die q̄ crucifixꝰ eſt petrꝰ. capite trū
catur. Hec hieronimꝰ. Eiꝰ aūt ſapiētia et
religio vbiq; diul'gabat̄. ⁊ ab omnibꝰ admi-
rabilis habebat̄. Multos etiā de domo ce-
ſaris ſibi ī amiciciā copulauit. ⁊ eoſ ad xp̄i fi
dem ꝯuertit. Quedā etiā ſcripta eiꝰ coꝛā; ce
ſare recitata ſunt. ⁊ ab omnibꝰ mirabilit̄ cō-
mendata. Senatꝰ etiā de illo alta nō medio
criter ſentiebat. Quadā vero die dū pau.
circa veſperas in quodā ſolario predicaret
quidam iuuenis noīe patroclꝰ pincerna ne
ronis ⁊ ſibi admodum dilectus. vt paulū p̄
pter multitudinem commodius audiret fe
neſtram aſcendit ⁊ paululum ibi doꝛmitan

do decidens expirauit. Quod audiens ne
ro plurimum de eius morte doluit. ⁊ ſtatim
alium in eius officium ordinauit. Paulus
vero per ſpiritum hoc cognoſcēs dixit aſtā
tibus vt illuc irent et patroclum ceſaris cariſ
ſimum ad ſe defunctum afferrent Quem al
latum paulus ſuſcitauit. ⁊ ad ceſarem cum
ſocijs ſuis miſit. Qui cum de morte eius la
mentaretur ecce patroclus viuens adeſſe p̄
forībꝰ nūciatur. Audiēs nero patroclū viuū
quē paulo añ nouerat mortuū. plīmū qui
dem expauit. ⁊ eū ad ſe ingredi recuſauit. ſʒ
tandem perſuaſu amicoꝝ introire permiſit
Cui nero ait. Patrocle viuis. Et ille. Ceſar
viuo. Et nero. Quis te fecit viuere. Cui ille.
Dñs ieſus xp̄us rex omnium ſeculoꝝ. Ira
tus nero. dixit. Ergo ille regnabit in ſecula.
⁊ reſoluet omnia regna mūdi. Cui patroclꝰ
Etiā ceſar. Tunc nero dedit ei alapā dicens
Ergo militas illi regi. Et ille. vtiqʒ milito. qꝛ
me a mortuis excitauit. Tunc q̄nqʒ miniſtri
imperatoris qui ei iugiter aſſiſtebant. dixe
runt ei. Cur imperator percutis iuuenē pru
dētem ⁊ veracit̄ rñdentem. Nā ⁊ nos illi re
gi inuictiſſimo militāꝰ Qđ audiēs nero eoſ
recluſit ī carcerē vt eos nimiū torq̄ret quos
ante nimis dilexerat. Tūc oēs xp̄ianos fecit
inquiri. ⁊ omnes ſine interrogatione per tor
mēta varia puniri. B ¶ Tūc pau. victꝰ
int̄ ceteros añ neronē ductus eſt. Cui nero.
O homo magni regis huius mihi aūt victꝰ
cur milites meos mihi ſubtrahis ⁊ tibi recol
ligis. Cui paulus. Non ſolū de tuo angulo
milites collegi. ſed etiam de orbe vniuerſo. q
bus rex noſter dona talia que nunq̄ʒ defici
ent ⁊ que omnē excludēt indigentiā largiet̄.
Huic ſi ſubiectꝰ eē volueris ſaluus eris. qui
tante extat potentie vt iudex omniū veniat.
⁊ mundi huius figuram ꝑ ignē reſoluat. B
audiens nero et ira ſucceſus. qꝛ figurā mū
di ꝑ ignē paulus dixerat diſſoluendā. omēs
milites xp̄i igne iuſſit cremari. paulū vō tā
q̄ʒ maieſtatis reū capite trūcari. Tāta autē
xp̄ianoꝝ tūc occiſa eſt turba. vt ꝑpl's romāꝰ
palaciū v̄tute irrūpet. ⁊ ſeditōnē ꝯtra eū exci
tare moliens ꝓclamaret. Pone modum ce
ſar tēpꝭ occiſionē vel iuſſionē. nr̄ates ſūt q̄ſ

perdis. romanū tuēnt̄ impiū. Timēs ipator
mutauit edictū. vt nullus xp̄ianos tangeret
donec impator de eis plenꝰ iudicarʒ. Qua
ꝓpter paulus iterū eſt reductꝰ et aſpectui ne
ronis oblatꝰ Quē vt nero vidit vehemētiſſi
me exclamauit. Tollite maleficū. decollate.
impoſtorē. nec ſinite viuere criminatorem.
perdite ſenſuū alienatorē. auferte de ſuperfi
cie terre mentiū īmutatorē. Ad quē paulus
ait. Nero tp̄e modico patiar. ſʒ viuā etnalit̄
dño ieſu xp̄o. Nero dixit. Auferte ab eo ca
put vt me rege ſuo fortiorē intelligat q̄ eū de
uici. ⁊ videamꝰ ſi ſp̄ viuere valeat. Cui paulꝰ
Ut ſcias me poſt mortem corpis eternalit̄
viuere cum mihi caput abſciſuʒ fuerit. viuꝰ
tibi apparebo. et tūc cognoſcere poteris q̄a
xp̄s eſt deus vite ⁊ non mortis. Et his dictiſ
ad locū ſupplicij ducitur. Qui cum duceret̄
dixerūt ei tres milites qui euʒ ducebāt. Dic
nobis paule q̄s eſt ille rex veſter quē tantū
diligitis ꝙ ꝓ eo magis mori q̄ʒ viuere eligi
tis et qualem inde mercedē habebitis. Tūc
paulus de regno dei ⁊ pena inferni adeo eiſ
predicauit ꝙ eos ad fidem cōuertit. Qui cū
rogarent eum vt libere abiret quo vellet ait
Abſit fratres vt fugiam. Non enim ſum ꝓ
fugꝰ ſʒ miles xp̄i legitimꝰ. Scio enī ꝙ ꝑ hāc
vitā trāſitoriā ad vitā trāſibo etnam Mox
aūt vt fuero decollatꝰ viri fideles rapiēt cor
pꝰ meum. Uos autē locū notate ⁊ illuc cras
mane venite. inuenietis enim iuxta ſepulcꝝ
meū duos viros orantes. ſcʒ titum ⁊ lucam
Quibus cum dixeritis qua de cauſa voſ ad
eos miſi ipſi vos baptizabūt et regni celeſtiſ
facient conſortes et coheredes. Quod cum
loqueretur miſit nero duos milites vt vide
rent ſi adhuc eēt occiſus. Et cum eos vellet
conuertere illi dixerunt. Cum mortuꝰ fueriſ
⁊ reſurrexeris. tūc credemus tibi de his q̄ di
cis. Nunc autem cito veni ⁊ quod meruiſti
accipe. Cūqʒ ad locuʒ paſſionis duceretur ī
porta hoſtienſi cuidā matrone noīe plātille
diſcipule pauli. que ſm dyoniſiuʒ alio noīe
dicebat̄ lemobia. qꝛ forte binomia fuit obui
am dedit. Que flens ſuis orationibus ſe re
cōmendare cepit. Cui paulus. Uale plan
tilla eterne ſalutis filia. cōmoda mihi veluʒ